

HÁRMAS UGRÁS

AZ ISMERETLENBE

TÓTH JÓZSEF

Magánkiadás

Lektorálta: Zöldi Józsefné

Borító: <http://www.mogdesign.eu>

Készült a BEN&M nyomdában, Turčianske Teplice, Szlovákia

Készült 500 példányban közösségi benső használatra

HÁRMAS UGRÁS AZ ISMERETLENBE

Életem három nagy hitből való „ejtőernyős ugrása“

Emlékezéseim – bizonyágtétel

A (szerző – mint) fordító előszava

Ritkán fordul elő, hogy egy könyv írója anyanyelvére fordítaná le saját könyvét, amit más nyelven írt. Most ez így történt.

Amikor feleségem 2007 nyarán szlovák nyelven kiadott Emlékezései-t ez év februárjáig sikerült lefordítanom magyarra, úgy gondoltam, nagy fába vágtam a fejszém. Akkori előszavamban írtam, hogy a kedves magyar olvasó bizonyára észreveszi, hogy fordításom helyel-közzel kissé úgymond „körmönfont“.

Saját élettörténetem leírása már bizonyára nem annyira „körmönfont“, hiszen saját életemet és átéléseimet, saját gondolataimat öntöm szavakba. Lehet azonban, hogy fogalmazásom a magyar fül számára még így is kissé szlovákosan hangzik, aminek az oka az, hogy már lassan 4 évtizede élek Szlovákiában. A szlovák mondatszerkesztés a magyartól nagyon eltérő, és mivel a mindennapi életben többnyire szlovákul beszélek, a szlovák nyelv nagy befolyással van gondolkodásomra, amit a magyar fül bizonyára hamar észrevesz. Ezért a Kedves Olvasó szíves elnézését kérem.

E hiányosságok ellenére remélem, hogy életem története könnyen olvasható és érthető lesz, és bizonyára a Kedves Olvasó számára Isten áldását közvetíti, amit szívemből kívánok.

Érsekújvár, 2010 nyarán

Tóth József

Bevezetés és ajánlás

„Az igaz ember hitből él“ (Zsid 10,38).

Egyáltalán nem vagyok sem nagy hős, sem sportoló. Fizikai és pszichikai adottságaimnál fogva sohasem bátorzkodnék ejtőernyős ugrásra. De a hitből való élet, az Istennel való élet is bizonyos értelemben egy kaland, sokban ejtőernyős ugráshoz hasonló. Ezért választottam ezt az allegóriát emlékezéseim bevezetőjéül. Minden ejtőernyős azzal a hittel ugrik ki a repülőgépből, hogy ejtőernyője kinyílik. Még ha néha, nagyon ritkán elő is fordul, hogy nem nyílik ki, bizonyíthatom, hogy Isten ejtőernyője, amit Ő, a mi szerető Atyánk tart kezében, mindig kinyílik. Megéri Benne bízni, Reá hagyatkozni és elindulni Vele a hit útján, mert Ő hűségese Isten. Erről, Isten hűségéről szól ez a bizonyágtétel.

„Dicsérlek Uram teljes szívemmel, hirdetem minden csodatételedet.“ (Zsolt 9,2).

Életemben Istennek sok csodáját éltem át, amelyek közül a három legjelentősebbet szeretném „a hit hármassugrásának” nevezni. E háromból kettőt feleségemmel „tandemben” abszolváltunk. Nem tulajdonítom ezeket saját magam nagy hősiességének, hanem Isten kegyelmének, ami engem, s minket feleségemmel, átvezetett az életben ezeken a nagy hitbeli döntéseken. Ezen kívül naponta is ki voltunk, és ki vagyunk téve Istennek egy hitből való életet igénylő kihívásainak. Nem akarok úgy kinézni, mint egy hiba nélküli hős, aki sohase bukácsoltam, és tudom, hogy a hit harcát még nem harcoltam meg végig. Hallottam egy mondást, így hangzik: „A saját sikereimről – azt is csak Isten kegyelméből – írhatnék könyveket, gyengeségeimről, bukásaimról viszont egy egész könyvtárat.” Ezzel én is teljes mértékben egyet értek. Ezért e könyvben először is Isten jóságáról, kegyelméről és csodáiról szeretnék bizonyosságot tenni, amit életemben megtapasztaltam.

Ajánlom könyvemet elsősorban szeretett feleségemnek, Ankának, akinek volt bátorsága e hitből való kalandos „tandem ejtóernyős ugrásra” az ismeretlenbe velem elindulni. Volt bátorsága hozzám feleségül jönni, és nemcsak, hogy kibírta velem több, mint 38 éven át, hanem szolgálatomban hűségesen mindenben támogott.

Ajánlom e könyvemet gyermekeimnek, akikért Istennek feleségemmel együtt nagyon hálásak vagyunk. Nem voltam ideális férj, se tökéletes édesapa. Véleményeink sokszor különböztek, de szerettem őket. Nem voltam jó pásztor, prédikátor sem. Azt, amit tettem, igyekeztem Isten iránti hálából és népe iránti szeretetből tenni. Mégis úgy érzem magamat Isten előtt, mint a haszontalan szolga, akinek talán hamarosan meg kell jelennie Ura előtt számadásra. Csak az Ő kegyelme az, amelyik egész életemben megtartott, és amelyik hiszem, hogy megsegít bejutni a célba. Mert Ő Igéjében megígérte: *„hogya aki elkezdette bennetek a jó dolgot, elvégezi a Krisztus Jézusnak napjáig.”* (Fil 1,6). Tudom, hogy „a jó dolgot” Ő kezdte el életemben, ezért bízom Benne, hogy Ő azt be is fejezi.

Előszó

Az életben minden ember gyakran, sőt naponta, ki van téve kisebb-nagyobb kihívásoknak, amelyek tőle döntéseket követelnek. Ezek a döntések pozitívan vagy negatívan nagy befolyással, sőt következményekkel vannak az ember életére, jövőjére, családjá életére, gyakran egész generációkra.

Az ember némely felelőtlen, könnyelmű, helytelen döntése gyakran egy egész életre szólóan, megváltoztathatatlanul és visszafordíthatatlanul, végzetesen meghatározhatja jövőjét, utódainak jövőjét és sok esetben örök sorsát is. De *„boldog az ember, a ki féli az Urat, és az ő parancsolataiban gyönyörködik. Hős lesz annak utódja a földön; áldás van az igazak nemzedékén.”* (Zsolt 112, 2).

Minden ember életében van három ilyen sorsdöntő, döntésre késztető kihívás:

Az első fontos döntés a **pályaválasztás**. **Nem mindegy ugyanis, hogy milyen tevékenységgel töltöm el ezt a földi életet.**

A másik fontos döntés a **párválasztás**, egy egész életre szóló házasság. **Nem mindegy ugyanis, hogy kivel élem le ezt a földi életet.**

A **legfontosabb döntés** azonban az üdvösségemről való döntésem kérdése: **Jézus Krisztusnak személyes Megváltómul és életem Urául való elfogadása**. Ettől a döntéstől függ ugyanis az ember örök sorsának, üdvösségének vagy örök kárhozatának kérdése. **Nem mindegy ugyanis, hogy hol akarom eltölteni – hol töltöm el – az örökkévalóságot!**

Ez a döntés – az Úr Jézus Krisztus elfogadása vagy elutasítása – az embernek Jézus Krisztus személyéhez való állásfoglalásának és Istenhez való viszonyulásának a megnyilatkozása. E döntéssel (igen vagy nem!) kinyilvánítom, milyen az én Jézus Krisztus személyéhez való hozzáállásom és Istenhez való viszonyulásom.

Másodsorban ez a döntés az embernek Isten kegyelme iránt tanúsított állásfoglalásának a megnyilatkozása is. Elfogadom-e azt vagy elutasítom?

Ez a döntés azonban főképpen az ember saját maga halála utáni örök sorsa felőli önkéntes döntésének a megnyilatkozása. Ugyanis **minden ember e pilátusi kérdés: „Mit tegyek Jézussal?” – megválaszolásának függvényében saját maga dönt halála utáni örök sorsáról: üdvösségéről vagy örök kárhozatáról.**

A döntésnek e lehetősége némely ember számára megadatik bizonyos idő után többször is, míg mások számára az életben csak egyszer. Ha az ember a döntést halogatja, lehet, hogy lekéste az utolsó lehetőséget is arra, hogy örök üdvössége mellett döntsön.

Lehet, hogy a kedves Olvasóban most felmerül a kérdés: *„Van egyáltalán folytatás a halál után? Örök élet, örök kárhozat? Mi az igazság?”* – Ne vitatkozzunk most ezen mindjárt az elején!

Én meg vagyok győződve arról, hogy amit erről a témáról az egyetlen szakkönyv, Isten Igéje, a Biblia mond, az igazság! Az egyetlen illetékes tekintély ebben a tekintetben az ember Teremtője, aki Igéjében e kérdésre válaszol. A Biblia szerint pedig két út van és két végállomás: örök élet és örök kárhozat. A Biblia nem ismer harmadik lehetőséget, a halál utáni megtisztulás lehetőségét. Biztos vagyok benne, hogy 5 másodperccel a halál után mindenki meggyőződik arról, hogy ez igazság!

Ez a könyv életem három legnagyobb, legjelentősebb és legfontosabb sorsfordító, sorshatározó döntéseiről szól, de a fentebb említettől eltérő, fordított sorrendben.

Hivatalos önéletrajzom

Hatvanéves születésnapj jubileumom alkalmából a naszvadi községi önkormányzat kellemes figyelmességgel lepett meg, és pedíg azzal, hogy feleségemmel együtt meghívást kaptunk a község jubiléumai számára rendezett ünnepségre. Ünnepelesen engemet is felvettek a község idős polgárainak nyilvántartásába, és ez alkalommal megkértek, hogy írjam le életrajzomat. Ez az önéletrajz körülbelül így nézett ki:

*„Magyarországon, Miskolcon születtem 1942. június 1.-én. Apám szintén József (*1909 - †1978), vasutas volt. Anyám szül. Dobrosi Piroska Ilona (*1910 - †1954) háztartásbeli volt. Van egy 7 évvel fiatalabb fiútestvérem, Ferenc, aki családjával együtt Miskolcon él. Amikor 12 éves voltam, édesanyám meghalt és egy év múlva édesapám újból megnősült. Ebből a második házasságból nem született gyermekük.*

Az általános iskola elvégzése után 1956-ban felvételt nyertem a szegedi Déri Miksa Gépipari Technikumba. A sikeres érettségi után 1960. augusztus 17.-től a miskolci MÁV Járóműjavító üzemben dolgoztam, először lakatosként négy hónapot, majd 8 hónapot, mint kalkulátor, végül 10 és fél évet, mint munkafelvező technikus.

Feleségemmel, szül. Brenkus Annával, 1972. február 19.-én Kassán kötöttünk házasságot, ami után átköltöztem Kassára. Házasságunkból négy gyermekünk született: Miroslav (1973), Martina (1974), Judit (1975) és József (1982).

Kassán először a ČSD Vozňové depo – Csehszlovák Államvasutak kassai fűtőházánál kaptam munkát, mint karbantartó lakatos, majd 1973 októberétől 1985 júliusáig a Kelet-szlovákiai Vasmű Energetika üzemének kohóigazgatójánál dolgoztam, mint gépész.

1985-ben a Szlovákiai Apostoli Egyház naszvadi gyülekezete megválasztott prédikátorának, és családommal együtt Naszvadra költöztünk. A prédikátori szolgálat mellett 1985. augusztus 1.-től az érsekújvári TESLA üzemben dolgoztam lakatosként 1988 végéig, amikor egészségi állapotom rohamos romlása (előrehaladott csípőízületi arthrosis) miatt rokkantnyugdíjba mentem.

Fiatalkoromban a tánczene nagyon csábított, úgyhogy az érettségi után hamarosan vettem magamnak egy szaxofont, zenekart alapítottunk, és játszani kezdtünk. Előbb különböző alkalmakon, klubokban, bálokban, lagzikban, majd 1967. elejétől főfoglalkozásom mellett egy miskolci étteremben minden este zenéltünk. Meg kell, hogy valljam, ezen életstílus által az alkohol nagy hatással volt életemre, és nem egyszer megszegyenített. Fokozatosan egyre inkább kezdtem ettől az életmódtól undorodni, de nem volt erőm az alkoholnak ellenállni, és más életet kezdeni. Ez annál inkább bántott, mivelhogy hittem Istenben, és tudtam, hogy ez az életmód Isten előtt nem kedves.

Önéletrajzomban nem hallgathatom el életem legjelentősebb döntését, amelyik gyökeresen megváltoztatta életemet, döntően befolyásolta és meghatározta egész jövőmet (most már 40 éves múltamat) és családom jövőjét. Nagybátyám halálesetének körülményei által ugyanis Isten olyan mértékben megszólított, hogy kétheti benső harc után, 1968. augusztus 20.-án döntöttem, hogy szakítok eddigi életmódommal.

Elkezdtem járni egy élőhitű keresztyén gyülekezetbe, ahol régebben, 10 éves gyermekként édesanyámmal néhányszor voltam.”

Ebben a könyvben arról szeretnék beszélni, ami a rövid hivatalos „Önéletrajzba” nem fért bele. A részletek megvilágosítása miatt azonban szükséges emlékeimben visszatérni gyermekkoromba.

GYERMEK- ÉS FIATALKOROM

Istenfélő református családban születtem.

Nagyon jó édesapám volt. Gondoskodó, szerető, példás édesapa, aki családjáért élt és fáradozott. A békesség embere volt, aki nagy adag béketűréssel inkább maga szenvedett, amikor a szélesebb családban vagy később a szűkebb családban – főleg énmiattam – felmerült valamilyen viszály vagy feszültség. Soha nem láttam őt részegen és szájából soha nem hallottam se hazugságot, se semmilyen kétértelmű vulgáris szót.

Édesanyám istenfélő asszony volt, aki valóban szerette az Úr Jézust. Az ő legdrágább öröksége számomra Bibliája volt, amelyben megtérésem után szép gyöngybetűivel írott, gyönyörű megjegyzéseket fedeztem fel. Többek között: *„A Római levél olyan, mint egy pecsétgyűrű, amelyben a 8. rész a drágakő!”*

Testvérem, Feri, családjával Miskolcon él. Nagyon hálás vagyok értük Istennek. Nagyon szeretjük egymást. Van egy közös kiváltságunk: soha az életben nem veszekedtünk. Lehet, hogy valaki azt gondolja, hogy ennek oka a köztünk levő nagy korbelti és távolságbeli különbség. Én azonban úgy gondolom, hogy az igazi ok öcsémnek a természetében rejlik, ugyanis vele nem lehet összeveszni. Bizonyára ezt felesége is igazolhatja ☺.

Kétoldali csípőficammal születtem, amit az akkori háborús viszonyok miatt csak később, és már kissé túl későn lehetett kezelni. Ma ez ritka születési hiba, mivelhogy ma minden újszülött átesik a kötelező ortopéd orvosi vizsgálaton és ultrahangos csípővizsgálaton, így időben fel lehet fedezni és orvosolni a csecsemő csípőízületének esetleges deformációit. A második világháború idején azonban ez teljesen másként volt. Nem volt ilyen orvosi ellátás, se műszaki berendezés, mint ma. Már körülbelül három éves voltam, amikor szüleimnek valami nem tetszett a járásomon, és Miskolcon elvittek egy ortopéd orvoshoz, aki szüleimet megszidta, hogy hogyan hanyagolhatták el ennyire ezt a gyermeket, és hogy ő velem már nem tud mit kezdeni. Szegények, teljesen elkeseredve kerestek máshol segítséget.

A háború befejezése után, amikor az egész ország romokban állt, Budapestre jártak fel velem, ahol a MÁV kórházban egy ortopéd orvos elvállalta kezelésemet. Egy fél évre derekamtól a térdemig kiterpesztett lábakkal gipszbe tett. Egy fél év múlva a gipszágyat kettévágták, de még egy fél évre benne maradtam. Szüleim minden este kivettek belőle, egy órát tornásztattak, majd újra visszatettek. Ez a procedúra nagyon fájdalmas volt mind az én számomra, mind szerető szüleim számára. Ők velem együtt sírtak. Azon kívül, minden hónapban fel kellett menniük velem Budapestre, ami egyáltalán nem volt könnyű dolog. Ma a gyorsvonat a Miskolc és Budapest közti 180 km-es távolságot megteszi nem egészen két óra alatt. A bombázás után azonban, amikor a vasútvonalak nagy részét már úgy-ahogy helyreállították, ez az út majdcsak egy egész napig tartott. Az emberek úgy csüngtek a vonat lépcsőin és az ütközőkön, mint a szőlőfürt, de sokan utaztak a vagonok tetején is. Mivel édesapám vasutas volt, „protekcója” volt, és így édesanyámmal és velem, egy begipszelt négyéves gyermekkel, felengedtek minket vagy a paklikocsiba, vagy a gőzmozdonyra.

E nehézségeken kívül az orvosnak a kezelésért fizetni is kellett. Az infláció idején azonban a pénznek nem volt semmilyen értéke. Egy havi fizetésért nem lehetett venni semmit, csak egy skatulya gyufát. Édesapám azonban, mint vasutas, rendszeresen kapott egyenruhát, meleg köpenyt, amiket megkímélt. A szükség idején összejárta a környékbeli falvakat, ahol a ruháért élelmiszert, zsírt, szalonnát, lisztet, cukrot kapott, amit azután vittek Budapestre az orvosnak és a nekünk szállást adó családnak.

Egy év elteltével a gipszágy helyett kaptam úgynevezett „járógépet”, amellyel már tudtam, helyesebben, tanultam járni is. Ez egy deréktól bokáig érő, nikkelezett csuklós-pántos, bőrrel bélelt fűzős „páncél” volt. Így, amikor iskoláskorú lettem, már tudtam rendesen járni, de mindig fizikailag gyengébb voltam osztálytársaimtól, és testnevelésből mindig fel voltam mentve.

A családi ház és a rokonság

Csaknem a város szélén laktunk. Tőlünk néhány utcával odébb már csak a határ volt házhelyekkel, amelyek azóta már beépültek. A határon túl volt a „Kiskerek erdő”, amelyik számunkra, gyerekek számára speciális romantikájával kimondott oázis volt, annak ellenére, hogy tulajdonképpen csak egy mocsár volt, ahol csak piócák és ebihalak, békák tanyáztak.

Szülőházam – valóban „szülőházam”, mert ott, otthon születtem – a Barkóczy utcában még mindig áll, bár teljesen más formában. Édesanyám szüleinek családi háza volt. Már több mint egy fél évszázad eltelt azóta, hogy elköltöztünk onnan, de e sorok írásakor elevenen élém tárul a ház, az udvar és a kert alaprajza, úgyhogy le tudnám rajzolni, mi hol állott. Hol állott a nyári konyha, a gazdasági épületek, vagy vashinta, amit édesapám állított össze. Tudom, hol volt a kertben a két cseresznyefa, az egyik korai – olyan cseresznyét azóta nem ettem! – a másik később érő, de főleg az udvaron a nagy eperfa, amekkorát azóta nem láttam. Ezt a fát jól ismertem, mert gyakran töltöttem időt ágai között.

A szép kilátáson kívül, amit nyújtott, levelei selyemhernyóimnak szolgáltak táplálékul. A fa alatt volt egy kézi-pumpás kút és a szomszédokhoz vezető kiskapu. A szomszéd udvarban édesapám bátyja lakott családjával. Amikor hét éves voltam, lakásukat elcserélték öccsükével, és elvállalták a nagybeteg nagymama ápolását, majd halála után nagyapánkról gondoskodtak annak haláláig, még tizenkét évig.

Édesanyámnak két bátyja volt és két húga, édesapámnak egy nővére és négy fiútestvére. Mindnyájan Miskolcon laktak. Mindkét család nagyon összetartó volt. Névnapok és születésnapok alkalmával látogattuk egymást. Főleg édesapám részéről, karácsonykor, amikor János nagyapánknak is névnapja volt, náluk találkozott az egész família. Különösen emlékezetes számomra Ica néni pörköltje nokedlivel, amelyet csak ő tudott főzni. A nagyanyánktól örökölt vas villácskák, bár imitt-amott megszurkálták szánkat, a pörköltnek speciális ízt adtak.

Karácsony másnapján, István napkor, a másik ünnepelnél találkozott a család. Hideg téli időben is – akkoriban több hó esett, mint manapság – három-négy kilométert gyalogoltunk a város másik végébe. Talpaink alatt csikorgott a hó, de különösen mi, gyerekek, az unokák örültünk minden találkozásnak.

A második világháború után nagy szegénység volt. Élelmiszereket csak jegyre lehetett venni és mindenért hosszú sorba kellett állni. Mégis boldog gyerekek voltunk. Nyáron az utcán, a ház előtt játszottunk. Akkor arrafelé még nem jártak autók. Néha autóval megállt előttünk a nagybátyám, aki hivatásos sofőr volt. Volt mit csodálnunk, különösen nekünk, fiúknak! Nyári estéken egész sötétedésig játszottunk, amikor felcsendült édesanyám hangja: „*Gyertek vacsorázni, már sötét van!*”

Ez a momentum egy szép szlovák éneket juttat az eszembe, amit megpróbáltam lefordítani:

1. *Még kisfiúként, mikor kint játszottam, míg este egész le nem ment a nap,
Futkároztam a jól ismert ösvényen, míg anyám hangját meg nem hallottam:*

*Refr.: „Jöjj haza, már egészen este van, a táj sötétben áll,
Jöjj haza, már késő este van, és mindenki téged vár!”*

2. *Egy napon egy ágy mellett térdepeltem, és édesanyám haldoklott rajta,
Egy égi hang őt vacsorára hívta, s ő elment egy szép örök otthonba:*

*Refr.: „Jöjj haza, már egészen este van, a táj sötétben áll,
Jöjj haza, már késő este van, és mindenki téged vár!”*

3. *Ma mintha látnám drága jó anyámat, és hallnám hangja csengő dallamát:
„A mennyei asztal megterítve vár rád, még mindig van hely, ó jöjj, siess hát!”*

*Refr.: „Jöjj haza, már egészen este van, a táj sötétben áll,
Jöjj haza, már késő este van, és mindenki téged vár!”*

Ez az ének mintha kimondottan rám lenne szabva, azzal a különbséggel, hogy amikor az én édesanyám haldoklott, én nem térdelhettem az ágya mellett, ugyanis otthonunktól kb. 400 kilométernyi távolságban, kórházban halt meg.

Gyakran játszottunk a közeli Iskola-téren. A tér egy része még a bombázások nyomait viselte. Tulajdonképpen egy bozóttal benőtt romhalmaz volt, de mindenféle szép mezei virág nőtt rajta, amikre színes tarka lepkék telepedtek le. Emlékszem, ahogy kergettük őket. A tér másik részén futballoztunk, míg a túlsó végén már hintákkal berendezett játszótér volt. Legnagyobb szórakozás az volt számunkra, amikor egy meleg nyári zivatar után, amikor az árkok megteltek, a térdig érő vízben mezítláb lubickolhattunk.

Játékszereink többnyire sajátkészítményű játékok – rongylabda, vagy a lányoknak kukoricacsuhéból készített, vagy szintén rongyból kitömött babák – voltak. Egyik kedvencem volt a száraz kukoricaszárból saját kézzel készített „hegedűm”, amelyikből még hangot is ki lehetett csikorogtatni.

Karácsonyra mi készítettük saját kézzel a fenyőfadíszeket, a ragasztott színes papírláncot. Szüleink tejkaramellát főztek, amit vékony papírba csomagoltunk, és ez volt a szaloncukor. Volt úgy, hogy cukrot sem lehetett kapni, vagy túl drága volt, akkor a szaloncukrot melaszból készítettük, ami a cukorgyártásnál, a cukorrépa főzésénél keletkezett sötétbarna szirupszerű melléktermék.

Nagyon boldog voltam, amikor a karácsonyfa alatt találtam egy színes kivágós papírbetlehemet, máskor egy 5-6 cm nagyságú pléh motorbiciklit, vagy később lendkerekes kisautót. A legboldogabb akkor voltam, amikor szájharmonikát, később furulyát kaptam karácsonyra. Szüleink nem halmoztak el bennünket játékokkal, de elhalmoztak áldozatos szeretetükkel. Egyszer a karácsonyi ajándék vásárlásánál édesanyámnak ellopták a pénztárcáját. Szegény nagyon szomorú volt, de annak ellenére a karácsonyfa alatt volt meglepetés.

Télen a legnagyobb élvezet számomra a disznóölés volt. Korán reggel felkeltünk, Tóth nagyapánk leszúrta a disznót, majd nagy szalmatúznél perzseltük. A tűznél mindenféle anekdotákat beszéltek arról, hogyan szaladt el valakinek a már leszúrt disznója, míg a böllérek bent reggeliztek. Olyan eset is történt, hogy a disznó az égő szalma alól ugrott ki és szaladt el. Nagyapánk családi böllér volt egészen 86 éves korában bekövetkezett haláláig. Ő irányította a munkát és őt mindenkinek respektálnia kellett. Sok élvezetes történetet tudott mesélni, de vele hasonló eset nem történt meg. Ő mindig helyesen eltalálta késével a malackát.

Nyáron különösen a kukoricatörés volt nagy élmény számunkra. A közeli határban nekünk is volt egy kis bérelt telkünk, ahol krumplit és kukoricát termesztettünk. Amikor édesapám estefelé lovas kocsival hazahozta a kukoricát, és azt nagy halmazban kiszórták az udvarra, elkezdtek fosztani, a gyerekeknek meg volt engedve, hogy hemperegjünk a friss kukoricacsuhéban, és bajuszt ragasszunk az orrunk alá. A legjobb volt azonban a munka végeztével jutalomként kapott, megérdemelt és elmaradhatatlan görögdinnye, ami nélkül e munka elképzelhetetlen volt. Mindenki ehetett puffadásig, amennyit csak bírt vagy akart.

Isten iránti éhségem, és azok, akik hatással voltak rám

Gyermekkoromban őszinte Isten iránti vágy volt szívemben. Ahogy említettem, szüleim istenfélő emberek voltak. Isten létezése számomra sohasem volt kérdéses. Rendszeresen jártam templomba, a gyermek istentiszteletekre, és nagyon szerettem az énekeket. Különösen azokat az új énekeket, amelyeket a református egyház az akkori, háború utáni ébredési hullám hatására kiadott KIS ÉNEKESKÖNYV - ben megjelentetett.

Győri József

Ebben az időben édesanyámon kívül nagy hatással volt rám a Miskolc Martin-telepi egyházközség fiatal, újjászületett segédlelkésze, Győri József (*1924 - †1972). Egyszerű, szegény fiatalember volt, aki akkor végezte a teológiát. Amikor megérkezett, egy pár keményszárú fekete csizmáján, kopott öltönyén, Bibliáján és kofferjében levő palástján kívül nem volt semmi vagyona. Szívében azonban buzgón égett az Úr Jézus iránti szeretet. Különösen nagy szeretettel foglalkozott a gyerekekkel. Hálás szívvel emlékezek rá, és hiszem, hogy szolgálata által lett szívemben elhintve Isten Igéjének a magva, amelyik később kicsirázott. Őszinte és egyenes ember volt, aki a családi látogatások alkalmával sokszor kellemetlenül hangzó kérdéseket tett fel és kompromisszum nélküli életre hívta fel az önigazult vallásos embereket. Mint pld.: *„Ki a legbűnösebb ebben a családban?”* – *„A bácsi már meg van térve?”* – *„Nem elég templomba járni, meg is kell változni!”* Prédikációi is sokat mondó tartalommal bírtak. Végre ebbe az egyházközségbe is bevilágított a tiszta evangélium fénye és elkezdődött egy lelki ébredés. Sok közömbös keresztyén, köztük édesanyám és húga – számomra „keresztmama” – is felébredt és őszintén kezdték keresni Istent.

Ez az ébredés azonban nem tetszett néhány akkori önismeretű vallásos „keménynyakú kálvinistának”, vagy az egyházi előjárásnak, esetleg az állami hatóságoknak? (soha nem tudtam meg), de lehet, hogy ezek közül egyiknek sem, no mindenek előtt nem tetszett az ördögnek, aki mindig igyekszik Isten ügyét rombolni és az ébredés tüzeit eloltani. Úgyhogy hamarosan áthelyezték egy eldugott kis hegyi faluba, ahol később lelkipáztorként áldásosan szolgált 1972-ben bekövetkezett haláláig.

Sárkány Győző

Segédlelkészünk távozása után több felébredt hívő szívében üresség, hiányérzet keletkezett. Mintha valami értékeset vettek volna el tőlük. Az idős tiszteletes úr prédikációi nem elégítették ki az igazság után vágyó, felébredt hívők lelki éhségét, és többen Isten Igéjének élő forrása után kezdtek kutatni a városban.

Így keresztyánom is a felébredt csoport néhány keresőjével rátalált az Óskeresztyán Felekezet gyülekezetére, ahol abban az időben áldásosan szolgált Sárkány Győző.

Életrajzát és bizonyosságait el lehet olvasni az interneten a következő linken: <http://www.vargamakai.com/sarkanygyozo.html>

Ez a gyülekezet abban az időben virágkorát élte: kb. 120 tagú gyülekezet, öröm és szeretet, buzgó fiatalság, énekkar, Szentlélek-keresztség, a lelki ajándékok, különösen a nyelveken szólás és a prófétai kijelentés ajándékának megnyilatkozása. Keresztyánom több martintelepi hívővel együtt ebben a gyülekezetben találta meg lelki otthonát, bemelegedett és taggá lett, átélte a Szentlélek-keresztséget, és ragyogott attól a túláradó örömtől, amit e megtalált kincs számára jelentett.

„Keresztmama”

Keresztanyámékkal közös családi házban laktunk. Közös előszobánk volt, nekünk volt egy szoba-konyhás lakásunk kisebb konyhával, nekik is egy szoba-konyhás lakásuk nagyobb szobával. Nekik azonban három gyermekük volt, és azon kívül ők gondozták haláláig, 1949 karácsonyáig, nagyapánkat is, aki akkor már özvegy volt. Dobrosi nagyapám szintén nagyon istenfélő ember volt, aki Bibliával a kezében és szívében kereste az igazságot. Állítólag ő volt az, aki a városban felfedezte az őskeresztyén gyülekezetet még akkor, amikor alakult. Emlékszem rá, hogy sokszor hosszú bibliai beszélgetései voltak más hívőkkel, akik meglátogatták. Nem érte meg azonban azt az ébredést, ami segédlelkészem idejében elkezdődött, és legfiatalabb lányának, keresztanyámnak a megtalált kincse feletti örömét se láthatta meg.

Keresztanyám megtérése után időnként náluk is voltak házi istentiszteletek, ahová eljárt Sárkány testvér is. Lakásukban valami különös légkör uralkodott, amit megéreztem náluk később is, amikor már nem laktunk együtt. Még később, amikor már távol voltam Istentől, ha időnként – már ritkábban – meglátogattam őket, nosztalgiával gondoltam és emlékeztem vissza erre a különös békességre és atmoszférára. Bár férje, keresztapám, nem járt gyülekezetbe, a kezdeti ellenzés után nem akadályozta, hanem tolerálta feleségét hitének gyakorlásában. Ő maga azonban életét az Úr Jézusnak átadni vonakodott. Voltak ugyanis bizonyos személyi akadályai, amelyekről később még majd szólok.

Ebben az időben én gyermekszívemmel őszintén szerettem az Úr Jézust. Szerettem és aránylag jól ismertem a Bibliát is. Szerettem azt olvasni, és őszinte gyermeki hittel imádkoztam. Nagyon emlékezetesek számomra azok a meghitt téli esték, amelyeket mi, gyerekek, keresztanyámék szobájában töltöttünk el, körülülve a duruzsoló kályhát, Bibliát olvastunk, igekockákat (bibliaverseket) húztunk és tanultunk, énekeltünk és imádkoztunk.

Emlékezetes számomra, amikor unokatestvéreim megmosolyogtak azért, mert gyermeki hittel azért imádkoztam, hogy: „*Úr Jézus, add, hogy édesanyámnak legyen teje, hogy tudja szoptatni Ferikét!*” Bár édesanyám kis öcsémet nem szoptathatta tovább, és „Zamakó” tápszerrel, nőtt fel, mégis hatalmas és erős, egészséges gyerek lett belőle. Gyermeki hitem nem ingott meg, annak ellenére, hogy imám nem volt úgy meghallgatva, ahogy azt én szerettem volna.

Ezek gyermekkorom legszebb emlékei a 8 és 11 éves korom közötti időből.

Édesanyám

Édesanyám is vágyott az után a kincs után, amit húga megtalált, és titokban néhányszor mi is elmentünk abba a gyülekezetbe, ahol nagyon jól éreztük magunkat. Amikor azonban édesapám ezt megtudta, szigorúan megtiltotta, hogy oda járjunk. Emlékszem rá, hogy édesanyámmal egymás nyakába borulva keservesen sírtunk azon, hogy miért nem engedi édesapám, hogy gyülekezetbe járjunk, holott olyan jól érezzük ott magunkat. Úgy éreztem magam, mintha elszakítottak volna az élet forrásától.

Írtam, hogy édesapám nagyon jó ember volt. Egy dologban azonban nem tudta megérteni édesanyám szellemi éhségét, akivel én, mint gyermek érzelmileg és lelkileg nagyon össze voltam forrva. Meg nem értésének fő oka az emberektől való félelem volt. Egyrészt a református egyházi emberektől való félelem, mivel presbiter volt, másrészt a rokonságtól, akik e gyülekezet híveit szektásoknak tartották, de főleg a munkahelyi viszonyok és az akkori politikai helyzet miatti félelem, amelyik a hírhedt kommunista pártvezér, Rákosi Mátyás körüli személyi kultusz miatt abban az időben Magyarországon uralkodott. Hiszem azonban, hogy a jóságos és kegyelmes Isten az ő életében is elvégezte a kegyelem üdvözítő munkáját.

Tizenkét éves voltam, amikor édesanyámnak kórházba kellett mennie, ahol az operáció után két hétre meghalt. Édesapám ígérte, hogy ha édesanyám meggyógyul, ő is fog velünk járni gyülekezetbe. Azonban nem így történt. Istennek úgy tetszett, hogy édesanyámat magához vegye, hiszem, hogy az Ő örök dicsőségébe. Édesanyám hirtelen elvesztése nagy sebet jelentett gyermeki lelkemnek. Hosszú napokon át csak sírni tudtam. Nagyon szerettem édesanyámat, és érzelmileg is nagyon hozzá voltam nőve. Most egyszerre végleg el lettem tőle szakítva.

Szeged

Egy év múlva édesapám újból megnősült. Az általános iskola elvégzése után 1956-ban felvételt nyertem a szegedi Déry Miksa Gépipari Technikumba. Szegeden a MÁV Nevelőintézetben laktam a többi vasutas árva és félárva gyerekek között. Ebben az intézetben, ahonnan a város különböző középiskolájába jártunk, vasutas egyenruhát hordtunk. Ezért a városiak „bakteroknak” ismertek bennünket. Az intézetben – amit szintén „bakter”-nak nevezünk, katonás – csaknem katonai – fegyelemben volt részünk. Ennek ellenére nagyon kellemesen emlékezem vissza ezekre az évekre. Az a katonás fegyelem, amire a mai fiatalok többségének nagy szüksége lenne, számomra nagyon hasznos volt. Ez volt az én „katonaságom”.

Az intézetben, az első évben még kerestem Isten közelségét. Kerestem olyan csendes helyeket, ahol tudtam imádkozgatni és olvasgatni az Újszövetséget. Nem kapcsolódtam bele társaim csínytevéseibe, ezért csúfolgatni kezdtek, ami nekem nem tetszett. A második évfolyamtól kezdve, hogy ne csúfolódjanak, egyre inkább csatlakoztam hozzájuk, de ezzel egyre inkább kezdtem távolodni Istentől. Az intézetben volt első találkozásom a tánczenével, amikor zenekart alapítottunk, amelyikben én klarinéton játszottam.

Tánczenészi „karrierem”

A zenéhez mindig pozitívan viszonyultam. Hat éves voltam, amikor szüleim vettek nekem egy hatlyukú furulyát, amelyiken egyszerű gyermek-dalokat hallás után könnyen megtanultam játszani. Később kaptam egy nyolclyukú furulyát, azon már időnként iskolában is játszottam az énekórákon. Harmadikos koromban kezdődött iskolánkban egy zeneiskolai elméleti előképző, szolfézsoktatás. Egyúttal énektanáromhoz jártam hegedülni tanulni. Az előképző után felvettek a városi zeneiskolába, és mivelhogy hosszú ujjaim voltak, csellóra, azaz gordonkára. Környékünkéről hárman tanultunk ezen a hangszeren, ezért a zeneiskolából kaptunk egy közös csellót otthonra gyakorolni, amelyik hetente mindig másnál volt. A csellójáték nem igen érdekelt, ezért, mivelhogy már hegedülni tanultam, a következő évre átiratkoztam hegedűre. Egyszer azonban 1953 telén, úgy januárban, amikor zeneiskolába mentem, a villamoshoz sietve a futballpálya mellett le akartam rövidíteni utamat, a havas partos ösvényen elcsúsztam és ráestem a vászontokban levő hegedűmre, amelyik természetesen darabokra tört. Az iskolaév végéig kaptam kölcsön a zeneiskolától egy hegedűt, így az évfolyamot befejezhettem.

A következő évre osztálytársam rábeszélte, hogy iratkozzak át zongorára. Ő ugyanis kezdettől fogva zongorát tanult. Hagytam magam rábeszélni, így a következő iskolaévben zongorázni tanultam. A barátomhoz jártam gyakorolni, és együtt jártunk tanárnőjéhez zongoraórákra. Amikor 1954 márciusában édesanyám meghalt, nem jártam tovább zeneiskolába. Akkor hatodikos voltam. Hetedik osztályban sem érdekelt a zene. Amikor nyolcadikba mentem, a vasútnál alakult egy ifjúsági fúvószenekar, ahova én is jelentkeztem. Kaptam egy klarinétot, és néhány hónap múlva egész tűrhetően játszottunk. Az általános iskola elvégzése után Szegedre mentem középiskolába, ezért a klarinétot vissza kellett adni.

Szegeden három évig nem foglalkoztam zenével. Amikor negyedik évfolyamos lettem, az intézet vásárolt különböző hangszereket. Zongora és dobfelszerelés már volt, vettem még tangóharmonikát, alt szaxofont és klarinétot. Mivelhogy már klarinétozni tanultam, jelentkeztem, és megkaptam a hangszert. Zenekart alapítottunk, és különböző intézeti kulturális rendezvényeken és bálokon játszottunk. Így kezdődött tánczenészi „karrierem”.

Érettségi után dolgozni kezdtem a miskolci MÁV Járóműjavítóban. Mivel a tánczene nagyon csábított, hamarosan vettem magamnak egy szaxofont és egy klarinétot, zenekart alapítottunk, és játszani kezdtünk. Előbb alkalmanként különböző klubokban, falusi bálokban és lagzikban, üdülőkben – Lillafüreden, Tapolcán – ismerkedési esteken játszottunk. Két nyári szezonban Lillafüreden játszottunk esténként egy kerti étteremben. Majd 1967. elejétől főfoglalkozásom mellett a selyemréti kisvendéglőben játszottunk minden este. Közben a főnök minket „kölsön adott” 3 hónapra az akkori ifjúsági Fórum-presszóba, sőt az Arany Csillag szálló éttermében is játszottunk egy ideig „ötórai teát”. A világ kínálta az ő dicsőségét, nekünk pedig tetszett a csillogás. A fény mögött azonban van árnyék is.

Ugrás a mocsárba és ki a mocsárból Isten kegyelme és megtérésem

Meg kell, hogy valljam, a tánczenészi élet által az alkohol nagy hatással volt rám, és nem egyszer megszégyenített. Ez annál inkább bántott, mivelhogy szívemben mindig hittem Istenben, és azt is tudtam, hogy ez az életmód Isten előtt nem kedves. **Isten létezése számomra sohasem volt probléma.** Kezdetben még megtörtént, hogy valamilyen mulatságba mentem és félelemmel a szívemben felsóhajtottam: „*Ó, bár még ma éjjel ne jönne vissza az Úr Jézus, mert én szórakozni megyek!*”

Különösen titokzatosak voltak számomra a szilveszteri éjfélel percek, amikor a teremben kikapcsoltuk a világítást, a dobos 12-szer ráütött a cintányérra, majd elszabadult az újév ünneplése. Ezekben a pillanatokban nem egyszer jutott eszembe egy bibliai történet arról a titokzatos babiloni éjszakáról, amikor Belsazar királynak – fesztelen tivornyázása közben – megjelent Isten keze a falon, és ítéletet hirdetett: „*Mene, mene, tekel, ufarsin!*” – „*Megmérettettél és híjával találtattál!*”

Istennek azonban terve volt velem, és kegyelme velem volt életemnek ebben az időszakában is, bár én erről akkor nem tudtam. E nagy kegyelem megnyilvánulását látom abban is, hogy bár beszédemben használtam vulgáris szavakat, de következetesen vigyáztam arra, hogy Isten szent nevét hiába számra ne vegyem. Volt bennem egy bizonyos „fék”. Szintén vigyáztam arra is, hogy ne egyek meg véres hurkát, mert tudtam, hogy a Biblia, az Újszövetség is, tiltja a vér evését. Mindemellett éltem istentelen életemet. **Micsoda képmutatás!**

Voltak pillanatok, amikor elgondolkodtam az élet múlandósága, a halál és kárhozat felől. Az ördög azonban ilyen gondolatokat adott a fejembe: „*Ha mások kibírják a pokolban, te is kibírod!*” Ma rettenetes dolog erre még csak visszagondolni is. Mintha látnám az ördög gúnyos kacaját!

Volt úgy, hogy gondolatban azt kértem Istentől, hogy halálom előtt adjon egy olyan józan pillanatot, amikor még utoljára segítségül hívhassam a Jézus nevét. Merthogy tudtam, hogy meg van írva: „*Aki segítségül hívja az Úr nevét, üdvözül!*” (Róm 10,13). Azt is tudtam, hogy Jézus az „Úr”, és csak az Ő nevében van az üdvösség. Úgy véltem, hogy az üdvösséghez elég lesz az élet utolsó pillanatában egy ilyen mechanikus farizeusi segítségül-hívás, igazi bűnbánat és hit nélkül. Életmódom megváltoztatására azonban nem gondoltam.

Isten létezése számomra sohasem volt kérdéses. Nemcsak azért, mert gyermekkorom óta keresztyén környezetben nevelkedtem, hanem azért is, mert szívemben én magam is gyakran kutattam a kérdést: Mi az igazság?

Hogy lehet az, hogy némelyik ember hisz Isten létezésében, mások pedig nem hisznek? Kinek van igaza? Igazság csak egy van: vagy van Isten, vagy nincs. Mindenkinek nem lehet igaza! Ha igaz az, hogy van Isten, a hitetlenség és tagadás semmit nem változtat ezen a valóságon. Sőt, az igazság ignorálása nagyon veszélyes és végzetes következményekkel járhat.

Már akkor gyakran elgondolkodtam azon, hogy ez a világ olyan csodálatosan van megalkotva, hogy az nem lehet a véletlen dolga. Talán ma már jobban meg tudom magyarázni, de már akkor is gondolkodtam azon, hogy az egészséges, normális józan ész, a logikus gondolkodás megkívánja, hogy minden okozat megfelelő okkal magyaráztassék. Például azt állítani, hogy egy szék képes alkotni egy másik széket, nem elégíti ki a józan emberi ész gondolkodását, mint ahogy az sem, hogy egy gépkocsi vagy villanyorgona, szintetizátor csak úgy magától állott elő.

Ez se nem tudományos, se nem logikus állítás, amelyhez hasonlót csak egy nem normális, vagy valamilyen ideológiával befolyásolt, kimosott agyú, illetve ördögtől inspirált szélhámós tud kigondolni, és azt komolyan a tudomány nevében kijelenteni. Viszont, kielégítő magyarázatként szolgálhat az az állítás, hogy a széket vagy a gépkocsit egy étellel, intelligenciával, szaktudással, ügyességgel, képességekkel rendelkező mesterember, élő emberi lény készítette. Szintén kielégítő lehet az a magyarázat is, hogy azokat egy automata gépsor, vagy robot készítette. Sőt az a magyarázat is kielégítő, hogy ezt a gépsort talán egy másik robot, vagy gépsor készítette. Azonban ezen ok és okozatsor-lánc végén ott áll az ember, aki tervezte és megalkotta az automata gépsorokat és robotokat, vagy komputereket, melyek aztán képesek voltak legyártani a székeket, autót vagy villanyorgonát. Kielégítő ez a magyarázat? Minden dolog létének kell, hogy legyen egy ős-oka, és ez nem lehet az élettelen, intelligencia nélküli anyag, mert ez nem elégíti ki a józan emberi ész logikus gondolkodásának követelményeit.

A materialisták azt állítják, hogy mindennek ős-oka az élet és intelligencia nélküli anyag, az *ős-anyag*. Feltételezésük szerint ebből az eredeti ősanyagból véletlen „ősrobbanás” által valamikor nagyon régen, csak úgy magától kirepült a világűr minden bolygója és csillaga, és így keletkezett a Föld a Napból, a Nap a galaxisokból, a galaxisok pedig az ős-anyagból. Minden csak úgy magától, véletlenül?! És olyan csodálatos rendben? Kielégíti ez a magyarázat az egészséges, normális józan ész, a logikus gondolkodást? Vagy pedig ez is egy nem normális, valamilyen ideológiával befolyásolt, kimosott agyú, ördögtől inspirált szélhámos szüleménye, mint a székek, autó vagy szintetizátor esetében?

És az ős-anyag honnan, miből, hogyan keletkezett? És az élet? A bölcsesség? A szeretetnek hol van a forrása? A materialistáknak mindegyikre egyszerűen nincs válaszuk.

Meg szokták kérdezni: „*No, de ki teremtette az Istent? Ő hogyan keletkezett?*” Válaszom: „*Ha Istent valaki teremtette volna, ha Neki lenne kezdete és vége, akkor Ő nem lenne Isten, hanem az a valaki lenne az Isten, aki Őt teremtette vagy alkotta.*” Mert Isten fogalmához hozzá tartozik, hogy **Ő öröktől fogva örökké létező szellemi lény, Teremtő.**

Mindkét állítás elfogadásához hitre van szükség. Azonban szerintem sokkal nagyobb hit – helyesebben hiszékenység – kell az ateisták eme „tudományos” fantáziájának az elhívéséhez, mint egyszerűen elfogadni, a Bibliának azt az állítását, hogy a világot Isten teremtette.

A természet arról tanúskodik, hogy az egész világmindenségben, a makro- és mikrokozmoszban, a világűrben, az élő szervezetek és az élettelen anyagok belső struktúrájában egyaránt, csodálatos harmónia, rend, szépség, céltudatosság és szervezethezesség uralkodik. Ott pedig, ahol szervezethezesség és rend van, kell lennie bölcs Szervezőnek, Alkotónak is.

Logikátlan dolog a véletlen művének tulajdonítani az atomok, vagy kromoszómák struktúráját, a csillagos ég szépségét, az égítetek pontos pályáját, csodálatos rendjét, a lepkék, madarak, virágok sokféle tarkaságát, a madarak szárnyának felépítését, a tenger mélységének csodálatos titkait, az emberi szervezet csodáit (agyvelő, idegrendszer, szemgolyó, csontvelő, belső szervek, szív, máj, vese stb.) vagy a fogamzás titkát és a magzat növekedését az anyaméhben. Természettudósok, csillagászok, botanikusok, fizikusok, kémikusok és biológusok ámulattal és csodálattal szemlélték a Teremtő Isten csodálatos bölcsességét és hatalmát.

Tudománytalan dolog azt állítani, hogy a világ az atomok véletlen csoportosulásának a műve. A véletlen sohasem szül rendet, hanem csak káoszt. Logikátlan dolog azt feltételezni, hogy az élettelen anyag élő és gondolkodó lényeket tudna létrehozni, és hogy a világ a vak energia és véletlen fejlődési folyamatok eredménye lenne.

Tehát a világmindenség ős-okának nem tulajdonítható az élettelen anyag, sem a véletlen, vagy véletlen fejlődési folyamat, mert ez a magyarázat nem elégíti ki a józan emberi ész gondolkodásának követelményeit. Kielégítő viszont a magyarázat, hogy a világmindenség keletkezését illetően az ok és az okozatsor végén kell, hogy legyen Valaki, Aki rendelkezik étellel, akarattal, intelligenciával, bölcsességgel és hatalommal. Mi ezt a személyes, élő, szellemi ős-okot nevezzük Istennek. Kielégítő ez a magyarázat a józan ész számára?

Sohasem tudtam egyesülni Darwin evolúciós elméletével, nem tudtam elfogadni azt a teóriát, hogy őseim a majomtól származtak volna. Mindig hittem abban, amit a Biblia tanít, hogy: „*Minden élő állatot Isten teremtett nemük (fajaik) szerint*” (1M 1,25).

Már mint hívő ember, igaz, hogy laikusként, hallottam a modern biokémia néhány tudományos felfedezéséről, a kromoszóma szám törvényszerűségéről, a DNS-ről, amelyek megerősítettek hitemben. Ezek a modern felfedezések igazolják, hogy Isten áthághatatlan határt szabott az egyes fajoknak, és soha nem létezett, mert nem is létezhetett semmilyen átmenet egyik fajtából a másikba. Tehát az ember mindig ember volt.

Darwin idejében a genetika, mikrobiológia és a biokémia tudománya még nem létezett. Feltételezem, hogy ha Darwin tudott volna a DNS-ről és a kromoszómákról, ha elektronmikroszkóppal csak egyetlen pillantást is vethetett volna egy sejtre, ha láthatta volna annak bonyolultságát és szerkezetét, bizonyára elméletét meg se alkotta volna! Mégis megdöbbenő, hogy evolúciós elmélete még ma is sok iskola, sőt főiskola tantervében szerepel, mint egyedüli elismert tudományos szemlélet.

Szintén sokkolónak találtam a modern atomfizika azon felfedezését, amelyik igazolja a Biblia állítását, hogy *„hit által értjük meg, hogy a világ Isten szava által teremtett, és hogy **ami látható, a láthatatlanból állott elő.**”* (Zsid 11,3). A modern atomfizika felismerte, hogy az anyag atomjainak összetevői (elektronok, neutronok és protonok) láthatatlan elektromos töltések, ami tulajdonképpen már nem is anyag, hanem energia. A köztük levő térbeli távolság viszonylagosan körülbelül akkora, mint a csillagok és az égitestek között a világűrben. Az atom csak az atommag (protonok és neutronok) körül óriási sebességgel keringő elektronok által kiképzett „hártya” által válik láthatóvá, és ez által alakul ki az atom „szilárd kérge”. Az atomok egymáshoz való tapadása által keletkezik az anyag molekulája, és az elektronok, protonok és neutronok számbeli összetétele, kombinációja határozza meg az illető kémiai elem fajtáját. Összehasonlítás végett képzelj el egy panelházat közepes lakás nagyságú szappanbuborékokból. Minden egyes ilyen elektronbuborék közepén van egy gombostűfej nagyságú atommag. Ez a „szilárd anyag” szerkezete!

Az anyag belső struktúrájában, a mikrokozmoszban is viszonylagosan ugyanolyan „légüres tér” uralkodik, mint a világűrben, a makrokozmoszban. Ez az a nagyra becsült gőgös anyag, a materialista istentagadók világának, filozófiájának és életvitelének az alapja (szappanbuborék - kártyavár!). A Szent Lélek a Bibliában majdcsak 2000 évvel ezelőtt kijelentette: *„hit által értjük meg, hogy a világ Isten szava által teremtetett, és hogy ami látható, a láthatatlanból állott elő.”* Ezt valóban csak hit által lehet megérteni, de igaz!

Egyszer, még megtérésem előtt, munkahelyemről, ha jól emlékszem, egy hetes szaktanfolyamon kellett részt vennem, ahol a szaktárgyak mellett voltak ún. „társadalmi ismeretek” is. A lektor komoly ember volt, és édesapám ismerőse, így meg mertem neki mondani, hogy hiszek Istenben, és a tudományos materializmussal, illetve az evolúciós elmélettel nem értek egyet. Megtérésem után látóköröm még inkább kiszélesedett. Arról is elmélkedtem, hogy aki logikusan gondolkodik, annak Isten létezését nem lehet tagadnia. Mert még a legbeképzeltabb ateista sem állhatja magáról, hogy mindent ismer és tud. A tudomány és technika nagyfokú előrehaladottságának ellenére az ember nem mindentudó. Az embernek egyszerűen nincsenek eszközei, se módszerei Isten felkutatására, vagy létezése lehetőségének kizárására. Azért, mert Isten szellemi lény, akinek létét vagy nemlétét semmilyen műszer, semmilyen eszköz, távcső, szonda nem képes kimutatni. Tehát még egy ateistának is el kell ismernie Isten létezésének lehetőségét, jöllehet számára eddig ismeretlen területen.

Intermezzo

Nem tudom, kedves Olvasó, tetszik-e Neked eddigi elmélkedésem. (Nekem tetszik ☺). Lehet, hogy most legszívesebben letennéd e könyvet, mert a téma kezd komolyabbá válni, mint egy pusztá életrajz. Kérlek, ne tedd! Olvasd tovább, olvasd el végig! Meglátod, nem bánod meg.

Ezzel kapcsolatosan egy kis történet jut az eszembe. Egy idős bácsi olvasni kezdi a Bibliát, egyszercsak megdöbbenve mondja feleségének: *„Asszony, ha igaz az, ami ebben a könyvben meg van írva, akkor mi mindketten az örök kárhozatba jutunk!”* Sokan itt letennék a Bibliát. A mi bácsikánk azonban folytatta az olvasást, majd újból felkiáltott: *„Asszony, ha igaz az, ami ebben a könyvben meg van írva, akkor mi mindketten meg vagyunk mentve!”* Az én könyvem ugyan nem Biblia, de mégis azt kívánom, hogy türelmesen olvasd végig, biztosan hasonló végkövetkeztetésre jutsz.

Sok ember elkezd olvasni a Bibliát, majd rövid idő után félreteszik (sokszor „mindörökre”) azzal az indokkal, hogy sok olyan dolog van benne, amit nem értenek. Nem egészen így van! A Bibliában sok olyan dolog van, amit mindenki nagyon jól megérthet. A kérdés azonban az, hogy akarunk-e a Biblia szerint élni? **Én Istenben hittem, a Bibliát ismertem, de a Biblia szerint élni nem akartam.**

Üresség a szívben

Nyilvánvaló, hogy minden nép, faj, vagy primitív, elszigetelt néptörzs hitében, kultúrájában él bizonyos istenhít valamilyen, gyakran igen eltorzult formában. De minden emberi lélek mélyén is ott vannak az ember bűnesete miatt elveszített paradicsom, az elveszített Istennel való közösség nyomai. Ezért tátong az emberi lélek mélyén egy állandó hiányérzet, üresség, vákuum, a boldogság, beteljesedés, kielégülés utáni szomjúság, állandó nyugtalanság, valami elveszettnek állandó keresése, olthatatlan vágy valami - vagy Valaki ?! - természetfeletti után. Ezért nyitottak – paradox módon az ateisták is – az okkult praktikák, a spiritizmus, babonák és jóslás, az ezoterikus és keleti misztika felé.

Megdöbbentő, hogy a magukat materialistáknak, ateistáknak valló modern emberek, akik számára Isten létezése és a Biblia bolondság, mégis mennyire hisznek a természetfeletti és láthatatlan dolgokban. Sőt nemcsak hogy hisznek, hanem gyakorolják is e boszorkányos okkult praktikákat, amelyek működnek. Természetesen, ezek mögött nem isteni, hanem tisztátalan ördögi és démoni erők állnak, ezért Isten a Bibliában ezeket szigorúan tiltja. Teszi ezt szeretetből, mert tudja, hogy a sátán az embernek kegyetlen ellensége, és bár ezek nagyon érdekfeszítő és vonzó, csábító dolgok, mégis a velük való aktív foglalkozás csaknem mindig beláthatatlan következményekkel, pszichikai és lelki károsodásokkal jár. Volt idő, hogy engem is kezdtek ezek a dolgok érdekelni, de hála legyen Istennek, hogy megóvott, és nem keveredtem bele ebbe a szörnyű hálóba.

Megdöbbentő, hogy a 21. század technikájával rendelkező, magát tudományosnak tartó modern ember milyen balgán és hiszékenyen viseli az autóján a szerencsét hozó lópatkót, négylevelű lóherét keres, hordja nyakán a szerencsét és gyógyulást ígérő amuletteket, fél a fekete macskától és a pénteki napot pedig rettegéssel várja, különösen, ha az 13.-ra esik. Modern, fényűző hotelekben nincs is 13-as szoba! Nevetséges? Sőt inkább szánsalmas dolog! Azért, mert az ördög a babonák által a félelem pórázán tartja az embereket, és ő diktálja, mikor mit kell tenniük, hogy ne érje őket valami szerencsétlenség. Pld.: „*Hálaistennek! Gyorsan le kell kopognom!*” – és gyorsan keresik a helyet, legjobb fán és bal kézzel alulról felfelé..., és értelmetlenül elkezdenek kopogni. Mert ha nem, akkor elszalad a szerencse! Balgatagság? Babonaság! De hihetetlenül sokan komolyan hisznek benne! Mintha ettől a kopogástól függne a szerencse!

Megdöbbentő az is, hogy milyen sok magát tudományosnak tartó modern ember reggelente böngészi a kiadóknak busás hasznót hozó, az olvasóknak pedig depressziót okozó horoszkópokat! Miért van az, hogy még modern államférfiak is sokszor okkult praktikák és spiritiszta médiumok, jósnők által akarják irányítani a világ sorsát? Miért?

Tulajdonképpen azért, mert az ateisták, a hitetlenek nagyon is hiszékenyek. Mindent elhisznek, ami nincs benne, illetve amíg ki nem derül, hogy az benne van a Bibliában! Mert a Biblia megtérésre, életrendezésre szólít fel: *„Ha valaki nem születik újjá, nem mehet be Isten országába!”* (Jn 3,3-8). Az okkult és keleti vallásoknak, és a formális „keresztyén” vallásoskodásnak nincs ilyen követelménye.

Sok ember – ilyen voltam én is – ezt a lelke mélyén tátongó ürességet és hiányérzetet alkohollal, szórakozással – sőt ma már kábítószerrel – próbálja kitölteni. Most már tudom, hogy az emberi léleknek ezt az olthatatlan szomjúságát, békesség utáni vágyát senki és semmi sem tudja kielégíteni és az ürességet betölteni, csak Jézus Krisztus. Ő mondja: *„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én nyugalmat adok tinéktek.”* (Mt 11,28).

Az ember az Istennel levő szeretetközösségre lett teremtve, és ezt semmi más nem helyettesítheti. Ugyanúgy, mint a hal arra lett teremtve, hogy a vízben éljen, és e közeg nélkül sokáig nem bírná ki még akkor sem, ha az akvárium színaranyból lenne. A vizet semmi más nem pótolhatja, még az arany akvárium sem. Így az emberi lélek ürességét sem elégíthetik ki anyagi értékek, csak az, ha az ember visszatalál az élet forrásához, az élő Istenhez. Nélküle az élet csak létezés, tengődés. Jézus Krisztus, a Jó Pásztor azért jött, hogy az Ő juhainak életük legyen és bővelkedjenek (Jn 10,10).

Isten létezésében ugyan hittem, de Vele közösségem nem volt. Ezért ez az üresség ott volt az én szívemben is, amit azzal akartam kitölteni, hogy féktelenül akartam élvezni a világ gyönyöreit. Úgy éreztem azonban, hogy szívemben van egy fék, az a csepp hit és istenfélelem, Isten Igéje ismeretének foszlányos maradéka. Ezt a féket erőszakkal fel akartam oldani, ami benső feszültségekhez, szorongáshoz, nyugtalansághoz vezetett, amivel orvoshoz fordultam. Ő adott valamilyen nyugtatót, amitől sokszor olyan kábult és álmos voltam, hogy munkahelyemen nem tudtam kibírni anélkül, hogy valahova elrejtőzve naponta egy-két órát ne szunyókáltam volna.

Ezért a gyógyszerert nem szedtem tovább, de kaptam beutalót egy háromhetes gyógyüdülőbe, ahol a bűnben még mélyebbre jutottam. Hazatérve hamarosan kaptunk ajánlatot az egyik miskolci étteremben minden este zenélni. A vendégek szerettek minket, tudtunk jó hangulatot csinálni, de a „műszak” előtt mindig fel kellett hajtanom legalább egy-két féldecit. Így komplexusaimat belefojtottam az alkoholba, erőszakot vettem lelkiismeretemen, amely megszűnt hatni rám. Fokozatosan egyre inkább kezdtem ettől az életmódtól és önmagamtól undorodni, de nem volt erőm az alkoholnak ellenállni, és más életet kezdeni. Azt gondoltam, hogy más életmód talán nem is létezik, hiszen körülöttem mindenki hasonló életmódot folytatott.

ELSŐ BÁTOR „EJTŐERNYÓS” UGRÁSOM – Jézus követése

Hogyan hallotta meg Isten kétségbeesett kiáltásomat

Az étteremben a „műszak” csak este fél tízig tartott, de mi gyakran folytattuk a szórakozást az éjszakai bárokban. Megtörtént, hogy éjjel vagy hajnalban – mivel az autóbuszok már nem jártak – gyalogolnom kellett haza végig a városon 3-4 kilométert. Útközben korholtam magamat: *„Már megint nem tudtál vigyázni magadra!?! Kellott ez neked? Pénzedet is elverted, jól sem érezted magad, most gyalog haza..., reggel pedig munkába!”* Egyszer egy ilyen éjszakai „kényszerséta” alkalmával, amikor már mindentől undorodtam, szívemből feltört egy erős kiáltás. Felnéztem a tiszta, szép csillagos égre, és – úgy tűnik hangosan – kétségbeesetten felkiáltottam a csendes éjszakába: *„Istenem, segíts nekem egy Teelőtted kedves életet élni! Mutasd meg az ehhez vezető utat, mert én nem találok!”*

Isten meghallgatta kétségbeesett kiáltásomat. Hamarosan megjött a válasz, bár különös és nem várt módon.

Egy júliusi vasárnap történt, pontosabban 1968. 7. 21.-én, úgy déltájban, hogy hosszabb idő után keresztanyáméknál voltam. Ugyanis fiával, unokatestvéremmel, aki akkor már nős volt és szüleiknél laktak, meg akartuk beszélni az esti programot. Úgy terveztük, hogy este feleségével eljönnek hozzánk az étterembe szórakozni.

E látogatás alkalmával újból nosztalgiával kellett gondolnom a gyerekkori szép téli estékre, és újból áthatott az a különös atmoszféra, ami náluk uralkodott, az a békesség, öröm és szeretet, amely keresztanyámból sugárzott. Előszobájukban volt egy bekeretezett fali felirat, fekete alapon arany betűkkel: **Jézus** Megszégyenülve éreztem magamat, az a kedves név a feliratról finoman, szelíden, de szemrehányóan megszólított.

Beszélgettem keresztapámmal is, aki telve életerővel nagyon vidámnak látszott. Már régebben nem voltam náluk, ezért megkérdezte, hogy: hogy vagyok, mit csinálok. Mondtam neki, hogy egy étteremben zenélek és énekelek. Ő erre: „Az nem éneklés, az danolás! Az éneklés az volt, amikor együtt laktunk, és énekeket énekelünk Isten dicsőségére. Emlékszel?”

Szívemben igazat adtam neki, hiszen hogyan emlékeztem volna! De meglepett, hogy éppen ő mondja ezt nekem, aki hozzám hasonlóan szereti az italt, eljár sörre is a kocsmába, és nem egyszer volt összetűzésük feleségével annak hite és az ő italozása miatt. Mint már említettem, kezdetben megpróbálta feleségét gátolni, hogy ne járjon gyülekezetbe, később azonban tolerálta hitét. Ő is eljárt a templomba, ismerte a Bibliát, és ha hívők jöttek látogatóba, velük együtt ő is saját szavaival imádkozott. Életét Jézusnak átadni azonban vonakodott. Ahogy a Biblia az ilyen emberről mondja: két úrnak akart szolgálni, ami lehetetlen. Az ő személyes akadálya az alkohol volt. Éppen ezért most meglepett véleménye és intése.

Amikor a megbeszélte időben visszamentem hozzájuk, az egész család sokkban volt: keresztapám délután agyvérzést kapott, fél oldala megbénult, és bevitték a kórházba. A vasárnapi ebéd után lefeküdt pihenni, és amikor valaki jött hozzájuk és csengetett, ő fel akart kelni ajtót nyitni, egyszerre megbénult.

A kórházban még két hétig élt. Halála és a boncolás után az orvosok csodálkoztak azon, hogy olyan nagymérvű agyvérzés ellenére hogyan tudott egyáltalán élni még két hétig. Még nagyobb csoda volt az, hogy élete utolsó órájáig eszméletnél volt, sőt suttogva beszélni is tudott. A legnagyobb csoda azonban az volt, ami őt foglalkoztatta, amiről gondolkodott és beszélt. Már nem érdekelték cimborái, akik jöttek látogatni. Nem vette őket tudomásul, szemét se nyitotta ki. De amikor feleségének hívó testvérei jöttek, akiket azelőtt nem nagyon szívtelt, vágyakozva kérdezte őket: *„Mit hoztatok nekem az Úr Jézustól, bűnbocsánatot? Mert nekem arra van a legnagyobb szükségem. Én vagyok a legnagyobb bűnös. Tudom, hogy hamarosan meg kell állnom a szent Isten előtt, és nem vagyok Vele megbékélve. Lehet az ember akármilyen okos, ügyes vagy gazdag, nem ér semmit! Mindent itt kell hagyni. Egy a fontos dolog, hogy meg legyen békélve Istennel!”*

Tudjátok, úgy gondolom, hogy a halálos ágyán már senki sem viccelődik, ha van az embernek egyáltalán „halálos ágya”. A halálos ágyon már minden ember tudja, hogy az élet nem játék, és mindenki – még egy ateista is – belekapaszkodna minden szalmaszáliba, csakhogy életét az orvosok még valamivel meghosszabbítsák. Éspedig azért, hogy életét még valahogyan helyre tegye. Miért kiált fel sok ateista is a szenvedésben: *„Jaj, Istenem! Segíts!”* Az esetek többségében már késő, a kegyelem ideje lejárt, és nincs is mindenkinek halálos ágya! Mert sokan mennek el e földi életből hirtelenül és készületlenül!

Keresztapámnak megadatott az a kegyelem, hogy amikor halálos ágyán kereste Isten orcáját és a Vele való megbékélést, a hívó testvérek beszélgettek vele, megvallotta bűneit, kérte Isten bűnbocsánatát, szívébe befogadta az Úr Jézust személyes Megváltójául, és csodálatos isteni békesség töltötte be szívét. Egy órával halála előtt feleségével még együtt beszélgettek, imádkoztak, ő is imádkozott, majd elveszítette eszméletét, és egy óra múlva halott volt. Ez 1968. augusztus 5.-én történt.

Halálának híre nagyon megdöbbenett. Hiszen amikor utoljára láttam vidám, pirosposzgás arcával, milyen jól nézett ki!

Temetésén gyerekkori segédlelkésem Győri József hirdette az Igét Ámós próféta könyve 4. rész 12. verse alapján: *„Azért hát ekképpen cselekszem veled Izrael! Minthogy pedig ekképpen cselekszem veled, készülj Istened elé, oh Izrael!”*

A hirdetett Ige és a temetést követő beszélgetés keresztanyámnál, amikor elbeszélte, mit élt át férje e két hét alatt, mélyen megérintett engem. Remegő szívvel ültem és hallgattam, amit keresztanyám mondott. Minden egyes szó nyílként hasított a szívembe. Senki nem tudta, mi történik bensőmben, de a Szent Lélek elkezdett meggyőzni – ahogy meg van írva: *„bűn, igazság és ítélet tekintetében...”*

„Így cselekszem veled, ó ember! Porból vétettél, porrá leszel! Mindnyájunknak meg kell jelennünk Isten ítélőszéke előtt! Erre a találkozásra pedig készülni kell! Lehet, hogy még ma! Nincs mindenkinek halálos ágya! Mi az ember élete! Gyakran fiatal és egészséges emberek is hirtelenül meghalnak! Mint egy titkos kéz érintésére összecuklanak, mint a colostok! Úgy mennek el, hogy nincsenek Istennel megbékélve! Siess, mentsd meg a te lelkedet még ma, lehet, hogy holnap késő lesz!”

Ma már nem tudom pontosan, hogy mindezt mondta-e a temetésen a prédikátor, de azt tudom, hogy szívemben én mindezt hallottam, és bensőmben mindezt átéltem, mindez ott rezonált bennem az elkövetkező napokban is. A Szent Lélek meggyőzött, hogy így tovább nem élhetek. Új életet kell kezdenem! Elhatároztam, hogy vasárnap mindenáron elmegyek abba a gyülekezetbe, ahol mint 10-11 éves gyermek, édesanyámmal néhányszor voltam.

Keresztapám 1968. augusztus 5.-én halt meg, 8.-án, csütörtökön volt a temetés, és én vasárnap reggel korán, csendben felkeltem. Nem volt bátorságom szüleimnek megmondani, hova készülök, csak felöltöztem, és elmentem. Máskor is előfordult, hogy vasárnap reggel elmentem barátaimhoz.

A gyülekezet a városnak csaknem a másik végében volt, és biztos voltam benne, hogy azon a környéken engem senki nem ismer. Mégis aggályokkal és félelemmel a szívemben, hogy valaki ismerős meg ne lásson, közeledtem az imaház felé. Egyszer csak egész közletről valaki megszólított: „*Hát te, Jóska, mit keresel erre felé?*” A házigazdánk volt, akinek a gyülekezet szomszédságában voltak rokonai, és azoknál volt látogatóban. Majdnem infarktust kaptam az ijedtségtől és a meglepetéstől, és valamit hirtelen csak úgy az orrom alatt hebegtem: „*Ó, semmi, csak ide megyek... vizslát!*”

Bele kell, hogy éljétek magatokat a bőrömbe, én, mint egy úzótt vad, nyugtalanul, remegő szívvel – a kommunista rendszer idején, amikor senkinek nem volt dicséretére az, hogy valamilyen „szektás közösséget” látogat, engem mindjárt az első alkalommal elkapott a szomszéd! Ilyen remegő szívvel 1968. augusztus 11.-én 9,30-kor – 15 év után először – átléptem az imaház küszöbét. Csakhogy az istentisztelet már javában tartott. Nem tudtam, mikor kezdődik, ezért jöttem félórás késéssel. Nem lett volna ez olyan feltűnő senkinek, ha csendben leültem volna az utolsó padra, de ez nem volt lehetséges. Azért, mert az ajtó a terem oldala felől nyílt, és amikor beléptem, egyenesen a szószék előtt találtam magamat. Így tehát az utolsó pad helyett mindjárt az első padra kerültem. Minden szem rám szegeződött: „*Kicsoda ez az idegen fiatalember? Mit keres itt, és hogy került ide?*” Ugyanis keresztyámon és unokanővéremmel kívül senki sem ismert. Ők viszont nagyon meg voltak lepődve.

Amikor leültem, feszültségem feloldódott, és mint egy kisgyerek, elkezdtem keservesen sírni. A prédikátor nem volt otthon, Kriston testvér prédikált. Nem emlékszem a prédikációra, főleg a gyerekkoromból ismert énekek érintettek meg, és szívemben ott zengett: „*Ez az, ami után vágyakozom, ez az, amit keresek, amire szükségem van! Itt van az én helyem!*” Az istentisztelet után könnyek között öleltük át egymást keresztyámmal és unokanővéremmel.

Harcaim és döntésem

Ezzel a vasárnapal nagy harc kezdődött el szívemben. Egyre jobban és jobban meg voltam győződve arról, hogy Isten megszólított, Ő hív és nyújtja segítő és megmentő kezét. Úgy, ahogy azt kétségbeesett kiáltásomban Tőle kértem, meg akarja mutatni a „Néki tetsző” más élethez vezető utat. Így teltek a napok. Jártam munkába, és jártam az esti „műszakokra” az étterembe zenélni. A Szent Lélek azonban mindenhova követett, és igyekezett meggyőzni arról, hogy így tovább nem élhetek. Elkezdtem olvasni a Bibliát. Kikotortam a szekrény aljából a sok elfelejtett limlom közül. Ott találtam azt az Újszövetséget, amit keresztmama ajándékozott konfirmációm alkalmából. Szintén ott találtam édesanyám egész Bibliáját, legalább tíz éve nem volt a kezemben.

Úgyhogy elkezdtem a Bibliát – sokszor könnyek között – nem olvasni, de „falni”. De jött a kísértés is, és megpróbáltam Istennel alkudni: *„El fogok járni gyülekezetbe, de elkötelezett hívó nem leszek! Kevesebbet fogok inni, a zene nem bűn, fiatal vagyok, pénzre szükségem van!”* Isten Igéje azonban élő és ható. Amikor a Bibliát olvastam, mindig olyan helyen nyílt ki, ahol az adott dilemmára világos és radikális választ kaptam. Isten így a sarokba szorított.

Már a temetésen felismertem: *„Mi az ember élete?”* – és világosan hallottam a Szent Lélek figyelmeztetését: *„Siess, mentsd a te lelkedet, még ma, mert holnap késő lehet! Fuss ki Szodomából!”*

Most, amikor Istennel alkudozni kezdtem, kinyitottam a Bibliát és ezt olvastam: *„Senki sem szolgálhat két úrnak. Mert vagy az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti; vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a Mammonnak.”* (Mt 6,24).

A Szent Lélek tovább igyekezett meggyőzni: *„Válassz, kinek akarsz szolgálni, kit akarsz követni, mert senki sem szolgálhat két úrnak!”*

De én érveltem: *„Uram, de pénzre szükségem van!”*

Újból kinyitottam Bibliámat és ezt olvastam: „*Ha valaki jönni akar én utánam, tagadja meg magát és vegye fel az ő keresztjét, és kövessen engem. Mert a ki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt; a ki pedig elveszti az ő életét én érettem, megtalálja azt. **Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall?** Avagy micsoda váltságot adhat az ember az ő lelkéért?*“ (Mt 16, 24-26).

Megértettem, hogy az Úr Jézus senkit sem kényszerít arra, hogy Őt kövesse. Ez az én választásom, az én szabad döntésem. Üdvösség, örök élet viszont csak az Ő követésének útján van. Ő szabja meg a feltételeket. Ha valaki Őt követni akarja, meg kell tagadnia önmagát. Most már tudom, hogy az Úr Jézus követésének útja a szoros kapunál kezdődik, bűnbánattal és önmegtagadással, később csodálatos szabadsághoz vezet.

Tovább alkudoztam Istennel: „*Uram, de mit szólnak hozzá szüleim és a rokonok, ha hívó leszek? Mit szól hozzá édesapám, aki már gyerekkoromban megtiltotta, hogy abba a gyülekezetbe járjunk. Elvégre még egy fedél alatt lakom velük!*”

Újból kinyitottam a Bibliát és ezt olvastam: „*Mert azért jöttem, hogy meghasonlást támaszszak az ember és az ő atyja, a leány és az ő anyja, a meny és az ő napa közt; És hogy az embernek ellensége legyen az ő háznépe (az én nevemért). **Aki inkább szereti atyját és anyját, mint engemet, nem méltó én hozzám; és aki inkább szereti fiát és leányát, mint engemet, nem méltó én hozzám.** És aki föl nem veszi az ő keresztjét és úgy nem követ engem, nem méltó én hozzám. Aki megtalálja az ő életét, elveszti azt; és aki elveszti az ő életét én érettem, megtalálja azt.*” (Mt 10,35-39).

Így Isten engem a „sarokba szorított” (de jól tette!), és tudomásomra adta, hogy komolyan gondolja velem. A Szent Lélekről ezt olvassuk: „*amikor eljön, meggyőzi a világot bűn, igazság és ítélet tekintetében.*” (Jn 16,8). Én nagyon erőteljesen átéltem a Szent Lélek meggyőző munkáját. Felismertem, hogy a világi élvezetekkel radikálisan szakítanom kell. A Szent Lélek más bibliai versekkel is érvelt:

Ijn 2,15-17 *„Ne szeressétek a világot, se azokat, amik a világban vannak. Ha valaki a világot szereti, nincs meg abban az Atya szeretete. Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, és a szemek kívánsága, és az élet kérdése nem az Atyától van, hanem a világból. És a világ elmúlik, és annak kívánsága is; de aki az Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké.“*

Jak 4,4 *„...nem tudjátok-e, hogy a világ barátsága ellenségeskedés az Istennel? Aki azért e világ barátja akar lenni, az Isten ellenségévé lesz.“*

Szívemben már döntöttem, és csak egy kedvező alkalomra vártam. Már nem éreztem magam jól az étteremben sem. Nem szóltam senkinek semmit, de nem volt jó hangulatom. Magamba fojtottam harcaimat, és más arcot kellett mutatnom. Színészkednem kellett, bohóckodni és az embereket szórakoztatni, amikor én már legszívesebben sírtam volna bűneim miatt a golgotai kereszt alatt. Úgy éreztem, mintha égett volna a talaj a talpaim alatt. Ezt a skizofréniás állapotot, ezt a benső meghasonlást sokáig nem tudtam kibírni, és Isten gondoskodott egy megfelelő alkalomról.

1968. augusztus 20.-án történt, hogy mint mindig, mentünk játszani az étterembe. Az étterem vezetője azzal fogadott: *„Fiúk, ma ünnep van, jó idő van, mindenki kint van a természetben, bezárjuk az üzletet, úgysem lesz forgalom, menjetek haza!”* Én fogtam a szaxofont – máskor nem hordtam haza – és elmentünk. A fiúk megkérdezték: *„Viszed haza a saxit!”* Tömören válaszoltam: *„Viszem!”* Gondolták, hogy hazaviszem kitisztítani. Nem volt bátorságom megvallani döntésemet, de bensőmben ott zengett: *„Én már ide többet nem jövök!”* Úgy terveztem, hogy másnap a zongoristát felkeresem a munkahelyén, és neki megmagyarázom döntésem okát. Így is tettem.

Beszélgetésünk azzal kezdődött, hogy megkérdeztem: *„Hiszel Istenben?”* Mire ezt válaszolta: *„Istenben hiszek, de a papokat nem szeretem!”* Nem tudom, milyen tapasztalatai voltak életében a papokkal, ilyen dolgokról soha nem beszélgettünk. Úgyhogy elbeszéltem neki, hogy mit éltem át az utolsó két hét alatt, és hogy hogyan döntöttem.

Kértem, hogy ne haragudjanak rám, és hogy keressenek helyettem egy másik szaxofonost. Azt válaszolta, hogy megért engem, lehet, hogy egyszer majd ő is hasonlóan dönt, de most még fiatal, meg szeretne nőszülni, és szüksége van a pénzre. Ezzel elváltunk. Semmit nem hallottam róla azóta. Csak most e sorok írásakor – majdcsak 40 év elmúltával – kikerestem telefonszámát és felhívtam. Mindketten megörültünk egymásnak, és kellemesen elbeszélgettünk.

...Aki inkább szereti atyját és anyját...

Szüleim otthon érthetetlenül néztek rám, amikor hazajöttem és közöltem velük, hogy végeztem a tánczenével, és hogy gyülekezetbe fogok járni. Mondtam nekik, hogy már két vasárnap voltam ott, és döntöttem, hogy hívó leszek. A reakció várható volt. Édesapámat lesokkolta döntésem, és nagyon kezdett gyötrődni. Különösen, amikor a rokonokhoz is eljutott a hír, hogy „szektás” lettem, és mindenki órá támadt, hogy miért engedi meg nekem, hiszen ő az apám... stb. Megpróbált döntésemről lebeszélni, kért, hogy ne járjak abba a gyülekezetbe. Olvashatom a Bibliát, imádkozhatok, amennyit akarok gyülekezetbe járás nélkül is. Kért, hogy járjak inkább a református templomba, ahol ő presbiter volt. Az én szívem azonban csak ebbe a hívó közösségbe húzott, mert én már felismertem, hogy hol van a helyem.

Egyszer egy vasárnap reggel, amikor imaházba készültem, ő még az ágyban feküdt, és sírva kért, hogy ne menjek oda. Nagyon sajnáltam, rossz volt nézni szenvedését. Mondta, hogy ezt nem éli túl. Ha mégis elmegyek, amikor hazajövök, nem találom őt életben. Felismertem, hogy számomra ez egy nagy próba. Szívemben ott hangzottak Jézus szavai: „Aki inkább szereti atyját és anyját...” Nagy harc volt a szívemben: Most mit tegyek? Menjek, vagy ne menjek? Ha valóban nem élné túl, az egész család szemében én lennék apám gyilkosa! Végül döntöttem: odamentem hozzá, szeretettel megsimogattam, megsókoltam, és ezt mondtam:

„*Tessék elhinni, Édesapám, hogy nem megyek rossz helyre! És hiszem, hogy az Úr Jézus nem engedi meg, hogy Édesapám kárt tegyen magában.*” Még egyszer megcsókolgattam, és elmentem. Nem volt könnyű! Isten azonban megóvott minket a tragédiától. Amikor a gyülekezetből hazamentem, édesapámat mintha kicserélték volna. Vidám volt, arcáról békesség sugárzott, és nagyon kedves volt hozzám.

Anyukám sokkal kevésbé volt megértő velem szemben. Nem nagyon szívleltük egymást azelőtt sem, de ehhez nagymértékben én is hozzájárultam. Most azonban, annak ellenére, hogy eddigi viselkedésemért őszintén bocsánatot kértem, értésemre adta, hogy nem szívesen lát otthon. Ez egyrészt érthető is volt, hiszen négyen laktunk otthon egy egyszobás lakásban, bár öcsém éppen akkor katona volt. Nekem meg voltak már az éveim ahhoz, hogy megnősüljek, de ezzel én egyáltalán nem siettem. Ehhez most még hozzá jött az én „hóbortom”! Ezt nem tudta megérteni, se tolerálni. Csendes perceim akkor lehettek, amikor este szüleim a televíziót nézték.

Isten tanít szolgálni

Igyekeztem minél kevesebb időt tölteni otthon. Amikor hazajöttem munkából, körülnézem a lakásban, mit kell segíteni. Amikor ezt elvégeztem, fogtam a magnetofonomat – akkor még a kazettás magnetofont nem ismertük – és elmentem vagy a gyülekezetbe (vasárnap kivételével kétszer hetente), ahol felvettem minden prédikációt, vagy pedig elmentem meglátogatni a gyülekezet idős és beteg tagjait, akik nem tudtak gyülekezetbe járni. Gyakran utaztam vonattal Miskolctól 40 km-nyi távolságra. Együtt meghallgattuk magnószalagról a prédikációt, énekeltünk, imádkoztunk és beszélgettünk együtt. Ez volt az én első szolgálatom, és így tudtam növekedni a lelki életben. Nem tudtam prédikálni (ma se tudok ☺), de azt kerestem, hogy mivel lehetnék hasznos, és hogyan szerezhetnék egy kis örömet és vigasztalást az idős és beteg testvérek számára.

A hit szilárd alapja

A gyülekezetben kihasználtam minden alkalmat, és a hirdetett Igét „tátott szájjal” hallgattam. A prédikátor – Sárkány Zoltán testvér – bibliaórák keretében éppen sorozatszerű tanítást kezdett el a Biblia hitbeli alapigazságairól. Folytatólagosan beszélt azokról az egyes lépésekről, amelyeken egy Istenhez közeledő bűnös átmegy ahhoz, hogy Isten gyermeke lehessen. Beszélt a bűnbánatról, a bűnvallás és a jóvátétel, életrendezés szükségességéről, az újjászületésről, a Szent Lélek keresztségről, a bemejtkezésről, a lelki ajándékokról, stb. Én mindezt nagy érdeklődéssel hallgattam, és meg voltam győződve, hogy mindezt énmiattam mondja. Isten Igéjének minden egyes igazságaira szívemben visszhangzott a válasz: „*Igen, ámen! Úgy van! Ez igazság!*” Ezek az akkor hallott és elfogadott drága hitbeli igazságok mindmáig hitem szilárd alapját képezik. Később egy alkalommal bizalmasan megkérdeztem, mondja meg őszintén, azért kezdte el ezeket a sorozatos tanításokat, mert látta, hogy egy új vágyakozó fiatalember kezdett járni a gyülekezetbe? Azt válaszolta, hogy nem azért. Hanem a Szent Lélek már őt régebben készítette, és készítette arra, hogy szükséges elkezdni ezeket a tanításokat. És amikor éppen elkezdte, akkor kezdtem én is járni a gyülekezetbe. Hiszem, hogy igazat mondott.

Ami ebbe a gyülekezetbe engem vonzott, éppen ezek a hitbeli igazságok voltak. Azon kívül a tartalmas prédikációk és a Szent Lélek adományainak – különösen a prófétai kijelentés ajándékának – a megnyilatkozásai az istentiszteleteken. A gyülekezetben nem volt fiatalság. Én voltam 26 évemmel az egyedüli fiatal, azután a tőlem mintegy 15 évvel idősebb Kriston házaspár. A többiek még idősebbek voltak. De én jól éreztem magamat a kedves idősök között és megtanultam szeretni őket.

Egyszer közülük valaki azt mondta: *„Józsí, vannak a városban más gyülekezetek is, ahol vannak fiatalok. Menj és nézzél szét, hátha találsz korban hozzád illő barátokat!”* El is mentem egyszer minden (még négy) gyülekezetbe, de nem volt semmi, ami ott megragadott volna. Úgyhogy hű maradtam gyülekezetemhez, ahová vonzottak azok a bibliai igazságok, amelyek ott hirdetve voltak. Az Úr Jézus azt mondta: *„Megismeritek az igazságot, és az igazság szabadokká tesz titeket!”* (Jn 8,32).

Tudom, hogy az ördögnek nem tetszett, hogy neki hátat fordítottam, felégettem a hidat magam mögött, és az Úr Jézus követése mellett döntöttem. Nem tetszett neki, hogy elveszített, és megszűntem kezében madzagon rántgatott bábfigura lenni. Támadást indított lelkemben ellenem, remélve, hogy sikerül neki engem visszanyernie, és utamról eltéríteni. Kíméletlen módon megtámadta hitemet. Elmémbe erős kételkedő gondolatokat sugallott és sugdosott: *„Ne higgy annak a prédikátornak! Nem igaz, amit mond! Ő csak szuggerál benneteket, hogy az ő gondolatai szerint gondolkodjatok, ti meg neki hisztek?”* Ez a kétséget támasztó sugallat olyan erős volt, hogy kezdtem neki hinni, és képtelen voltam ellene harcolni. Egy hétköznapi alkalommal, e kísértések és támadások miatt nagyon kétségbeesett voltam, és az istentisztelet előtt kértem Istent, hogy adjon választ kétségeimre. Hiszen ha Isten van, tudja, hogy milyen harcaim vannak. Hátat fordítottam a világnak, felégettem magam mögött a hidat, és most az, ami előttem van, nem lenne igaz, hanem csak egy illúzió? Amikor a prédikátor felolvasta a Bibliából az alapigét (Tit 2,11-12), azonnal tudtam, hogy kétségeimre Istentől megkaptam a választ: *„Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek, amely arra tanít minket, hogy megtagadjuk a hitetlenséget és a világi kívánságokat, mértéktelenen, igazán és szentül éljünk a jelenvaló világon.”*

Harcaimról csak Isten tudott. Kaptam választ, kétségeim egyszerre eloszlottak, és Isten békessége töltötte be szívemet. A Szent Lélek adott tanácsot, mit kell tennem, és hogyan kell harcolnom, amikor az ellenség hitetlenséggel kísért. És mindezt még a prédikáció előtt, csak a felolvasott Ige által, egy szempillantásban. A Szent Lélek felvilágosított, hogy egyszerűen ***meg kell tagadnom, el kell utasítanom a hitetlenséget!*** Ezt mindjárt meg is tettem, az Úr Jézus nevében elutasítottam a hitetlenség szellemét, és az abban a pillanatban eltávozott. Felismertem azt is, hogy nem a prédikátor akar minket szuggerálni, hanem Isten Igéje akar bennünket formálni és megszentelni áldásunkra és üdvösségünkre. Isten kellő időben megadta nekem a kellő választ. Ez akkor számomra nagy bizonyosság volt!

Ahogy említettem, a prédikátor testvér sorozatos tanításaiban beszélt a Szent Lélek keresztségről is. Ez a tanítás számomra újdonság volt, mert a hagyományos nagy egyházakban erről nem beszéltek. Igaz, emlékszem, hogy gyermekkoromban a Bibliában olvastam a lelki ajándékokról, a nyelveken szólásról, prófétálásról, de közelebbről nem érdeklődtem e dolgok iránt. Tudom, hogy a templomban Pünkösdkor fel volt olvasva a Szent Lélek kitöltetésének története, de részletesebben annak kísérő jeleiről a lelkészek nem beszéltek. A lelki ajándékok tabuként voltak kezelve, amelyeket minden lelkész elkerült, mivelhogy azokat nem értette, mert nem is érthette.

Sárkány Győző testvér (Zoltán testvére) mondogatta bizonyágként, hogy amikor fiatalkorában olvasott a Bibliában az apostoli idők csodálatos eseményeiről, nagyon sajnálta, hogy nem élt abban az időben. Akkor még nem tudta azt, hogy Jézus Krisztus tegnap, és ma és mindörökké ugyanaz. Nem tudta, de hamarosan ő is megtapasztalta, hogy a Szent Lélek ma is kitöltetik és adja az Ő ajándékait ugyanúgy, mint az apostolok idejében.

„Azért, amiképpen vettétek a Krisztus Jézust, az Urat, akképpen járjatok Őbenne!” (Kol 2,6)

Tehát, amikor hallottam a Szent Lélek keresztségről való tanítást, és az Igéből határozottan igazolva volt, hogy az ma érvényes, sőt az én számomra is (Ap. Csel 2,39), kezdtem vágni ez áldás után.

Tudtam azonban, hogy előtte még néhány konkrét lépést meg kell tennem. Nem elég, hogy szakítottam régi életmódommal, rendeznem is kell a múltamat. Először is, szükségem van Isten bűnbocsánatára. Másodszor, múltam rendezéséhez szükséges néhány dolgot jóvátennem, és harmadszor, leltárt kell tartanom tárgyaim között. Egyszóval, mint egy „lefutott” autónak, nekem is szükségem van egy „generáljavításra”, generális életrendezésre. Erre úgy kezdtem készülni, hogy őszintén elkezdtem keresni és tanulmányozni, hogy mit mond Isten az Ő Igéjében a bűnről. A Bibliában, mint tükörben, a Szent Lélek világosságánál őszintén vizsgáltam szívemet, vajon azok a dolgok, amelyeket Isten bűnnek nevez, ott vannak-e életemben, múltamban, jelenemben. Ezt én úgy éltem át, hogy e kutatásnak eredményeként összeírtam bűneimnek egy hosszú lajstromát, amelyek miatt nagyon szégyelltem magamat. A szégyenen kívül szívemet egy kibeszélhetetlen teher is nyomta, és kerestem a helyet, ahová ezt a nagy batyut, bűneim és utálatosságaim terhet lerakhatnám. Ezzel a jegyzékkel kezemben és bűnbánattal a szívemben felkerestem az egyik szolgáló testvért, aki rámutatott arra, hogy ez a hely a Golgotán van, Jézus keresztje alatt, ahol lélekben leborulhatunk. Ez az az egyetlen hely, ahol az ember – de csak a bűneit bánó bűnös – találkozhat Istennel!

Így ennek a testvérnek jelenlétében, bizalmas beszélgetés keretében „...*lemondva a szégyen takargatásáról...*” (2Kor 4,2) kiöntöttem szívemet, imában megvallottam bűneimet Istennek, és kértem bűnbocsánatát. A teher lehullott, szívem megkönnyebbült, megtisztult és felszabadult.

Bebizonyosodott az Ige: „*Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minket minden hamisságtól.*” (1Jn 1,9). Ez az Ige üdvbizonyosságunknak alapja. Ha mi teljesítjük a feltételeket, és megvalljuk bűneinket, Isten igazmondó, hű ígéretéhez, megbocsát, és Jézus vérével megtisztít minden hamisságtól.

A bűnvallomáson kívül néhány dolgot le kellett rendeznem, és jóvá kellett tennem. Így szükségem volt megalázkodni és néhány embertől bocsánatot kérni. Többek között a Szent Lélek eszembe juttatta, hogy az egyik legjobb barátomat, zenekarunk egykori tagját megbántottam. Ugyanis amikor megnősült, finoman kitettük a zenekarból. Amikor hazajött a nászútról, már egy másik zenész volt helyette. Ezzel sokéves barátságunk megszakadt. Nem volt szép eljárás, amibe én is beleegyeztem. Tehát a Szent Lélek ezt eszembe juttatta, és meggyőzött, hogy menjek el hozzá bocsánatot kérni. Amikor egy Miskolchoz közeli faluban felkerestem őket, felesége várandós volt. Egy hónap múlva várták a babát. Amikor előadtam jövetelem okát, és elbeszéltem az utóbbi hónapok eseményeit, barátom őszintén, nagylelkűen megbocsátott azzal, hogy ő tulajdonképpen meg se haragudott rám. Nagyon jól elbeszélgettünk, majd távozásom előtt beleegyezésüket kérve még imádkoztam. Úgy éltem át szívemben, hogy Isten segítségét kérve imádkozzak feleségéért, a szülés problémamentes lefolyásáért és a megszületendő kisgyermekéért. Szeretettel elbúcsúztunk, és hívtak, hogy látogassam meg őket máskor is. A következő látogatás alkalmából nagy meglepetés várt rám: néhány hetes egészséges kisfiú, aki azon az éjszakán született, amikor náluk voltam, és akiért imádkoztam. Kornél nevet adtak neki, mit sem tudva a bibliai Kornéliusról, és annak Isten szolgájával, Péter apostollal való találkozásáról.

A Szent Lélek meggyőzött arról is, hogy rendet kell tennem, és leltárt kell tartanom dolgaim között, amelyek régi életemhez kötődtek, és arra emlékeztettek. Ezek bizonyos emléktárgyak, fényképek, magnószalagok, és főleg könyvek voltak. Nem mondta ezt nekem az emberek közül senki, csak a Szent Lélek lelkiismeretemen keresztül.

Voltak olyan könyvek, amiket megtarthatam, voltak olyanok, amelyeket elajándékoztam vagy elvittem az antikváriumba, de voltak olyanok is, amelyeket el kellett égetnem, mert tartalmuk mások számára is káros lehetett.

„Amiképpen vettétek a Krisztus Jézust, az Urat, akképpen járjatok Őbenne!” - Én így fogadtam el a Krisztust. Úgy ismertem Őt meg, mint Aki engem Szent Lelke által meggyőzött, és egy radikális, kompromisszum nélküli életrendezésre készítetett. TE hogyan fogadtad el és ismerted meg Őt?

Szent Lélek keresztség

A bűnvallás és életrendezés után kerestem az imaalkalmakat, és vágytam arra, hogy imádkozzanak értem, hogy az Úr töltsön be Szent Lelkével. Sajnos, nem történt meg. A testvérek buzdítottak, imáinkban átéreztek Isten közelségét, de a Szent Lélek keresztségét valahogy nem tudtam átélni. Ez elég sokáig tartott, és emiatt el voltam keseredve.

Novemberben történt, hogy munkahelyemről kollégáimmal Bécsbe utaztunk társasutazásra, amelyre még megtérésem előtt jelentkeztem. Ahogy utaztunk a vonaton, nem éreztem jól magamat munkatársaim között, akik egész úton csak pikáns vicceket és történeteket meséltek, amelyek az én füleimnek már nem voltak kívánatosak. Gondolkoztam, hová rejtőzhetnék el e vulgáris ocsmány beszéd elől. Vágytam „kifutni” ebből a világból, és az Úrral lenni.

A világból ugyan ki nem futhattam, de bementem a mosdófülkébe, ahol spontán módon felemeltem kezeimet, és a robogó gyorsvonat zakatolása mellett felszabadultan kezdtem dicsérni az Urat. Egyszer csak úgy éreztem, mintha valaki nyakon öntött volna egy veder meleg isteni szeretettel. A kis helység megtelt Isten dicsőségével, és én folyékonyan kezdtem az Urat dicsőíteni ismeretlen nyelven, ahogy a Szent Lélek adta szólni (Ap. Csel 2,4). **Átéltam a Pünkösdöt, átéltam a Szent Lélek keresztségét!**

Ettől kezdve az imaalkalmak örömteljesek voltak számomra, már nem volt okom a szomorúságra. Csak az eltékozolt éveket sajnáltam. Gyakran úgy át voltunk itatva, be voltunk teljesedve a Szent Lélek örömeivel, mint az apostolok Püünkösdkor. Úgy néztek ki, mintha édes bortól részegedtek volna meg. Hála legyen Istennek, az alkohol számomra elveszítette jelentőségét.

Isten tanított győzedelmeskedni a kísértéseken

Egy ilyen áldásos imaeste után, még mindig az áldás és öröm hatása alatt, másnap reggel mentem munkába. Ahogy beléptem az irodába, az egyik idősebb kolleganő egy stampedlit nyomott a kezembe e szavakkal: „*Jóska, igya meg gyorsan! Névnapom van.*” Gondolkodás nélkül felhajtottam az italt: „*Kedves egészségére!*” De egyszerre mi történt velem? Abban a pillanatban az előző este minden öröme és áldása egyszerre eltűnt szívemből, kipárolgott belőlem, mint a kámfor! A hölgy már kitöltötte a második stampedlit, amit már udvariasan megköszönve, de határozottan elutasítottam. Lélekben az Urat kérdezve vizsgáltam magam: „*Mit akar ez jelenteni? Hová tűnt az öröm a szívemből, és mi miatt? Uram, az a stampedli...?*”

Ez volt az utolsó stampedli életemben. Az augusztusi események óta első. Megtérésemkor gyakorlatilag szinte azonnal megszabadultam az alkoholtól. Nem volt semmilyen kísértésem se vágyam az ital iránt. Talán szeptemberben még egy-két sört megittam, de az alkohol számomra nem jelentett többé problémát.

A dohányzással már korábban szakítottam, amit Isten kegyelmének tulajdonítok. Olyan átlagos dohányos voltam vagy 8 évig. Megtérésem előtt kb. 3 hónappal elhagytam a dohányzást, mert gyakran fájt tőle a fejem. Hiszem, hogy az Úr már előre ilyen módon, tudatom nélkül készítgetett és szabadítgatott, hogy ennyivel könnyebb dolgom legyen később. Különös, hogy ennek ellenére megtérésem után éppen a dohányzással voltak nagy kísértéseim. Hála Istennek, csak álmaimban. Gyakran azt álmodtam, hogy dohányzom, és reggel olyan tisztátlannak éreztem magam. De dicsőíthettem az Urat, hogy csak álom volt.

A dohányzással 10 éves koromban kezdtem először kísérletezni. A nyári szünetben egy építkezésre jártam „dolgozni”. Többnyire szórakozás volt az, mint kemény munka, de így legalább egy kis zsebpenzt kerestem. A munkások mellett azonban megkóstoltam a cigarettát. Csakhogy drága édesanyám észrevette rajtam, és a zsebemben talált is valamilyen dohány morzsalékokat, így rajtakapott, úgyhogy nem volt más választásom, mint beismerni, hogy cigarettáztam. Édesanyám csalódva, de nagy türelemmel szépen megmagyarázta, hogy testem Istennek temploma kell, hogy legyen, és nem szabad azt megfertőznöm és megszenteltelenítenem dohányzással. Hiszen egy templomban senki sem gyűjtana rá! Úgyhogy megígértem neki, hogy nem fogok dohányozni. Halála után ez a fogadalmam még erősebben élt bennem. Védett a szegedi tanulmányaim első éveiben is. Amikor azonban negyedéves lettem, a kísértés erősebb volt, mint az édesanyám emléke és a neki tett ígéretem. Mindenki dohányzott körülöttem, a negyedéveseknek ez meg is volt engedve, úgyhogy az érettségi előtti időszakban megszegtem drága édesanyámnak tett ígéretemet, és szuverén módon élvezni kezdtem a cigarettafüst és kátrány adta „élvezetet”, amely lassan kezdett lerakódni a tüdőmben. Ezt a döntésemet még legalizáltam is azzal, hogy édesapámnak bejelentettem, hogy dohányzom. Elvégre illedelmes, jól nevelt gyermek vagyok, de végtére már érettségiző felnőtt. A bűn lerakódása már régen megkezdődött szívemben, amit csak később tisztított meg az Úr Jézus vére. Halleluja!

Visszatérek azonban az alkohollal való megtérésem utáni tapasztalataimhoz. Karácsonykor meglátogattam az egyik nagybátyámat, akinek névnapja volt, ugyanis Istvánnak hívták. Elbeszélgettünk, neki is elmondtam életem utóbbi eseményeit. Hozott egy üveg vörösbort, és kitöltött nekem is egy pohárba: *„Józsikám, ezt megihatod, hiszen Jézus is ivott bort!”* Úgyhogy megkóstoltam a bort, de a poharat kiinni nem tudtam, csak félig. Ugyanaz a megszomorodás jött a szívembe, mint az utolsó stampedlinél. Megértettem, hogy számomra Isten útja az alkoholtól való teljes tartózkodás.

A Biblia egyértelműen nem tiltja a bor fogyasztását, csak a részegséget. Azoknak azonban, akiknek problémáik voltak az itallal, szoktuk ajánlani a teljes absztinenciát. Én 20 éven keresztül teljesen tartózkodtam minden alkoholos italtól, amikor paradox módon Prágában, éppen egy keresztyén konferencia alkalmából az ebédhez mindenkinek felszolgáltak egy kisüveg (0,33 l) pilzeni sört is ☺.

Mutasd fel igazolványodat!

Az Úr arra is tanított, hogy ne szégyelljem az Ő nevét megvallani. Életváltásomnak híre hamar elterjedt nemcsak a rokonságban, de a munkahelyemen is. A kommunizmus idején nem volt ez egyszerű dolog. Volt idő, amikor be akartak verbuválni a pártba (akkor csak egy párt volt: a kommunista MSZMP), de – ahogy már említettem, hogy Istenben mindig hittem – ezt az ajánlatot elutasítottam. Most azonban a figyelem középpontjába kerültem. Az életemben bekövetkezett nagy változást nem tudtam, nem is akartam elhallgatni. Hiszen mindenki tudta, hogy esténként étteremben zenélek, és azt is megtudták, hogy ezt abbahagytam. Változást vettek észre viselkedésem is. Komolyabbá lettem. Munkámat igyekeztem a lehető legbecsületesebben elvégezni – már nem bujkáltam el aludni. A főnököm számára, aki párttitkár volt, azonban nem voltam elég jó, amit megéreztem a jutalom- és prémiumosztáskor. Volt egy munkatársam, és barátom, Kovács Rudi, aki akkor már újjászületett keresztyén volt és a methodista gyülekezetbe járt. A mai napig hűséges az Úrhoz. Abban az időben nagy támogatást jelentett számomra. Erősített, buzdított hívó életem első lépéseiben, jó keresztyén olvasnivalókat adott olvasni, és ha a munka megengedte, a vasúti kocsik között sokat beszélgettünk Isten dolgairól.

Érettségi találkozó

Megtérésem után két évvel volt a 10 éves érettségi találkozónk. Imádkoztam érte, és úgy döntöttem, hogy elmegyek Szegedre. A régi iskolában voltunk, és névsor szerint mindenki referált életéről, milyen karriert ért már el, mennyit keres, van-e már családja, stb. Amikor rám került a sor, nagy lámpalázam volt. Pedig azért jöttem, hogy osztálytársaimnak bizonyosságot tegyek megtérésemről és az Úr Jézusról. Röviden elmondtam, hol dolgozom, mennyit keresek, majd így folytattam: *„Tudjátok, hogy már negyedikes koromban is klarinétoztam. Érettségi után vettem magamnak egy klarinétot, szaxofont, zenekart alakítottunk, majd később esténként zenéltünk egy étteremben, én meg énekeltem is a slágereket...”* Itt félbeszakítottak: *„Jóska, te énekelsz? Akkor ma este fogsz nekünk énekelni a vacsoránál! Hurrá!”* Amikor újból szóhoz jutottam, folytattam: *„Két évvel ezelőtt azonban egy nagy változás történt életemben. A tánczenészi életmód által az ital rabja lettem. Ekkor nagybátyám halálesete által Isten hatalmasan megszólított, és döntöttem, hogy végleg szakítok ezzel az életmóddal. Elfogadtam Jézus Krisztust Megváltómnak és életem Urának, és egy hívő keresztyén gyülekezetbe járok. Még nem vagyok nős, és imádkozom azért, hogy Isten rendeljen ki nekem feleséget.”* Egyszerre osztálytársaim arcára fagyott a mosoly. Egész este senki nem állt szóba velem. A beszámolók után elmentünk az étterembe vacsorázni. Ott sem kérdezett tőlem senki semmit. Megettem a vacsorámat, kiittam a kólát, elbúcsúztam tőlük, és elmentem aludni a régi „bakterba”.

Körülbelül egy félv év múlva történt, hogy Kecskeméten voltam látogatóban a gyülekezetben. Ahogy ismeretes, Kecskemét a Budapest – Szeged vonalon fekszik, kb. félúton. Amikor hazafelé indulva fel akartam szállni a budapesti gyorsra, egy női hang szólított meg az egyik ablakból: *„Jóska, ide szállj fel!”* Az egyik szegedi osztálytársnőm volt.

A fülkében csak ketten voltunk és zavartalanul beszélgettünk egész Budapestig (kb. 1¼ órát). Elmondta, hogy az érettségi találkozón nagyon megdöbbenette bizonyágtételem, de nem volt bátorsága beszélgetni velem. Nagyapja is hívó baptista volt, akire nagyon kellemesen emlékszik vissza.

Megjegyzem, hogy öt évvel később a következő találkozóra már feleségemmel mentem, akit úgy mutattam be, hogy ez az a feleség, akiért imádkoztam, akit Isten nekem adott. Szintén elmondtam, hogy már három gyermekünk van, akik közül a két és fél éves Mirkó ott volt velünk.

Bemérintkezés – avagy vízkeresztség

A rokonság a kezdeti szenzáció után kezdte megszokni új életstílusomat, néhány ritka csípős megjegyzés kivételével. A meg nem értés hullámai újból felkavaródtak, amikor egy évvel megtérésem után, 1969. augusztus 3.-án döntöttem vízben való bemérintkezéssel megkeresztelkedni. Ez egy nagyon fontos esemény volt életemben. A vízkeresztség által való nyilvános vallástétellel végérvényesen pontot tettem régi életem és döntésem végére: „*Döntöttem Jézus mellett! Pont!*” Már édesapám is elismerte, hogy számomra nincs visszaút. Voltak, akik vádolni kezdtek, hogy elhagytam hitemet, vallásomat: „*Mire jó ez, hiszen mint gyermek, meg voltál keresztelve a református templomban?*” Isten Igéjéből és a bibliai tanításokból azonban megértettem a vízkeresztség valódi értelmét és jelentőségét. Engedtessek meg nekem, hogy itt kicsit részletesebben megmagyarázzam.

Az Úr Jézus szavai alapján vízkeresztségben csak azok részesülhetnek, akik őszinte bűnbánatot tartva megtértek, személyes hitre jutottak, és önként döntöttek arról, hogy az Ő követői, keresztyének akarnak lenni. Csecsemők esetében erről nem lehet beszélni.

A csecsemők nem tudnak hinni, sem dönteni. Amikor egy hagyományos „keresztyén egyházban” mint csecsemő, meg voltam „keresztelve”, nem volt lehetőségem dönteni arról, hogy katolikus, evangélikus, református akarnok-e lenni, vagy pedig baptista, pünkösdista, esetleg ateista. Nem tehetek arról, hogy szüleim éppen a református templomba vittek el, (te sem arról, hogy téged a katolikusba!), ahol a pap leöntötte fejemet egy kis vízzel.

Az esetek többségében sem a szülők, sem a keresztszülők nem törődnek azzal, hogy ezek a gyermekek élő keresztyén hitben növekednek-e vagy sem. Ezért vannak tele a börtönök és a kocsmák úgynevezett „megkeresztelt” keresztyénekkal. Tapasztalatból tudom, mert 17 évig jártam börtönbe az evangéliumot hirdetni, és az elítéltekkel beszélgetni. Ott majdnem minden elítélt keresztyénnek vallja magát.

Az ún. „csecsemő-keresztéssel” a szülők – a gyermekek személyes hite és akarata nélkül – már előre megfosztják őket a felnőtt korban való személyes döntés jogától és egy egész életre odakötözik egy felekezethez, amelyet nem ők választottak. Tehát ugyanúgy választják gyermekeiknek a világnézetet, illetve a vallást egy egész életre, mintha előre kiválasztanák élettársukat. Így az élet legfontosabb kérdésében – ami a személyes üdvösség kérdése – lelkiismeretük „az ún. keresztelőben” egy egész életre meg van pecsételve és oda van kötözve egy – a szülők által predesztinált és gyakran nem bibliai – vallásfelekezethez, egyházhoz. Személyes döntési joguk ez által korlátozva lett, és későbbi, esetleges döntésük, hogy bibliai keresztyének szeretnének lenni, gyakran a szülők és a rokonság nemtetszését vonja maga után és családi konfliktusokat vált ki.

A Biblia sehol sem tanítja, hogy csecsemőket kellene keresztelni. Azok a bibliai helyek, ahol meg van említve, hogy Kornélius, Lídia vagy a börtönőr házuk népével együtt megkeresztelkedtek (Ap. Csel 10,48; 16,15 és 33), nyilvánvalóan csak olyan személyekről szólnak, akik Isten Igéjét megértették, elfogadták, megtértek, hittek, sőt – Kornélius háznépe esetében – nyelveken is szóltak.

Az egyháztörténelem is azt igazolja, hogy az első keresztyének nem kereszteltek csecsemőket. Ez csak jóval később lett általánossá a pogány népek tömeges „keresztyénné” tétele miatt. Az ilyen tömeges „keresztyénné” tétel azonban sajnós, sokkal inkább a bibliai keresztyénség elpogányosításává és az egyháznak az eredeti apostoli vonaltól való eltávozásának kezdetévé vált.

Az ún. „keresztelő” helyett mi a Mt 19,13-14 és Luk 2,22-23 alapján a kisgyermek bemutatását gyakoroljuk, amikor a gyülekezet pásztorja - az Úr Jézus példájára - karjaira veszi, megáldja a kisgyermeket és a gyülekezettel együtt imádkozva kéri életére és a szülőkre Isten kegyelmét és áldását azzal a vággyal, hogy ha felnő, maga döntsön Jézus mellett.

Az eredeti görög szó: „*baptizó*“ a vízbe való teljes bemerítést jelenti, ezért a vízzel való meghintés, vagy a fejnek leöntése a vízkeresztségnek nem bibliai módja. Emiatt a szó valódi értelmében nem is lehet keresztségnek nevezni. Sokkal kevesebb vita lenne erről a témáról, ha a bibliafordításokban az eredeti „*baptizó*“ szószerinti megfelelője szerepelne.

A vízbe való teljes bemerítés fejezi ki hűen a vízkeresztség legfontosabb szimbolikus jelentését: az óembernek Krisztus halálába való eltemetését és az Ő feltámadása általi, új életre való feltámadását.

A vízkeresztség bibliai példái azt mutatják, hogy az teljes bemerítéssel történt. Az Ige megemlíti, hogy „bementek a vízbe”, „kijött a vízből” (Ap. Csel 8,38, Mk 1,10). Keresztelő János a Jordánban olyan helyen keresztelt, ahol sok volt a víz (Jn 3,23). A fej leöntéséhez nem lett volna szükség sok vízre.

A történelemből tudjuk, hogy az első keresztyének keresztelési gyakorlata kizárólagosan a bemerítés volt. Nem is ismertek más keresztelési módot, sem a „*baptizó*” szónak más jelentését, csak a vízbe való teljes bemerítést. „*Csak az 5. században kezdődött el az egyházban a gyermekkeresztség alkalmazása, de még mindig megmaradt a bemerítés ősi gyakorlata...*“ (szlovák Katolikus újság 1984/1. szám 4. old.). Ki tért el az eredeti gyakorlattól? Ki tért el a Bibliától? Ki a szektás?

Nyilvánvaló tehát, hogy a csecsemő-kereszttség bibliátlan gyakorlat, amelynek alapja semmi más, csak a vallásos hagyomány, ezért nem is lehet keresztységnek nevezni. Ami pedig nem bibliai, az nem helyes, és ha tudatosan tesszük, bűn. A szülők ezzel a bibliátlan tradícióval gyermekeiket megfosztják személyes szabadságuktól és döntési jogaiktól. Ezért esetleges későbbi személyes döntésük gyakran családi konfliktusokat vált ki, mint az én esetemben is.

A rokonság ugyan lassan megszokta új életstílusomat, de egyszer az utcán talákoztam a református lelkésszel, aki nem hagyta ki az alkalmat, hogy szemrehányást ne tegyen amiatt, hogy megszegtem konfirmációs fogadalmamat, amelyben hűséget fogadtam a református egyházhoz. Szerinte elhagytam az anyaszentegyházat és szektás lettem. Nem kezdtem el vele vitatkozni, meghallgattam, de gondoltam magamban, hogy ha annyira szívén viseli életemet, hol volt az elmúlt tíz év alatt, amikor nem jártam templomba sem és éltem az életemet a világban? Akkor nem számított neki, hogy éltem úgy, ahogy éltem, de az igen, hogy most, amikor már nem élek kicsapongó életet és Isten gyermekévé lettem, más gyülekezetbe járok.

Ezáltal azonban egy újabb kérdéssel találtam szemben magam, amelyet lelkiismeretemnek fel kellett dolgoznia: Hogyan is áll a dolog Isten előtt a konfirmációs fogadalom állítólagos megszegésével? Isten ezen a téren is tanított, és békességet adott a szívembe. Megtanított arra, hogy a tiszta bibliai tanítás ismerete hiányában, tudatlanságból tett konfirmációs fogadalom, vagy az egyház iránti hűség fogadalmának „megszegése” miatti lelkiismeret furdalás és önvád alaptalan.

Az Úr megértette velem, hogy például, amikor egy fiatal ember dönt arról, hogy házasságra lép, a sok lány közül, akikkel flörtölt, akiknek fűt-fát ígértetett, kiválaszt magának egyet, akit igazán szeret, akivel házasságot köt, és akinek egy életre szóló hűséget fogad. A többi lány, akikkel megszüntette kapcsolatait, csalódottan az ígéretek megszegésével fogják őt vádolni. Ha valaki elkötelezi magát a házassági hűség mellett, a többi futó kapcsolatait hűtlenül meg kell szakítania.

Az emberek manapság hűek bűnös élvezeteikhez és viszonyaikhoz, bibliátlan vallásos hagyományaikhoz és egyházi rendelkezésekhez, sőt sokan kimondottan a sátánnak is hűséget ígérnek, vele szövetséget kötnek. Ha azonban valaki Istennel akar szövetségre lépni és Hozzá akar hű lenni, minden ilyen régi kapcsolatot, szövetséget hűtlenül fel kell bontania, mert két úrnak szolgálni nem lehet!

Pál apostol megtérése előtt a keresztyének üldözését vallásos tradíciója szerinti szent dolognak, szent kötelességének tartotta, és ehhez az elkötelezettségéhez vakon és fanatikusan hűséges volt. Az Úr Jézussal való találkozása azonban mindent megváltoztatott. Ahogyan később mondja, tudatlanságból tette, de Isten elnézte a tudatlanság idejét.

Sok ember elkötelezte magát különböző vallásos tradíciók, egyházi törvények és fogadalmak iránt, amelyekhez hűek akarnak maradni, mert azokat szentnek és sérthetetlennek tartják. Az Úr Jézus ezért feddte a farizeusokat is, hogy Isten Igéjét szépen félre teszik, de az emberi rendelkezéseket „hűségesen” megtartják. Sőt, ezt még erénynek is tartják. Hiszen a hűség az erény, nemde? Attól függ, hogy mihez, kihez akarunk hűek lenni. *„Istennek kell inkább engedni, mintsem az embereknek.”* (Ap. Csel 5,29). Az egyházi tradíció olyan, mint Saul páncélja Dávid számára. Nehéz, szorít és gátol a mozgásban. Dávid nem tudott benne járni. Ezzel szemben *„ahol az Úrnak Lelke, ott a szabadság!”* (2Kor 3,17).

Hasonlóan van ez a konfirmációs fogadalommal is. Úgy, ahogy a csecsemőkeresztsegről nem olvasunk a Bibliában, a konfirmációról – vagy a katolikus egyházban a bérnálásról – sem. Ez egy bibliátlan egyházi kitaláció, hagyomány, ezért az ezzel kapcsolatos fogadalom Isten előtt nem érvényes. Sokszor a gyermek tudatlansága idején teszi fogadalmát, a szülők és keresztszülők által megígért értékes ajándékok miatt és a legtöbb esetben a konfirmáció után már nem is mutatkozik a templomban. A vallásos hagyományok megkötözik az embert, az igazság ismerete azonban felszabadít – a tudatlanság idején tett fogadalmak alól is. *„Megismeritek az igazságot, és az igazság megszabadít titeket!”* (Jn 8,32).

Szüleim hozzám való viszonyulásának megváltozása

Anyukám hozzám való viszonya akkor kezdett változni, amikor megnősültem. Amikor megismerte menyasszonyomat és szüleit, amikor látta a vidám Kassa-peresi fiatalokat, hallotta énekeiket, megnyihült velem szemben. Vagy talán azért, mert végre fellélegezhetett: „*No, végre, Jóska nősül, elköltözik itthonról!*” – Tulajdonképpen igaza volt, hiszen már majdcsak 30 éves voltam. Úgyhogy, amikor szüleim eljöttek hozzánk Kassára, nem jelentett számukra problémát eljönni velünk a gyülekezetbe. Különösen, amikor Peresen felépült a szép új imaház.

Édesapámnál sokkal hamarabb beállt a változás. Még otthon laktam, amikor mint nyugdíjas, éjjeliőrként dolgozott, és sokszor egész éjjel Bibliát, traktatusokat és keresztyén könyveket olvasott. Amikor már nős voltam és hazajöttünk Miskolcra látogatóba, mindig eljött velünk a gyülekezetbe. Egy alkalommal, amikor hazamentünk a gyülekezetből, egy kis ideig még az autóban ülve beszélgettünk. Elpanaszolta, hogy eljár ugyan templomba, ott is vannak jó prédikációk, de amikor hazamegy, úgy szeretne elbeszélgetni anyukával arról, amit a templomban hallott, de őt nem érdeklik Isten dolgai. Akkor szeretettel emlékeztettem: „*Édesapám, tetszik emlékezni, amikor kisgyermekként édesanyámmal gyülekezetbe akartunk járni, és ezt nekünk meg tetszett tiltani?*” Könnyes szemekkel válaszolt: „*Kisfiam, én ezt már nagyon sokszor megbántam!*”

A fejezet végeztével...

Tehát ez volt az én első nagy hitbeli ejtőernyős ugrásom. Néha szoktam mondani, hogy ahhoz, hogy megtérjek, és örök életet nyerjek, két embernek kellett meghalnia. Az Úr Jézus Krisztusnak meg kellett halnia bűneimért, és Isten keresztapám halálesetének körülményeit használta fel ahhoz, hogy a bűn halálából életre keljek, és az Ő üdvösségét elfogadjam.

Ez Isten legnagyobb csodája életemben. Emberi beavatkozás nélkül, anélkül, hogy valaki hívott volna a gyülekezetbe vagy bizonyoságot tett volna nekem, Isten rövid idő, két hét leforgása alatt teljesen megváltoztatta életemet. Ezt a döntésemet soha nem bántam meg egy pillanatra sem. Olyan ez, mint amikor egy kutya nagy élvezettel rágcsálja a csontot. Ha el akarod tőle venni, megharap. De ha odadobsz neki egy jó darab húst, a csontot magától otthagyja, mert valami sokkal jobbat talált. Mi gyakran görcsösen ragaszkodunk múlandó dolgokhoz és világi élvezetekhez, ún. „szórakozásokhoz”, és nem akarjuk kinyitni a markunkat, hogy elfogadjuk azt a jobbat, amit Isten nekünk felkínált.

Valamikor iskolában tanultunk a kommunista eszmék egyik jelszaváról, amelyet Marx a „Kommunista Kiáltványban” így fejezett ki: *„A proletárok ebben a harcban csak láncukat veszíthetik, cserében egy egész világot nyerhetnek!”* Ez a jelszó nagy igazságot szemléltet arról a bűnös emberről, aki, ha az Úr Jézusnak átadja életét, csak láncait veszítheti el. Én felszabadultam, elveszítettem láncaimat. Az Úr Jézus megszabadított. Cserében nagy gazdagságot nyertem: már itt a földön egy tartalmában gazdag életet élhetek. Olyan életet, amiért érdemes élni. Megtaláltam életem igazi értelmét és tartalmát. Ezen kívül örök életet!

Ez az egyszeri nagy döntésem életbevágóan meghatározta egész jövőmet, és erősen befolyásolta egész családom életét. Ez Isten kegyelme!

Nem kellett azonban ennek okvetlenül így történnie. Történhetett volna velem másként is, tragikusan, katasztrofálisan, végzetesen. Erről még valamit elmondok a következő fejezet elején.

MÁSODIK „EJTŐERNYŐS” UGRÁSOM – Házasságkötés**Az előző fejezet folytatása**

Ahogy említettem, megtérésem idején 26 éves voltam, és még nem voltam nős. Volt ugyan lehetőségem megnősülni, hiszen könnyen bele lehet ugrani egy ún. „házasságba”. De elválni, vagy éppen egy földi pokolban élni is könnyen lehetséges. Sajnos, akkor nem volt a mostani értelmem, se szívem, így egy esetben, amikor „fülig szerelmes” voltam, majdnem fejest ugrottam – helyesebben majdnem fej nélkül beleugrottam – egy házasságba. Hiszem, hogy ott volt Isten keze, amely ezt megakadályozta.

Történt pedig – ha jól emlékszem – két évvel megtérésem előtti nyáron, hogy megismerkedtem egy lánnyal, akivel kölcsönösen megtetszettünk egymásnak, és elkezdtünk „együtt járni”. Ez a fogalom akkor még nem jelentett okvetlenül szexuális kapcsolatot is, ahogy azt ma általában értelmezik. Szórakoztunk együtt, ittunk, flörtöltünk. Én teljesen el voltam vakulva a „szerelemtől”, és nem akartam elfogadni barátaim intését, akik ezt a lányt jobban ismerték. Rövid idő múlva én is kezdtem felfigyelni rá, hogy egyre gyakrabban kezdte emlegetni az esküvőt, és egyre rámenősebben forszírozta, hogy augusztusban házasodjunk össze. Ez a sürgetés egyre inkább kezdett nyugtalanítani, és szívemben, megmagyarázhatatlanul, egyre nagyobb ellenszenvet váltott ki. Hiszem, hogy ez már akkor a Szent Lélek munkája volt. Egy alkalommal ezt mondtam neki: *„Ne haragudj, magam se tudom magamnak megmagyarázni, de az az érzésem, hogy maradjunk mi csak jó barátok.”* Ő erre hisztérikus sírásban tört ki, és kért, hogy ne tegyem ezt vele. Majd, amikor látta, hogy kiállok elhatározásom mellett, bevallotta, hogy attól a fiútól, akivel előttem járt, terhes maradt. Úgyhogy még barátok sem maradtunk. Így házasságot kötni nagy tragédia lett volna számomra, amitől Isten engem megőrzött, mert terve volt velem. Szülei elváltak, mindketten notórius alkoholisták voltak. Nagyapjának kocs mája volt, ő is szerette az italt, én is, úgyhogy egész „szép” ígéretes perspektíva állt előttünk a tragikus vég, a pokol felé.

Nem jó az embernek egyedül lenni – ezt Isten mondta

Amikor Isten betöltött Szent Lelkével, a prédikátor testvér azt mondta: „*Jósi testvér, most már imádkozhatsz, hogy az Úr adjon neked feleséget.*” Én azonban ezért a dologért már régen imádkoztam, mert tudtam, hogy „*nem jó az embernek egyedül lenni...*”. Tudtam azt is, hogy ezt Isten is nagyon jól tudja, hiszen ez az Ő megállapítása. Ő azonban folytatta is: „... *szerez nekí segítőtársat, hozzá illőt!*” Ő tudja legjobban, ki az, aki hozzám illik. Ezért imában Tőle kértem a segítőtársat, és azt, hogy megértve akaratát, helyesen döntsék. Tudatában voltam e döntés komolyságának, hiszen **nem mindegy, kivel élem le e földi életet!**

Megtérésem idején nem volt annyi keresztyén irodalom, mint ma, különösen a párvalasztás témájára. Egy könyvecske azonban, amit csodálatos módon kaptam az akkori Nyugat-Németországból: „*Tisztább, mint a gyémánt*” – nagyon sokat segített nekem. Értékes információkat nyertem belőle a keresztyén fiatalok erkölcsi tisztaságának szükségességéről, és gyakorlati tanácsokat arról, hogyan várjanak Istenre ebben a sorsdöntő kérdésben.

Néhány gondolat a házasságról

Isten Igéjéből felismertem, hogy a házasság nem emberi kitaláció, hanem Isten szerzeménye. Jó, nagyon jó szerzeménye. Valami, ami még az Édenkertből való, a földi Paradicsom maradványa. Csakhogy, ahogyan az ember bukásával minden elromlott, a házasság is.

Különösen látjuk ezt ma, az utolsó időben, ahogy az ördög igyekszik megrontani, lerombolni és értékteleníteni mindent, ami Istentől való, és mindenekelőtt támadja a házasság és a család intézményét. Látjuk, ahogy a világban, a társadalomban az erkölcstelenség, a „szabadságnak” titulált szabadosság, szexuális (és homoszexuális) forradalom uralkodik. Őszintén mondom, nem akarok ítélni senki felett, de ez a megállapítás igaz. Ezért aggódva szemlélem a jövő generációt.

A házasság intézménye és az erkölcs nagy válságban van. Az erkölcsi tisztaság ma szégyennek minősül. A szlovák lányok cca. 50%-a másállapotban megy férjhez. A fiatalok kb. 90%-ának vannak a házasság előtt szexuális tapasztalatai. A megkötött házasságok cca. 50%-a válással végződik. A házasságok nagy többségében hiányzik a harmónia, a megértés, a békesség és szeretet, napirenden vannak a veszekedések, sőt verekedések, ami maga a földi pokol. Sok esetben a „házastársak” a „csendes háztartást” választva, évekig nem beszélnek egymással, vagy csendesen megegyeznek, hogy kölcsönösen legalizálják egymás hűtlenségét, és ki-ki éli a maga életét. Nem válnak el úgymond „a gyerekek miatt”, mintha az ilyen „családban” a gyerekek egészséges fejlődésének ideális feltételei biztosítva lennének.

Sokan egyáltalán nem becsülik a házasságot, mint Isten rendelését, de mint társadalmi intézményt, a család biztonsága érdekében elengedhetetlen kölcsönös kötelezettségvállalást sem, mondván: *„Minek az a darab papír?! Fő, hogy szeretjük egymást! Legalábbis egyelőre...– Később? Legfeljebb elválunk!”*

Az ember mindig azon spekulál, hogy kijátssza a törvényeket, Isten törvényeit is, de egy férfi és egy nő együttélése számára Isten modellje a házasság. A házasság előtti és a házasságon kívüli szexuális kapcsolatot a Biblia bűnnek, paráznaságnak, házasságtörésnek nevezi. A mai időben a házasságtörés, válás és az erőszakosság napirenden van, ami tragédia a család intézménye számára. A romantikus TV filmek „szerelmi háromszögei” mindig „happy end”-del végződnek, de a valós életben ez teljesen másként van. Mennyi lelki kint és vérző sebet is tud okozni egy szerelmi csalódás vagy hűtlenség?! Mennyi sebbel, veszekedéssel és fájdalommal jár, ha egy harmonikus házasságot megront egy „harmadik”?! A házasságnak e krízisét leginkább majd a következő generáció érzi meg, amelynek nagy része intézetekben, gyermekotthonokban, vagy olyan hányavetett családban nő fel, ahol a szülők nem váltak el, úgymond „csak a gyerekek miatt”.

Valami ebben a világban tragikusan megromlott. Valahogy úgy van, ahogy az Úr Jézus mondta, hogy az Ő visszajövele előtt olyan erkölcsi állapotok uralkodnak majd a földön, mint Noé napjaiban, amikor *„...megsokasodott az ember gonoszsága a földön...”* – *„...megtelt a föld erőszakoskodással.”* – *„...minden test megrontotta az ő útját a földön.”* Szintén, mint Lót napjaiban, amikor Isten az erőszak és az erkölcsi züllöttség miatt elhatározta, hogy elpusztítja Szodomát. Mai is virágozik a szexuális perverzitás, pedofília és homoszexualitás. A Biblia ezt mondja: *„Mert amelyeket azok titokban cselekszenek, éktelen dolog csak mondani is.”* (Ef 5,12). Régebben titokban cselekedtek, ma már nyilvánosan teszik. Az emberiség lábbal tapossa Isten törvényeit, nem respektálja a házasság szentségét, mint Isten rendelését. Isten válasza az erkölcsi normák ignorálására: az értelem meghomályosodása (Ef 4,18-19), méltatlan gondolkozás: *„Annak okáért adta is őket az Isten szívük kívánságaiban tisztátalanságra, hogy egymás testét megszeplőítsék; mint akik az Isten igazságát hazugsággá változtatták, és a teremtett dolgokat tisztelték és szolgálták a teremtő helyett, aki mind örökké áldott. Ámen. Annak okáért adta őket az Isten tisztátalan indulatokra; mert az ő asszonynépeik is elváltoztatták a természet folyását természetellenesre: Hasonlóképpen a férfiak is elhagyván az asszonynéppel való természetes élelét, egymásra gerjedtek bujaságukban, férfiak férfiakkal fertelmeskedvén, és az ő tévelygésüknek méltó jutalmát elvévén önmagokban. És amiképpen nem méltatták az Istent arra, hogy ismeretükben megtartsák, azonképpen oda adták őket az Isten méltatlan gondolkozására, hogy illetlen dolgokat cselekedjenek.”* (Róm 1,24-28), nemi betegségek, AIDS. *„Ne tévelyegjétek, Isten nem csúfoltatik meg, mert amit vet az ember, azt aratja is!”* (Gal 6,7).

Gondolj csak bele, ha az emberiség tisztelné a házasság szentségét, ismeretlen lenne az AIDS, ez a négy betűs borzalmas betegség.

Lehet, hogy azt gondolod magadban, hogy nem kellene ilyen keményen fellépnem. Talán igazad van. Elismerem, amikor a világban éltém, az én erkölcsi életem sem volt szeplőtelen ebben a vonatkozásban. De hálás vagyok Istennek, hogy életemben elnézte a tudatlanság idejét, és Jézus Krisztus vére megtisztította, eltörölte múltamat. Ahogy meg van írva: *„E tudatlanságnak idejét azért elnézvén az Isten, mostan parancsolja az embereknek, mindenkinek mindenütt, hogy megtérjenek: Mivelhogy rendelt egy napot, melyen megítéli majd a föld kerekességét igazságban egy férfiú által, kit arra rendelt; bizonytságot tévén mindenkinek, az által, hogy feltámasztotta őt halottaiból.* (Ap. Csel 17,30). Nem akarok ítélni senki felett, de sajnálattal látom a világban ezt az erkölcsi romlást, mert tudom, hogy ez törvényszerűen az emberi társadalom pusztulásához és Isten ítéletéhez vezet. Isten a Te számodra is el akarja nézni a tudatlanság idejét, és a Te szívedet is meg akarja tisztítani az Úr Jézus vérével.

A házasság nem egy egyháznak vagy egy embernek, hanem a szent Istennek szent és sérthetetlen rendelése. Ez egy férfi és egy nő közötti, egy egész életre szóló, önkéntes, de felelősségteljes kölcsönös kötelezettségvállalás, ami a házastársak egyikének haláláig tart. *„Amit Isten egybeszerkesztett, ember azt szét ne válassza!”* – Ez Isten kijelentése, és az Ő elgondolása a házassággal. Csak a rendezett házasság nyújthat biztonságérzetet a gyermekek számára.

Hogyan vezetett engem Isten a házasság útján

Megtérésem után tehát intenzíven imádkozni kezdtem, hogy Isten adjon nekem feleséget, akivel együtt fogunk az Ő útjain járni és fogjuk Őt szolgálni. Különösen kértem Őt, hogy vezesse lépéseimet ebben a fontos döntésemben, hogy világosan felismerhessem akaratát ebben a dologban. Hiszen Ő megígérte: *„Szerzek neki segítőtársat, hozzá illőt.”*

Ebben az időben az egyik szombatról vasárnapra virradó éjszaka volt egy álmom. Álmomban láttam imaházunkban egy hosszú hajú, szőke lányt térdepelve imádkozni. Másnap – vasárnap – reggel, amikor beléptem az imaházba, ez a látvány fogadott: egy hosszú hajú, szőke lány térdepelve imádkozott. Akkor láttam Ankát először. Megismerkedtünk, de beszélgetni nem tudtunk. Ő ugyanis nem tudott magyarul. Megtudtam, hogy Kassa - Peresről van, ahonnan az egyik családdal jött látogatóba, és egy tőlünk nem messze lakó családnál vannak elszállásolva. Megbeszéltük, hogy ebéd után elmegyek e családhoz, begyakorlunk egy-két éneket, és majd a délutáni istentiszteleten fogunk szolgálni. A család egyik fia ugyanis gitározott, én klarinéton játszottam, a lányok pedig énekeltek.

Így is történt. Amikor e családtól délután mentünk a gyülekezetbe a villamoshoz, a lányok mentek előttünk, és mi fiúk, mögöttük, szívemben megszólalt egy hang: *„Történjen bármi, ő lesz a te feleséged!”*

Egy idő múlva azonban ez az átélésem kezdte elveszíteni jelentőségét. Fokozatosan kezdtem látogatni Magyarországon több gyülekezetet, ifjúsági találkozókat, és megismerkedtem sok hívó fiatallal, lányokkal is. Miért vennék feleséget éppen Csehszlovákiából, mikor Magyarországon is vannak hívó lányok? Lehet, hogy némelyek érdeklődést is tanúsítottak irántam, hiszen hívó fiúk mindig kevesebben voltak, mint lányok. Én azonban nem éreztem vonzódást egyikhez sem. Egész addig, amíg gyülekezetünkbe újból el nem kezdett járni egy család, akik régebben elmaradtak a gyülekezettől. Megvallom, tetszett a lányuk, de Isten dolgai iránt nem igen tanúsított komolyabb érdeklődést, és később újból elmaradtak a gyülekezettől. Úgyhogy tovább tanultam várni az Úrra. Ez az én „kiteróm” volt az a „bármi”, aminek történnie kellett.

Életemben először egy hívó menyegzőn

Időközben Kassáról a látogatások folytatódtak, én is voltam Kassán a gyülekezetünkben a Kriston házaspárral. Először 1969 októberében. Első utunk egy Áj (szlovákul: Háj) nevezetű kis faluba vezetett. Soha ott nem voltam, és senkit sem ismertem. Amikor megérkeztünk a Hajdú családhoz, éppen menyegzőre készültek Naszvadra. A Géza fiuk nőült. Géza rendkívül boldog volt, szüntelenül mosolygott, és jól megbarátkoztunk. Mosolya, amely őt jellemezte – kevés kivétellel – mind e mai napig megmaradt.

„*Na, éppen alkalmatlan időben érkeztünk!*” – gondoltuk. Ők azonban meghívtak minket is, hogy csatlakozzunk a kassai hívókhöz, akik számára autóbusz van megrendelve Naszvadra. Hiszen a Kriston házaspár számára meghívót is küldtek. Kristonék szintén értesítették Hajdúékat jövetelünkről, azonban a levelek egymást keresztezve késtek, így az értesítést egyikük sem kapta meg időben. Ennek ellenére Isten csodálatosan időzítette utunkat.

Szombatig még volt néhány nap és tervünk szerint meglátogattuk a Rozsnyó környéki hívókat. Majd szombaton reggel Kassán elfoglaltuk a helyünket az autóbuszban. Irány: Nyugat Szlovákia – Naszvad!

Először voltam életemben hívó menyegzőn. Sok lagziban muzsikáltam, de ez teljesen más volt. Lagzi alkohol nélkül, jó zene, vidám násznép – így érzékelttem mindent. Fel sem tűnt, hogy Csehszlovákiában vagyok, hiszen magyarul mindenkiel megértettem magamat. Naszvadról eddig soha nem hallottam. Akkor még nem sejtettem, hogy ennek a községnek életem mintegy harmadrésze nagy jelentősége lesz.

Az este folyamán megtudtam, hogy van ott egy testvér, akinek prófétálási ajándéka van, és az Úr fel szokta őt használni oly módon, hogy imában szokott kapni Istentől látomást, kijelentést és prófétai üzenetet.

Mivel a házastárs választás ügye sürgetően a szívemen volt, lehetővé vált számomra, hogy ezzel a testvérrel az egyik családhoz elmenjünk ügyemért imádkozni. Az imádkozás után a testvér elmondta, mit élt át az ima alatt. Ez így hangzott: „*Az a dolog, időben és távolságban is még kissé messze van.*” Úgy értette a testvér, hogy jövődéli feleségem nem abból a városból lesz, ahol lakom, másrészt időben is még ez távolabbi perspektíva. Buzdított, hogy továbbra is csak várjak az Úrra. Kissé csalódott voltam: „*Uram, még mindig várnom kell? Meddig még?*”

Kigyullad a zöld lámpa

A kassai gyülekezettel való kölcsönös látogatások folytatódtak. Nem túl gyakran, de úgy évente kétszer a Kriston házaspárral elmentünk Kassára. Onnan gyakrabban jött Miskolcra valamelyik család, és velük Anka is. Amikor mi voltunk Kassán, Peresen (Kassa egyik kertvárosi része), több család, köztük a Brenkus (ejtsd: brenkusz) család is meghívott minket ebédre. Ankával azonban semmit nem tudunk beszélgetni. Három éven át kapcsolatunk csak egy-egy kölcsönös kézfogásra és köszöntésre – „*Békesség!*” – „*Pokoj Boží!*” – szorítkozott.

Úgyhogy tovább imádkoztam és vártam Istenre. 1971 novemberében Kristonékkal újból meglátogattuk a szlovákiai hívőket. Ezúttal voltunk Trencsénben is Szabó testvéréknél, és Vágújhelyen is. Meglátogattuk a Rozsnyó környéki testvéreket, majd néhány napot még Kassán töltöttünk.

Amikor Kassáról hazamentünk Miskolcra, szívemben valami megmozdult. Mintha kigyulladt volna a zöld lámpa: „*Itt van Isten ideje! Itt az ideje kilépni és cselekedni!*” Szívem mélyén egy megmagyarázhatatlan felismerés támadt: „*Isten akarata, hogy a kassai gyülekezet prédikátorának a lánya, Brenkus Anyicska legyen a feleségem!*” Hiszen ezt már három évvel ezelőtt átéltem! De hogyan? Hiszen mi nem tudunk beszélgetni! Hajlandó lenne eljönni Miskolcra? Vagy én költözzek át Kassára? „*Isten mindent elrendez!*” – ennél a gondolatnál szívemet egy csodálatos békesség töltötte be.

Szokatlan lánykérés

Úgy éltem át, hogy írjak meg egy levelet magyarul, mivel tudtam, hogy Anka édesanyja tud magyarul. A levélben leírtam átélésemet. A levelet tiszteletből Anka édesapjának, mint a család fejének és a gyülekezet pásztorának címeztem. Kértem őket, hogy ők is imádkozzanak ezért a dologért, és ha hozzám hasonlóan ők is Isten akaratának látják, hogy lányuk hozzám jöjjön feleségül, adják ezt tudomásomra.

Körülbelül egy hétig tartott, míg megkapták leveletem, és egy újabb hét elteltével jött az egyik család Peresről Miskolcra, akik hozták az üzenetet, hogy Brenkusék karácsonyra várnak. Karácsonyig már csak egy hét volt. Így 1971 karácsonyának szentestéjén Peresen, a Brenkus család szobájában tolmácson keresztül előadtam átélésemet, és megkértem Anyicska kezét. Elhangzott a javaslat: *„Kérdezzük meg Anyicskát: Férjhez mégy ehhez a fiatalemberhez?”* Anka válaszolt: *„Igen, ha hajlandó átköltözni Kassára.”* Beleegyeztem.

Mivelhogy e családi összejövetelen felismertük, hogy: *„az Úrtól lett e dolog”*, másnap – karácsony első napján – reggel a gyülekezetben ki volt jelentve, hogy Anka és én jegyesek vagyunk. Ugyanis, ha az emberek együtt látnak minket, tudják meg, hogy kapcsolatunkat Isten és emberek előtt komolyan gondoljuk. Mi azonban együtt beszélgetni nem tudtunk.

Ne utánozzatok minket, de egy dolog fontos:

„Az Úrtól lett ez!”

Január 9.-én Miskolcon volt a hivatalos eljegyzés. Anyukám mintha ki lett volna cserélve, Anka családja és a peresi fiatalság részére nagy vendégséget rendezett. Megegyeztünk, – mivelhogy felismertük, hogy házasságunk Istentől van – hogy nem várunk sokat az esküvővel. Házasságkötésünk napját 1972. február 19.-re tűztük ki.

Megegyeztünk...? Hogyan? Hiszen én semmit nem tudtam szlovákul, menyasszonyom pedig nem tudott magyarul. Otthon Anka édesanyja tolmácsolt nekünk, a fiatalok között pedig a kassai gyülekezet mostani helyettes pásztorja, Farkas Tibor, aki mint az árnyék, követte minden lépésünket. Hiszen szükségünk volt rá. Az esküvőig még voltam egyszer Kassán. Amikor hazaindulás előtt a vonatban Ankával búcsúztunk, az „árnyékunk”, Tibor mindig ott volt velünk, és tolmácsolt köztünk minden szót. Az emberek csóválták a fejüket, amikor megtudták, hogy jegyesek vagyunk.

Az esküvő előtt még el kellett intézni több hivatalos ügyet, kinyomtatni és szétküldeni a meghívókat. A 118. Zsoltár 23.-25. verse volt a mottó: *„Az Úrtól lett ez, csodálatos ez a mi szemeink előtt! Ez a nap az, amelyet az Úr rendelt; örvendezzünk és vigadjunk ezen! Oh Uram, segíts most; oh Uram, adj most jó előmenetelt!”*

Eljött esküvőnk napja. Nagy sürgés-forgás volt mindenütt. Körülöttem mindenki szlovákul beszélt. Jött egy sereg fiatal Pozsonyból autóbusszal, hívtak és hívatlanok, rengeteg ismeretlen arc, és engem sodort magával a történések áradata. Beültettek egy fehér Skodába, amelyik elvitt az óvárosi városháza házasságkötő termébe, ahol megtörtént a hivatalos házasságkötés. Ott számomra könnyebb volt, mindent értettem, mert a hivatalos tolmács mindent lefordított magyarra. Az egyházi esküvő a kassai baptista gyülekezet imaházában volt, mert a peresi imaház már elő volt készítve a vacsorához. A házasságkötést a pozsonyi gyülekezet prédikátora, Szecs testvér végezte, aki még délelőtt tolmács által előre jól kioktatott, melyik lesz az a szó, amit mint utolsó szót, ha meghallok, jó hangosan mondjam ki szlovákul „ÁNO” (igen). Nem tévedtem meg ☺.

Nem könnyű kezdet Szlovákiában

Az esküvő után teljesen más élet kezdődött számunkra. Együtt laktunk feleségem családjával egy kétszobás családi házban, az egyik szobában mi, fiatal házasok laktunk. Ankanak még volt öt öccse, akik közül a legidősebb, Jozef, Pozsonyban lakott, de még négyen otthon voltak. A szülők átengedték nekünk a nappali szobát, s ők a fiúkkal együtt szerényen meghúzódtak a hálószobában. Így laktunk két és fél évig, amikor Isten gondoskodott arról, hogy lakást kapjunk a városban.

Nem volt könnyű ez az időszak. Ankával tulajdonképpen nem is ismertük egymást, se beszélgetni nem tudtunk. Nem tudtuk egymásnak elmondani eddigi életünket, érzéseinket, se diszkrét dolgainkat. Keletkeztek ebből ugyan nem kis feszültségek, de volt egy kiváltságunk, hogy veszekedni sem tudtunk ☺. A legrosszabb esetben hallgattunk. Tanultunk beszélni elsősorban a szeretet nyelvén.

Én a köszöntésen és a köszöneten kívül semmit nem tudtam szlovákul. A szlovák nyelv számomra nagy nyelvtörést jelentett, ugyanis felfedeztem, hogy míg a magyar nyelvben soha nem következik egymás után több mint két mássalhangzó, a szlovákban még öt is előfordulhat. Igaz, hogy a „*zmrzlina*“ (fagyalt) szóval már régebben megismerkedtem nagynénémnél, aki Liberecben lakott. Nehézséget okozott még a kemény „*ch*” hang kiejtése, amelyik a magyarban nincs. Emlékszem, hogy kis sógoraim sokszor bajszuk alatt megmosolyogtak, amikor egy darab „*chlieb*” (kenyér) helyett „*hle*b”-et vagy „*kle*b”-et mondtam. Most visszagondolva még én is mosolygok egy jeleneten, amikor Anka nagybácsiját meghívtam hozzánk látogatóba azzal érvelve, hogy „*van otthon egy kis disznóságunk*”. Csodálkoztam, miért fogja mindenki a hasát a nevetéstől, amikor én disznótoros finomságokra gondoltam. Szlovákul a „*disznóság*” szónak azonban csak egyféle, vulgáris értelme van. Leggyakrabban a „*rendetlenség*” kifejezésére használatos. Eszerint hívtam a nagybácsit, hogy lássa a nálunk levő „*rendetlenséget*”.

Vagy pedig amikor uzsonnára füstölt oldalas (*rebro*) helyett létrát (*rebrík*) akartam vinni munkába.

Anka az iskolában magyar gyerekekkel együtt nőtt fel, és a gyülekezetben is volt több magyar család. Voltak magyar prédikációk, magyar énekek. Így a magyar nyelvből valami ráragadt, de ha valamit magyarul mondtam neki, nem tudtam, hogy érti-e, vagy úgy érti-e, ahogy azt én gondolom. Így hát édesanyja tolmácsolt nekünk. Ő azonban nem mindig volt közöttünk. Szeretem a szójátékokat, ezért szembeötlő számomra a kifejezés, hogy és „*édesanyja nem volt közöttünk*”. Anyicska édesanyja sohasem volt „közöttünk”, mint ék, amelyik közöttünk valami vizsályt okozott volna, mint sok anyós. Szoktam mondani, és ezt őszintén gondolom, hogy senkinek nem volt olyan jó anyósa, mint nekem. Ő számomra nem is anyós, hanem „*mamická*” (anyuka). Ha Isten megadja, szeptemberben tölti be 83. életévét. Kívánom, hogy az Úr Jézus áldja meg, hogy még sokáig itt lehessen közöttünk.

A családi életen kívül a szlovák nyelvtudás hiányát, mint a bábéli nyelvzavar következményét, akkor éreztem meg leginkább, amikor ifjúsági csoportok jöttek gyülekezetünkbe Pozsonyból, Iglórol és körülöttem mindenki szlovákul csevegett. Nem akarták elhinni, hogy mi Ankával nem tudunk együtt beszélgetni. Úgy éreztem magam, mintha egy egész Babilon lett volna körülöttem.

A gyülekezetben a testvérek nagy szeretettel befogadtak. Mivel nem tudtam szlovákul, Farkas Sándor testvér szimultán fordított minden prédikációt. Másokra való ráutaltságom tudatában buzgón igyekeztem önképző módon szlovákul tanulni. Úgyhogy kb. fél év múlva történt, hogy egyszer a gyülekezetben Farkas testvér egy szót nem tudott lefordítani, és én kisegítettem. Erre úgy reagált, hogy: „*Ha te már így tudsz szlovákul, hogy engem kisegítesz, akkor már nem fogok neked tolmácsolni!*” – Kellett ez nekem? Minek szólaltam meg? ☺

Szaporodás a családban

Egy- vagy kéthónapi házasság után Anka csalódott volt, hogy nem lett állapotos. Csalódottságát bizalmasan közölte szüleivel. Apósom erre így reagált: *„Ne félj semmit! Ha nem lesz nektek gyereketek, majd lesz nekünk!”* Hála Istennek, a következő hónapban Anka már áldott állapotban maradt Mirkóval. Néhány hónappal később mamicska sírva közölte Ankával: *„Mi is babát várunk!”* Apósom „prófétai” szavai beteljesedtek. Így született meg Anka kishúga, Mártuska. Mamicska 46. születésnapjára kapta őt ajándékba. Így történt, hogy Mirkó 7 hónappal idősebb, mint nagynénje, Márta.

Kissé elébe vágok az eseményeknek és elárulom, hogy volt idő, amikor Anka édesanyjával együtt volt terhes. Mi már második gyermekünket vártuk, amikor Anka elkísérte édesanyját a szülészetre, és a nővérke nem tudta, hogy közülük melyik megy most szülni.

Martinkánk születésekor Mártuska már 4 hónapos volt, és mivel Ankának problémája volt az anyatejjel, mamicska szoptatta Mártuskáját és a mi Martinánkat is. Nem csoda, hogy ezek a sokáig elválaszthatatlan tejtestvérek annyira hasonlítottak egymásra, hogy sokan nem tudták őket megkülönböztetni.

Még egy érdekes dolgot említek ebből az időből. A kisbabáknak akkor is szükség volt higiéniára, amikor még az egyszeri használatú Pampers pelenkanadrágokat nem ismertük. Hagyományos pelenkákat használtunk, amelyeket hagyományos módon mosni kellett. Akkor még nem ismertük az automata mosógépet sem. Úgyhogy megtörtént, hogy a három gyerekre másnaponként átlag kb. száz pelenkát mostunk kézzel, hagyományos mosógép és centrifuga segítségével.

Így folyt életünk a kétszobás családi házban. Mártuska születése után a szülők konyhájukat rendezték be egész napos lakásra és alvásra (az újszülött kislányukkal), a hálószobában lakott a négy fiú, mi pedig a két gyerekkel maradtunk az ún. nappaliban. A szülők áldozatkészsége, igénytelensége és lemondása megszégyenítő volt számomra, mint az új fiatal vő számára.

Munkahely – itt is felmutatom igazolványomat

Esküvőnk után fokozatosan (vonaton bőröndökben) minden holmimat áthordtam Kassára, és munkahely után néztem. Miskolcon a felmondással nem volt semmi problémám, és Kassán is sikerült a vasútnál elhelyezkednem. A csehszlovák vasutak (ČSD) kassai fűtőházának kocsijavító részlegénél, a karbantartó csoportban dolgoztam lakatosként másfél évig. Anka darukezelő volt a Kelet-szlovákiai Vasműben és négy műszakra járt, én pedig minden nap reggel jártam munkába.

A munkahelyen különböző fogadtatásban részesültem. A mester (művezető), aki tudott magyarul, nagyon kedves volt hozzám, tisztelt, és mivelhogy középiskolai végzettségem volt, gyakran irodájában adott munkát nekem. Mindig nagyon fontosnak tartottam, hogy az első kedvező alkalommal megvalljam Jézus nevét. Így itt is hamarosan alkalmam volt „felmutatni igazolványomat”, hogy ki is vagyok tulajdonképpen.

Mindjárt kezdetben le voltam sokkolva azzal, ahogy csoportunk legtöbbször hódolt az alkoholnak. Munkaidő alatt szuverén módon kijártak inni a közeli kocsmába, semmit nem tartva attól, hogy valaki őket meglátja, és kellemetlenségük lehet a dologból. Magyarországi munkahelyemen ilyesmit nem tapasztaltam. Igaz, hogy ott is vittünk be italt, ha valakinek névnapja vagy születésnapja volt, de csak munkaidő után ittunk. Tudtam, hogy a magyarok szeretnek inni, de most nekem úgy tűnt, hogy a szlovákok sokkal inkább. Tehát egy ilyen iszákos partiba kerültem.

Ahogy az általában az új kolléga belépésekor szokás, tőlem is követelték a „beugrót”. Úgyhogy vittem is be nekik a munkahelyre házi málnaszörpöt szódavízzel (szódásszifont), csináltam nekik friss presszókávét, feleségem süített süteményt, azon kívül mindenkinek (voltak vagy tizenöten) egy-egy kistábla magyar csokoládét és egy-egy tubus „Piros Arany” paprikakrém, ami akkor még Magyarországon is újdonság volt. Tudjátok, milyen volt a reakció? – *„Mit gondol ez a magyar, mik vagyunk mi, taknyos gyerekek? Hozzál nekünk pálinkát!”*

A kollégák többsége tudott magyarul, úgyhogy volt alkalmam nekik bizonyoságot tenni arról, hogy milyen tapasztalataim vannak az alkohollal, és hogy az egész életemre való alkohol fejadagomat már megittam. Megvallottam, hogy hiszek Jézus Krisztusban, akit befogadtam a szívembe, Őt követem, én magam nem iszom, és az italozást nem támogatom. Ettől kezdve békén hagytak.

Majdnem kidobtak munkahelyemről – én megelőztem őket

Nem hagyott azonban békén a pártvezetés. Én azonban ezt nem tudtam, nem is éreztem. Később megmutatkozott, hogy valamit terveztek ellenem. Közvetlen főnököm meg volt velem elégedve, munkámat becsületesen elvégeztem. Azzal sem dicsekedhetek, hogy a hitemről való bizonyoságtétel tekintetében túl aktív lettem volna. Csak akkor beszéltem, ha megkérdeztek. Egyedüli „hibám” az volt, hogy a partival együtt nem ittam és nem loptam. Vagy az, hogy a szolgálati kiutazásokról szóló kimutatásokat, aminek kitöltésével a mester megbízott, a valóságnak megfelelően töltöttem ki.

Körülbelül másfél év múlva hozzám jött az egyik fiatal mérnök a fűtőház vezetőségétől, aki velem nyilvánvalóan szimpatizált, és bizalmasan megszúgta: *„Jóska, azt tanácsolom magának, hogy minél előbb keressen magának egy másik munkahelyet, mert megtudtam, hogy a pártvezetés azonnali hatállyal fel akar magának mondani olyan személyi véleményezéssel, amilyennel magát nem veszik fel, csak a bányába.”*

Nagyon meglepett ez a váratlan hír és otthon a családban mindent elmondtam. Apósom így felelt: *„Ne félj semmit, Jóska. Csak írd meg a felmondást, és add be mindjárt holnap azonnali hatállyal. Nálunk a vasgyárban a gáztartálynál éppen gépészre van szükség az egyik alkoholista kolléga helyett, akit elbocsátottak.”*

Így is történt. Másnap beadtam a felmondást és egy nappal később már felvételt nyertem a Kelet-szlovákiai Vasműbe, mint a kohógáztartály gépészre. Ott dolgoztam 1973 októberétől 1985 júliusáig.

Az Úr sokkal jobb munkahelyet készített elő számomra. A vasgyárban sokkal magasabb volt a fizetésem, sokkal illedelmesebbek voltak a kollégák, és az alkoholhoz való hozzáállás is egészen más volt. Négy műszakra jártunk munkába, és apóssal váltottuk egymást. Ritkán megtörtént, hogy együtt is dolgoztunk. A munka – különösen a délutáni és az éjjeli műszakokon – egészen jó volt. Ketten voltunk a munkahelyen. A berendezés rendszeres ellenőrzése és kb. egy órás munka elvégzése után csak a műszereket kellett figyelni. Úgyhogy sokat tudtunk beszélgetni. Némelyik munkatársammal sok áldott beszélgetésünk volt Istenről és a hit dolgairól. Az apósomat mindenki jól ismerte, mit a peresi gyülekezet prédikátorát, úgyhogy fogadtatásom teljesen természetes volt - az egyik későbbi mester (művezető), aki egyben párttitkár is volt, és az egyik kolléga kivételével, aki csak reggeli műszakra járt. Részükről gyakran voltam csiszolva, hogy az Úr Jézustól tanuljak megalázkodni és megbocsátani: *„Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!”*

Lakás vagy autó? – is..., is..., plusz harmadik gyermek

Hála legyen Istennek, a vasgyárban gondoskodott számunkra lakásról is. Említettem, hogyan laktunk Anka szüleinél. Már két gyermekünk volt, és a harmadikat vártuk, a szülőknél ott volt a kis Mártuska és a négy fiú.

Mindez egy kétszobás családi házban. Amikor a vasgyárban munkába léptem, a szakszervezeti üzemi bizottságnál lakáskérelmet adtam be vállalati rendelkezésű állami lakás kiutalására.

A névjegyzék szerint nem volt esélyem, hogy belátható időn belül lakást kapjak. Új alkalmazott voltam. A következő lakáselosztás 1974 tavaszán volt, tehát kb. fél évvel belépésem után. Ezért nem is voltam különösképpen csalódott, amikor közölték velem, hogy nem kaptam meg a lakást.

Mivelhogy nem kaptunk lakást, és volt egy kevés megtakarított pénzünk, úgy döntöttünk, hogy még egy kevés pénzt kölcsönzünk, és veszünk egy autót. Autóra azonban így is kevés volt a pénz, ezért „csak” egy Trabantot tudtunk venni. Ez azonban húségesen szolgált nyolc évig, és megszegyenített sok autót. Egyszer gyerekeinkkel és a fiatalokkal téli táborba mentünk az Alacsony Tátrába. Trabantunk jól meg volt pakolva, még a tetején levő csomagtartó is. Egész úton havazott, az autók csúszkáltak, az utakon egész kocsisor félre volt állítva, de a mi „csak” Trabantunk megelőzött mindenkit.

A Trabant vásárlása után kb. egy hónappal, csodálatos módon kétszobás lakást is kaptunk a tó melletti lakótelepen. Nagyon hálásak voltunk Istennek, Aki mindezt olyan csodálatosan elrendezte és időzítette. Ha tudtuk volna, hogy kapunk lakást, biztosan nem vettünk volna Trabantot. Így lett lakásunk is, autónk is. Martina öt hónapos volt, amikor költözködtünk. Amikor újév után megszületett Juditka, új lakásunk már be volt rendezve. Öt évvel később Isten segített lakásunkat kicserélni háromszobásra.

A szülői feladatok kezdete

Három gyermekünk egymás után született nem egészen egy-egy évre. Ennek ellenére nem jelentettek terhet, hanem áldást. Kisebbik fiunk, Jojo, Juditka után hét évre született. Judka születése után úgy döntöttünk, hogy Anka nem megy vissza dolgozni, hanem otthon marad a gyerekekkel.

Inkább szűkösebben fogunk élni egy keresetből, de a gyerekeknek szükségük van otthon az édesanyára. Gyakran láttuk, hogy hívó szülők gyermekei eltávolodtak Istentől, mert a szülőknek nem volt idejük a gyerekekre. A szülők egymást váltva jártak műszakra, alig látták egymást, amit leginkább a gyerekek éreztek meg.

Számunkra Isten után a legfontosabb prioritás volt a család és gyerekek egészséges lelki fejlődése. Ezért leghőbb imakérésünk Istentől az volt, hogy adjon nekünk kegyelmet ahhoz, és mutassa meg azt a módszert, hogy gyermekeink személyesen megismerhessék az Úr Jézust, és Néki szolgáljanak. Felismertük, hogy ez a szerető édesanya állandó jelenléte, tanítása és gyerekekre való befolyása nélkül nem lehetséges.

Számomra, mint magyar ember számára feltűnt, hogy a hagyományos szlovák neveknek különös csengésük van. Azért, mert van jelentésük. Amikor első gyermekünket vártuk, még nem lehetett ultrahangos vizsgálattal megállapítani, hogy fiú lesz-e vagy lány. Elsőszülött fiunknak a Miroszlav nevet választottuk. Az volt a vágyunk, és kérésünk Istentől, amit e név jelent: békesség, béke (mier) és dicsőség (szláva). *„Istenünk, add, hogy ez a gyermek a békesség embere legyen és éljen a Te dicsőségedre!”* Hála legyen Istennek, hogy meghallgatta imánkat. Nemcsak ő, Mirkó, de a többi gyermekünk is az Úrhoz tartozik.

Gyermekünk növekedésének idejéből, Isten gondviseléséről, családi életpasztalatainkról feleségem többet ír könyvében, Emlékezéseiben. A gyermekek nevelésében sokat segített nekünk Larry Christenson könyve *„A keresztyén család”*, amelyből sok hasznos tanácsot meríthettünk.

Családunk ma – 2010 közepén

Ahogy említettem, és ha jól számoltátok, házasságunkban négy gyermekünk született. A legidősebb Mirkó fiunk nős, feleségével, Mártával van három fiuk: 11 éves Tobiasz, 9 és fél éves Ádám és a 2 és fél éves Nátán. 10 évig szolgáltak lelkipásztor-házaspárként az Apostoli egyház érsekújvári gyülekezetében, amelynek alapításában Mirkó aktívan részt vett. 2006-ban Nyitrára költöztek, ahol Istentől elhívást éreztek egy új gyülekezet alapítására.

Idősebbik lányunk, Martina, Svájcba ment férjhez, ahol egy nagy áruház éttermének vezetőnője. Férje, Dani, egy másik áruházban az egyik emeleti osztály vezetője. Nekik még nincs gyermekük.

Fiatalabb lányunknak, Judkának férjével, Milánnal van három gyermekük: a 10 éves Rebeka, 6 és fél éves Ruben és a 3 éves Eszter. Milán hosszú éveken át fiatalokkal foglalkozott az ún. ACET nemzetközi szervezet szlovákiai igazgatójaként, amelyik egy kábítószerfüggés és AIDS megelőző programmal szolgál a középiskolás fiatalok között. Ma, Mirkótól átvéve a stafétabotot, az érsekújvári gyülekezet pástora.

Fiatalabb fiunk, szintén József, alias „Jojo”, szintén boldog nős, felesége Lucka. Sok örömük van 3 és fél éves kislányukban, Szófiában.

Isten iránti hálával mondhatjuk, mint Józsué, hogy az Ő kegyelméből „én és az én házam az Úrnak szolgálunk!” De most is, amikor már gyermekeinknek saját családjuk van, továbbra is imáinkban hordozzuk őket azzal a kéréssel: „*Add Urunk, hogy mindvégig hűek maradjunk!*”

Szolgálatom a kassai gyülekezetben

Említettem, hogy a kassai gyülekezetben a testvérek nagy szeretettel fogadtak. Hamarosan beválasztottak a gyülekezet vezetőségébe. Szolgálatom főleg a Kassa környéki magyar ajkú hívők látogatása és a Rozsnyótól nem messze fekvő Szilice községben élő magyarul beszélő Romák közti misszió volt, akik között nagyon sok áldott órát töltöttünk.

Kassán a gyülekezetben is sok isteni áldásban volt részünk. A gyülekezet áldást jelentett számunkra, és mi is aktívan részt vettünk a gyülekezet gyarapodásában. Hálás vagyok Istennek, hogy tanúja lehettem az új imaház építése csodájának a kemény kommunizmus idején, amikor Peresen minden építkezés le volt tiltva. Tanúja és résztvevője lehettem annak a lelkesedésnek, amellyel az összes szlovákiai gyülekezet hívői összefogtak és önkéntes társadalmi munkája segítségével hat hónap alatt felépült az új imaház. Tanúja voltam annak a csodának, ahogyan Isten gondoskodott az építkezéshez szükséges anyagiakról. Ezt követően a gyülekezetben hosszú éveken át havonta kétnapos evangelizációs ünnepségeket rendeztünk, amelyek vonzották a hívőket és a hitetleneket egyaránt egész Kelet-Szlovákiából, sőt Losoncraól és Besztercebányáról is.

Ezeken a helyeken később ezen evangelizációk gyümölcseként önálló gyülekezetek jöttek létre. Peresen megtért több élsportoló Besztercebányáról, akik közül többeket lakásunkban elszállásolhattunk és vendégül láthattunk. Ebben az időben az egész gyülekezet a szeretetnek és összetartozásnak ebben a csodálatos atmoszférájában élt, úgyhogy senkinek sem jelentett terhet havonta legalább annyi vendéget fogadni és elszállásolni, amennyi a gyülekezeti tagok száma volt. Elkezdődött az ébredés. Az Úr havonta új megtérőket adott, akik a gyülekezet udvarán levő medencében bemerítkeztek. Ma többen közülük Isten népének áldott vezetői. Jól működő énekarunk volt, feleségem a gyülekezeti vasárnapi iskolás gyermekmunkát irányította. Minden évben nyári és téli táborokat szerveztünk a fiatalok számára, amelyeken többen átadták életüket az Úrnak és be lettek töltve Szent Lélekkel. Ez az áldás nem jött csak úgy magától. Sok ima, böjt és szolgálat előzte meg. A rendszeres heti imaórákon fiatal férfitestvérek találkoztak. Isten többeket elhívott a szolgálatba, akik közül kerültek ki a kassai gyülekezet, sőt, néhányan egyházunk jelenlegi vezetői is. A gyülekezetben mindenkivel kölcsönös szeretetkapcsolatban voltunk. Testvéri közösség ellenségeskedés nélkül. Semmi okunk nem volt arra, hogy otthagyjuk a gyülekezetet.

Azonban mégis elmentünk. Isten elhívásával Naszvadra.

HARMADIK „EJTŐERNYŐS” UGRÁS – Prédikátori szolgálat

Az előző fejezet folytatása

Említettem, hogy a kassai gyülekezetben szolgálatom főleg a Kassa és Rozsnyó környéki magyar ajkú hívők látogatása volt. Ezek a hívő csoportok, diaszpórák Sárkány Győző testvér szolgálata által keletkeztek, aki a második világháború idején néhány évig családjával Kassán lakott. Ezek a települések a következők voltak: Áj, Jablonca, Szilice, Jolsva és Rozsnyó.

Rozsnyón gyülekezet nem volt, csak egy hűséges idős testvérnő, Gyenes Júlia élt ott, aki sokat imádkozott a városért, gyermekeiért és szülőfalujáért, Szilicéért. Az ötvenes években a hívők többsége elköltözött Szilicéről Kassára, Peresre, ahol már volt gyülekezet. Többek között a Farkas és a Zakhar család.

A hetvenes évek második felében Szilicén már csak két-három idős testvérnő élt. Mivel Farkas és Zakhar testvérék rokonai voltak, látogató körutazásaink során őket is felkerestük. Fodor Mária testvérnő bizonyágtevő élete által a Romák között ébredés kezdődött. A testvérnő megkért minket, hogy látogassuk meg őket. Úgyhogy hamarosan Kóré Balog Lajos testvér családi házánál, amelynek egy részét átalakították gyülekezeti teremmé, mintegy húszan összejártak, akik megtértek, megkeresztelkedtek, és többen közülük átérték a Szent Lélek keresztségét. Látna e testvérek lelki éhségét, Farkas és Zakhar testvérekkel havonta háromszor rendszeresen látogattuk őket és istentiszteleteket tartottunk. Istentisztelet után mindig szeretettel megvendégelték minket, majd komoly és szívélyes beszélgetések után, sokszor éjfél tájban, elbúcsúztunk. Kimondhatatlanul jól éreztük magunkat közöttük. A szisztematikus lelki munka azonban ennél többet követelt volna: köztük lakni. Volt is ilyen javaslat, de feleségemmel ebben a dologban nem éltük át Isten vezetését és ennek reális feltételei sem voltak adottak. Sajnos, az ördög ezt az ígéretesnek látszó missziót megirigyelve nagy kárt végzett, és az – néhány elhunyt hívő és Balog testvér családján kívül, akinek lánya ma Magyarországon lekipásztor feleség – szertefoszlott.

Minden azzal kezdődött, hogy hallottunk egy hírt

1984 őszén megtudtuk, hogy Podobný Sándor testvér, a naszvadi gyülekezet prédikátora, azzal a kérelemmel fordult az egyház Központi Tanácsához, hogy előrehaladott korára nézve mentsék fel szolgálatából, és keressenek helyébe egy magyarul is tudó fiatal szolgáló testvért, aki átvenné tőle a naszvadi gyülekezet vezetését.

Amikor feleségemmel ezt a hírt meghallottuk, valami megmozdult bennünk. Vizsgáltuk magunkat Isten előtt, beszélgettünk arról, hogy hajlandók lennénk-e engedelmeskedni Istennek és elmenni Naszvadra, ha elhívna minket oda a szolgálatba. Olyan egységes álláspontra jutottunk, hogy ha valóban felismernénk, hogy ez Isten akarata, nem akarunk engedetlenek lenni. De ha saját indítványunkból, vagy emberi akaratból mennénk, abból úgysem lenne senkinek semmilyen áldása. Szívemben két kérdőjel volt: 1) *„Isten akarata-e ez a dolog?”* 2) *„Magamat ismerve, alkalmas lennék-e betölteni ezt a komoly és felelősségteljes szolgálatot? Teljesen más dolog néha Isten Igéjéből szolgálni, vagy pedig egy aránylag nagy gyülekezetet vezetni, pásztorolni!”* Megegyeztünk feleségemmel, hogy fogunk várni Istenre, és erről a beszélgetésünkről nem fogunk beszélni senkinek.

Október közepén sógorom, Brenkus Jozsko, aki abban az időben a Központi Tanács titkára volt, egyszer megkérdezte, nincs-e kedvem elmenni Naszvadra a gyülekezetbe. Vágyam volt, szabadságot is kaptam, így a meghívást örömmel elfogadtam. Annál inkább, mivel hétfőre Trencsén Teplicére kellett mennem három hétre gyógyfürdőbe. Naszvadon áldott istentiszteleti alkalmunk volt. Jöttek velünk Kassáról fiatalok is, akik énekeltek, zenéltek, Jozsko prédikált szlovákul, én meg magyarul. Szabó István testvérrrel, aki Trencsénben lakik, már előre megbeszéltük, hogy Naszvadról hozzájuk megyek, és a vasárnapról hétfőre virradó éjszakát náluk töltöm. Így is történt. Szabó testvér, aki Naszvadról származik, megkérdezte: *„No, mi újság van Naszvadon? Ugye azt a Podobný testvért már valóban felválthatná valaki fiatalabb?”* Majd egy pillanatnyi szünet és gondolkodás után folytatta: *„Jóska, hisz ti is elmehetnétek Naszvadra?”*

Hát erre most mit válaszoljak? Hiszen feleségemmel megegyeztünk, hogy álláspontunkról nem fogunk beszélni senkinek. Mégis, most valamit mondanom kell. Mintha Szabó testvér leleplezte volna szívem titkát!

Így hát ennyit mondtam: *„Ha őszinte akarok lenni, megvallom, feleségemmel beszélgettünk a dologról, de ha magamat ajánlanám, vagy ha nem lenne Isten akarata, hanem csak valamilyen emberi elképzelés, abból úgyszemint senkinek semmi áldása. Azonban, ha felismernék, hogy valóban Isten hív bennünket, nem szeretnénk engedetlenek lenni!”* Ennyit beszéltünk a dologról. Másnap reggel elbúcsúztunk, és én elmentem a gyógyfürdőbe.

Amit fülbe súgatok, azt a házak tetején fogják hirdetni.

„Mert nincs oly rejtett dolog, mely napfényre ne jöjjön; és oly titok, mely ki ne tudódnék. Annak okáért, amit a sötétben mondtatok, a világosságban fog meghallatszani; és amit fülbe súgatok a rejtekházakban, azt a házak tetején fogják hirdetni.” (Lk 12,2-3).

A következő hétvégén Galántán országos konferenciánk volt, amelyikre feleségem is elment Kassáról, én pedig a gyógyfürdőből. Ott találkoztunk, és nagyon meg voltunk lepődve, amikor többen így fogadtak minket: *„Igaz, hogy mentek Naszvadra? Halleluja!”* Ugyanis az történt, hogy a Központi Tanács tanácskozásán Szabó testvér referált, hogy: *„Tóth testvér családjával hajlandó elmenni Naszvadra prédikátornak!”* Valószínű, nem jól értette meg szavaimat: *„...ha magamat ajánlanám...”*, így hát ő ajánlott engem ☺.

Még ha titkos gondolataink napfényre jöttek is, ez még nem jelentett semmit. Szükségünk volt bizonyosságra Istentől. A közösség felelős vezetőinek is szüksége volt felismerni, hogy én vagyok az, akit Isten Naszvadra hív. Szükséges volt a naszvadi gyülekezet álláspontja is, de leginkább szükségünk volt Isten igazolására, pecsétjére. A naszvadi gyülekezetből Turán László testvérral volt közelebbi kapcsolat, aki a gyülekezet vezetőségi tagja volt, és intenzív levelezés kezdődött köztünk. Értesített arról, hogy a naszvadi gyülekezet egyhangúlag beleegyezett, hogy meghívják prédikátorunknak.

Isten egyengette előttünk az utat, mert...

Több fontos dolgot azonban el kellett intézni. Kassán szép nagy háromszobás lakásunk volt, amiért alá kellett írnom a vállalattal egy tízéves szerződést, amelyből még négy év hiányzott. Tíz év letelte után a lakás személyi tulajdonunkba került volna. Nem volt reményem rá, hogy munkahelyemről elengednek.

A többi kérdés is megválaszolásra várt: Hol fogunk lakni? Hol fogok dolgozni? Az akkori viszonyok ugyanis olyanok voltak, hogy a prédikátorok nem lehettek függetlenül, hanem civil munkaviszony mellett végezték szolgálatukat. Turán testvér értesített arról, hogy van kilátásba számomra megfelelő munkahely, és arról is, hogy a gyülekezet szándékozik nekünk valamilyen családi házat vagy szövetkezeti lakást venni. Szövetkezeti lakáshoz nem lehetett becsületes úton hozzájutni, mert nem voltunk szövetkezeti tagok, családi házra pedig a gyülekezetnek nem volt elég pénze. Volt még egy lehetőség, Turán testvérék szomszédságában volt egy kétszobás családi ház, amit a tulajdonos bérbé adott volna, csak hogy ott nem volt bevezetve sem a gáz, sem vízvezeték, így fűtés és fürdőszoba sem. Csak az udvaron volt egy kézi-pumpás kút. Együttal Turán testvér meghívott minket március 31.-re virágvasárnapra Naszvadra a dolgról személyesen elbeszélgetni.

... Neki szüksége volt egy számárra

Azon a vasárnapon az országos férfiénekkar szolgált és a fő igehirdetést Gabovics Jozsko testvér végezte. Prédikációja nagyon megszólított engem. Többek között ezeket mondta: *„Ma nem Jézusról akarok beszélni, hanem arról a számárról, amelyiken Jézus bevonult Jeruzsálembe. Ez nem egy versenyparipa volt, hanem egy egyszerű, igénytelen számár, amelyik tudomásul vette, hogy az ünneplés nem neki szól, hanem Annak, Aki a hátán ül. Neki csak egy feladata volt, felemelni és hordozni Jézust.*

Az Úr ma is keres ilyen igénytelen szamarat, amelyiknek egyetlen vágya Jézust felemelni, magasztalni és vinni az emberek közé. A szamár tulajdonosai számára elég volt, amikor a tanítványok átadták nekik Jézus üzenetét: Oldozzátok el, mert az Úrnak szüksége van rá!”

A prédikáció alatt tudtam, hogy az Úr szól hozzám, és hív engem a „szamár” pozíciójába. Azt hallottam ma, amire a legnagyobb szükségem volt: bizonyosságra, Isten pecsétjére. Isten pontot tett elhívásának végére, mi is pontot tettünk döntésünkre. Felismertem, hogy nem lehet jogom és igényem semmi komfortra. Nekem elég volt, hogy felismertem Isten hívását és akaratát. Ez nekem elég volt. Feleséggel mindketten ugyanúgy éltük át. Mindjárt az ebédnél megmondtam Turán testvérnek, hogy az Úr szól hozzám. Nem akarjuk megterhelni a gyülekezetet azzal, hogy nekünk házat vagy lakást vegyenek, elfogadjuk az adott feltételeket: a komfort nélküli kétszobás családi házat.

A szamár eloldatik

Amikor hazamentünk Kassára, elkezdtem érdeklődni a munkahelyemen a munkaviszony felbontását illetően azzal a hittel, amit Naszvadon kaptam: „Oldozzátok el a szamarat, mert az Úrnak szüksége van rá!”

Megtudtam, hogy a felmondási idő 3 hónap. Amint említettem, a lakásért aláírt szerződés miatt nem volt rá reményem, hogy elengednek. Elkezdtem érdeklődni. Megtudtam, hogy Juditka osztálytársának édesanyja a vasgár személyi osztályán dolgozik, így feleséggel felkerestük őt, és érdeklődtünk, hogy van-e valamilyen lehetőség és mi az eljárás ebben az esetben? Ámulva láttuk, ahogy Isten csodálatosan egyengeti az utat előttünk, nyitogatja az ajtókat és eloldozza a szamarat, mert Neki rá szüksége van. A hölgy nemcsak hogy készségesen és ellenszolgáltatás nélkül felvilágosított, hanem személyesen megírta a kérvényt. Mondta, hogy ha a lakást átadom, azon okból, hogy munkaköröm nem felel meg iskolai végzettségemnek, el kell, hogy engedjenek. Így is történt.

Isten gondoskodott lakásról

Rövid idő múlva levelet kapunk Turán testvértől, amelyikben közölte, hogy Isten számunkra jobb lakóhelyről gondoskodott. Úgy történt, hogy Podobný testvér násza meghalt, és a ház, amelyikben lakott, üres. Fia Döme Sándor feleségével, aki gyülekezetünk tagja, úgy döntöttek, hogy ezt a régi házat rendelkezésünkre bocsátják. Be van vezetve a víz és a gáz, van gázfűtés is. A gyülekezet a házat felújítja, és még hozzáépítenek fürdőszobát. Sőt, van ott egy nagy kert is, amelyből annyi gyümölcsöt, zöldséget fogyaszthatunk, amennyire szükségünk van. Ezúton is szeretném kifejezni köszönetünket a Döme házaspárnak, hogy abban az „öreg házban” lakhattunk kerek 6 évig.

Így történt, hogy 1985. július 12.-én pénteken búcsút vettünk Kassától, a szülőktől és a rokonoktól – a gyülekezettől már vasárnap elbúcsúztunk –, jött a kamion, és a kora esti órákban megérkeztünk Naszvadra. Rendkívül meg voltunk lepődve a naszvadi testvérek szeretetteljes fogadtatásától, áldozatos munkájuk által takarosán felújított új lakóhelyünk láttán.

Isten gondoskodott munkahelyről is

1985. augusztus 1.-től – ismét lakatosként – munkába léphettem az érsekújvári TESLA gyárban. Mielőtt hivatalosan a lelkipásztori szolgálatba be lettem volna iktatva, és közösségünk központja hivatalosan intézte számomra az államhatóságtól a prédikátori engedélyt, egy reggel munkahelyemen a mester magához hívott, és mondta, hogy öltözzek át, és azonnal menjek jelentkezni a rendőrségen. Ott egy civil ruhás férfi felvezetett a legfelső emeletre egy berácsozott helységbe kihallgatásra. Ettől a naptól fogva szerepelek az STB (szlovák titkosrendőreg) nyilvántartásában, mint „leellenőrzött személy”. Ilyen viszonyok uralkodtak abban az időben.

A Teslában jó kollektíva volt. Barátságosan maguk közé fogadtak, annak ellenére, hogy tudták, hogy prédikátor vagyok, és nem iszom. Gyakran volt alkalmam több munkatársammal beszélgetni Istenről. Egy dolog azonban bántott. Ha a részleg vezetője, aki egyúttal párttitkár is volt, megjelent, mindenki rettegett. Gyorsan a semmittevést lázas tevékenységnek kellett imitálnunk, holott gyakran voltak napok, hogy a legjobb igyekezet mellett sem volt mit dolgoznunk.

Ez a főnök azonban nem volt olyan „madárijesztő”. Gondolom, hogy engem különösen figyelemmel kísért. Mint hívő keresztyénnek és prédikátornak, különösen jó példával kellett a munkában elől járnom. Egyszer személyesen megbízott egy speciális gép összeállításával, amelyiknek valamilyen újításnak kellett volna lenni. Később megkért, hogy állítsak össze az irodájába egy dekorációs virágtartó falat. Úgy nézett ki, hogy megkedvelt. Mégis bántott egy dolog: Miért nem beszélgethetünk mi el úgy, mint ember az emberrel? Miért van közöttünk ilyen nagy szakadék: én, egyszerű lakatos és az STB által nyomon követett, „szektás” prédikátor, és ő, a műszaki részleg vezetője és az egyedüli vezető kommunista párt tisztelt elnöke? Miért nem ülhetünk le elbeszélgetni egy asztalhoz, mint ember az emberrel? Úgy szeretném megkérdezni tőle, miért nem hisz Istenben, és én is szívesen elmondanám neki, miért hiszek, és mit éltem át Vele életemben.

A Teslában dolgoztam 1988 végéig, amikor csípőizületeim rohamos romlása miatt teljes rokkantsági nyugdíjba mentem. Ez később 1994 és 1995-ben csípő-protézis beültetéséhez vezetett.

Nyugdíjba vonulásom alkalmából munkatársaim ünnepélyes búcsúvacsorát rendeztek tiszteletemre Érsekújvárbán, a Sport étteremben. Ez hihetetlenül nagy meglepetés volt számomra. Meglepetésem azonban még sokkal nagyobb lett, amikor leültettek az asztalfőre a részlegvezető párttitkár mellé. Csoda történt! Egész este Istenről és a hitről beszélgettünk, és egymást átölelve búcsúztunk.

Ima gyógyulásokért – Isten erejének érintése

Bevezetőben említettem, hogy kétoldali csípőficamban születtem, amelyet nehéz körülmények között, Isten segítségével és szüleim nagy áldozata árán tudtak az orvosok úgy-ahogy helyretenni. Évek múltán azonban ezek a csípőízületek mindinkább elhasználódtak, és fokozatosan jelentkezett a coxarthrosis egyre magasabb stádiuma. Ehhez nagymértékben hozzájárult fiatalkori életmódom és foglalkozásom is. Mint életrajzomban említettem, Miskolcon a MÁV Járóműjavítóban dolgoztam 10 és fél évet, mint munkafelvevő technikus. Mivel a vagonok nem mehettek be az irodába, nekünk kellett kimenni hozzájuk és naponta körülvizsgálni átlag 25 vasúti teherkocsit. Ez azt jelentette, hogy fel-le mászni, ugrálni rájuk, átbújni alattuk és a talált hibák és sérülések alapján a munkások számára munkautalványt kiírni. Éspedig mindenféle időjárás esetén, akár esett, havazott, szélben, fagyban, kánikulában, tűző napsütésben. A 10 és fél év alatt ízületeim ezt megéreztek. Ehhez még hozzájárult a zenekarral való gyakori utazás, cipekedés és a pódiumokon való hosszú állás.

Úgyhogy lábaim egyre jobban kezdtek fájni, és 1978.-ban már csökkentett rokkantsági nyugdíjba kerültem. A fájdalmak egyre erősebbek voltak, és azok csillapítására erős gyógyszereket kellett szednem. Többször voltam gyógyfürdőben. Gyógyulásomért imádkoztam is, és a gyülekezetben kihasználtam minden alkalmat, ha volt felhívás a betegekért való imádkozásra.

Isten gyógyításában hiszek, hittem, és sokszor voltam tanúja, hogy Isten gyógyít és meghallgatja még az én imámat is, ha betegekért imádkoztunk. Sok megtapasztalásunk volt ezen a téren, amikor még gyerekeink kicsik voltak. Egy időben kezdtük írni a meghallgatott imák jegyzékét, amikor a gyerekek betegek voltak, vagy rossz álmuk, félelmük volt és nem tudtak aludni. Ilyenkor, főleg éjjel a gyerekekkel együtt letérdeltünk, kezünket rájuk helyezve imádkoztunk, megáldottuk őket az Úr Jézus nevében, és lefeküdtünk tovább aludni. Az ügyeletes orvosi készenlét helyett térdeinken az Úr Jézusnál kerestük az első segílyt. A fül, a has megszűnt fájni, a láz, a félelem vagy rossz álmom eltávozott.

Emlékszem az egyik esetre, amikor Peresen a fiatalokkal vendégségben voltunk az egyik családnál, amikor meghallottuk a hírt, hogy Anka unokatestvérének a fia, Marian agyhártyagyulladását kapott. Szülei kétségbe voltak esve, mert a kórházak annyira zsúfoltak voltak, hogy sehol sem akarták felvenni. Együtt érezve a bajban levő családdal, buzgó imában tusakodtunk az Úr előtt Marian gyógyulásáért, amikor egyszerre azon vettem észre magamat, hogy már nem könyörgök, hanem spontán dicsérem az Urat, és a teljes bizonyosság érzetével lelkemben köszönöm Neki, hogy imáinkat meghallgatta. Rövid idő múlva Marian otthon volt egészségesen.

Később a szolgálatban is többször megtapasztaltuk, hogy Isten Igéje ma is működik. Látogató körutazásaink során, amikor különböző betegségekkel találtuk szembe magunkat, gyakran megkértek bennünket, vagy Szent Lélek által hitben indítva voltunk, hogy imádkozzunk értük a Jak 5,14-16 alapján: *„Beteg-e valaki köztetek? Hívja magához a gyülekezet véneit, és imádkozzanak felette, megkenvén őt olajjal az Úrnak nevében. És a hitből való imádság megtartja a beteget, és az Úr felsegíti őt. És ha bűnt követett is el, megbocsáttatik neki. Valljátok meg bűneiteket egymásnak és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok: mert igen hasznos az igaznak buzgóságos könyörgése.”*

Egyszer télen Farkas és Zakhar testvérrel sűrű hóesésben Szilicére mentünk. Szabadnapunk volt, és nem akartunk a testvéreknek csalódást okozni az által, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt lemondjunk megígért látogatásunkról. Bízunk az Úrban, hogy Ő megőriz minket. Amikor megérkeztünk Fodor testvérnőhöz, betegen, magas lázban, ágyban fekvé találtuk. A család már kihívta a mentőt, de az a nagy havazás miatt nem tudott a szerpentineken felmenni Szilicére, így visszament Rozsnyóra. Csodálkoztak rajta, hogy az én Trabantom felkapaszkodott a havas emelkedőn. Dicsőítettük az Urat, hogy megőrizt minket, és a testvérnővel együtt Úrvacsorát vettünk. Ő csodát látott abban, hogy az Úr elhozott minket, és megkért, hogy olajjal megkenve, kézrátétellel imádkozzunk érte Jk 5,14 alapján. Közös imában dicsőítettük az Urat, imádkoztunk hit által testvérnőnk gyógyulásáért, ő felkelt az ágyból, vacsorát készített nekünk. Az Úr Jézus meggyógyította, mint Pétes anyósát (Mk 1,30-31).

Egy másik esetet említek. Egyszer Naszvadon korán reggel telefonon felhívott Vangel testvérnő, és sírva közölte, hogy férje szívinfarktust kapott. Megkért, hogy szóljak Turán testvérnek is, és mielőbb menjünk el imádkozni érte. Már hívták a mentőket, bármely percben jöhetnek, úgyhogy sok időnk nem volt. Annyi időnk azonban volt, hogy a testvérért olajjal megkenve imádkoztunk, és jött a mentőautó. Másnap elmentem Komáromba, hogy meglátogassam a kórházban. Elképzeltem, hogy biztosan az intenzív osztályon fekszik a kábelek és műszerek között, és megérkezve kerestem, hogy hol tartózkodik? Az intenzíven nem volt, a szobájában sem. Végül a társalgóban találtam meg, ahogy betegtársainak bizonyoságot tett arról, hogyan szabadította őt meg az Úr Jézus a dohányzástól, amikor naponta 100 (azaz: száz!) cigarettát elszívott. A szívinfarktus elmúlt és néhány nap múlva otthon volt.

Egyszer, még naszvadi szolgálatunk kezdetén, felkeresett a baptista gyülekezet prédikátora, Kohút testvér, és megkért, hogy menjek el vele imádkozni gyülekezetük egyik tagjáért, a szomszédságunkban lakó Huszár testvérnőért, akinek az orvosok valami rák-gyanús elváltozást találtak a tüdején. Kohút testvérral jó kapcsolatban voltunk, gyerekeink is barátokoztak és együtt jártak iskolába, feleségeink is hamar összebarátokoztak. Megtiszteltetésnek vettem, hogy a testvér hívott, és örömmel vele mentem. Amikor bementünk a testvérnőhöz, letérdeltünk az ágyához, Kohút testvér megkenete őt olajjal és együtt buzgón imádkoztunk. Még aznap a testvérnő kapott egy köhögési rohamot, és kiköhögött valamit, ami olyan volt, mint egy valamiről levált fekete massa, mint egy darab letépett „tapéta”, amelyik levált a tüdő faláról. Másnap ment ellenőrzésre, és a rák-gyanús elváltozás eltűnt. Dicsőség Istennek!

Folytathatnám a bizonyosságokat, ahogy az Úr Jézus már jó néhányszor visszahozta az életbe kedves a Lacho testvérnőt, amikor emberek szerint számára már nem volt semmi remény. Már búcsúzott az élettől, a családtól, rokonoktól és tőlünk, hívó testvéreitől is.

Amikor a kórházban meglátogattuk, egy vágya volt, bűnvallomást tenni, mert tisztán akar megállni az Úr előtt. A feleségemmel való bizalmas beszélgetésben letette a golgotai kereszt alá, ami szívét nyomta, majd együtt imádkoztunk, megkenve őt olajjal az Úr Jézus nevében. Dicsőség az Úrnak, ez nem a halál előtti „utolsó kenet” volt, hanem az élet és a gyógyulás kenete. A Biblia sehol sem ír az ún. „utolsó kenetről”. A Jk 5,14-16 szerinti olajjal való megkenés a hitből való gyógyulás kenete, a hívők „házi patikája”, amit testvérnőnk azóta is hit által már többször igénybe vett.

Néhány évvel később, amikor nehéz műtét után az intenzív osztályon meglátogattuk, nem is tudtunk vele beszélgetni, csak ágyánál csendben elénekeltük az egyik szlovák ének refrénjét: *„Jézus, Te olyan Isten vagy, aki betegeket gyógyítasz. Meg akarom érinteni ruhád szegélyét, és látnia hatalmadat!”*. Egyszerre testvérnőnk mintegy félálomból felébredve, gyenge, de örömteljes „felkiáltással”: *„Halleluja!”*, felemelte kezeit és dicsőítette az Urat, Aki őt valóban megérintette, és újból meggyógyította, felerősítette. Mindezekért a bizonyosságokért Jézust illeti a dicsőség!

Bizonyára sok hívó igazat ad nekem, ha azt mondom, hogy sokkal könnyebb más betegekért imádkozni, mint önmagunkért, ha betegek vagyunk. Olvastam több Isten szolgájáról, misszionáriusokról, evangélistákról, akik nap közben eredményesen imádkoztak a betegekért, miközben éjjelenként sokat szenvedtek saját fájdalmaik miatt. Maga Pál apostol is beszél arról, hogy harcolt az ellen a tövis ellen, ami a testébe adatott, hogy fel ne fuvalkodjon. Az Úr adott neki magyarázatot: *„Elég néked az én kegyelmem; mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el.”* Pál ezt megértve így reagál: *„Nagy örömet dicsekszem azért az én erőtlensegimmal, hogy a Krisztus ereje lakozzék én bennem. Annak okáért gyönyörködöm az erőtlenségekben, bántalmazásokban, nyomorúságokban, üldözésekben és szorongatásokban Krisztusért; mert amikor erőtlenség vagyok, akkor vagyok erős.”* (2Kor 12,9).

Erőtlennek, gyengének vagy szegénynek lenni nem kellemes, és nem népszerű dolog. Sok karizmatikus körben el van terjedve az a vélemény, hogy a hívó ember nem lehet beteg. Ha valóban hiszel, akkor mindig fittnek, egészségesnek, erősnek, gazdagnak és mindenben sikeresnek kell lenned. Ha ez nem így van, akkor vagy nincs hited, vagy pedig rejtett bűn, sőt, démonok vannak az életedben. Meg vagyok győződve, hogy ez a vélemény nem bibliai és hosszútávon nem működik. Sajnos, ennek az ún. „sikerevangélium” mozgalomnak egyik alapítója rákban megbetegedett, és négyévi kemoterápia és sugárkezelés után, miután e tévtant bűnbánattal visszavonta, 63 éves korában, agyvérzésben meghalt.

1989 elején Svédországban, Jönköpingben voltam egy pünkösdi Kelet-Nyugat konferencián. Ebben az időben a „vasfüggöny” mögé kiutazni nagy dolog volt. Mivelhogy utazásunk a Központi Tanács által intézett, előre tervezett és a Kulturális Minisztérium által jóváhagyott szolgálati út volt, az úti okmányok bürokratikus elintézése után, az útlevélosztályon való előzetes kihallgatás és kioktatás után megkaptam a kiutazási engedélyt. Megjegyzem, hogy a kérelemhez munkahelyemen mintegy húsz bélyegzőt és ugyanannyi aláírást kellett összegyűjtenem.

Előző évben is, de akkor feleséggel magánszemélyként hivatalosak voltunk a pünkösdi Kelet-Nyugat konferenciára Jugoszláviába, Eszékre. Akkor az ügyintézés annyival egyszerűbb volt, hogy elmaradt az útlevélosztályi kioktatás, de a munkahelyi aláírások és bélyegzők gyűjtését nem tudtam elkerülni. Másrészt annyival komplikáltabb volt, hogy a banktól előre meg kellett kérvényeznünk a deviza kiutalást, mert Nyugatra abban az időben az előre tervezett deviza jóváhagyása nélkül nem lehetett kiutazni. Jugoszlávia pedig nyugati országnak számított, annak ellenére, hogy „szocialista” köztársaság volt. Eszéken az egyik svéd testvértől kaptam 100 svájci frankot. Kellemetlenül éreztem magam, mert a valuták illegális birtoklása büntetendő dolog volt. A feketepiacon ugyan értékesíthettem volna, de azt nem akartam. Úgyhogy otthon eltettem.

Most, amikor jött az alkalom Svédországba utazni, gondoltam, hogy jól jön majd a 100 frank. Az embernek a legtöbb gondot a pénz okozza. Az is baj, ha nincs, az is baj lehet, sőt rosszabb, ha van. Nekem csak egy 100 frankos bankjegyem volt, és gondot okozott, mit csináljak vele? Gondoltam, hogy elviszem magammal Svédországba és veszek valamit a gyerekeknek. De hova dugjam el? Amikor közeledett az indulás napja, egyre nagyobb nyugtalanság, sőt félelem vett erőt rajtam, úgyhogy a 100 frankot nem tudtam magammal vinni, otthon hagytam. Vonattal utaztunk Prágán, Decsinen és az NDK-n keresztül. A csehszlovák-keletnémet határon jött az útlevél- és vámvizsgálat. Egyszer csak az egész csoportból kitippeltek engem és átvittek a szomszédos kocsiába egy üres fülkébe személyes motozásra. Átkutattak minden lehető rejtékhelyet a poggyászsomban és a testemen is. Nagyon hálás voltam Istennek ezért a megtapasztalásért, hogy megőrzött, és a Szent Lélek által előre figyelmeztetett, hogy a frankokat hagyjam otthon. Ennek ellenére az Úr gondoskodott róla, hogy Svédországból ne térjek haza üres kézzel.

Erről az utamról azonban valami olyan dologról akarok írni, ami összefüggött egészségi állapotommal. A konferencia egyik szünetében megszólított néhány fiatal, akik valószínű nem tartoztak a konferencia hivatalos vendégei közé, hanem valamelyik „szinténkarizmatikus” vagy „karizmániákus” csoporthoz, és tolmácsunk által megkérdezték, hogy nem akarnám-e, hogy imádkozzanak értem. Én beleegyeztem, és elvezettek az egyik helységbe, ahol leültettek egy székre. Mondták, hogy azért sántítok, mert az egyik lábam rövidebb, amit én jól tudtam. Ki kellett nyújtanom lábaimat, és összehasonlították, bemutatván, hogy ez így van. Tüzes ima után újból összemérték lábaimat, és kijelentették, hogy csoda történt, mert a rövidebb lábam az ima alatt megnőtt. Valóban, úgy is látszott, mert (kissé más szögben kinyújtott) lábaim látszólag egyformák voltak. De amikor felálltam, és járni kezdtem, minden a régi volt. Kérdeztem Istentől: *„Miért, Uram? Nem volt hitem?”*

Vagypedig kísérleti nyúl voltam néhány túlbuzgó „gyógyító” kezében, akik a „rövidebb lábú sántákra” specializálják magukat? Sajnos, hogy mindezt Jézus drága szép nevében! Nem csodálkozom azon, hogy egy napon sokan így fogják az Úr előtt mentgetni magukat: „*Uram! Uram! ...nem cselekedtünk-e sok hatalmas dolgot a te nevedben?*” És az Úr Jézus így válaszol nekik: „*Sohasem ismertelek titeket; távozzatok tőlem, ti gonosztevők.*” (Mt 7,22-23).

Ahogy említettem, évek során csípőizületeim mind jobban elhasználódtak, lábaim egyre jobban fájtak, beállott a coxarthrosis előrehaladott stádiuma. A fájdalmakat gyógyszerekkel igyekeztem tompítani, de az inak és az izmok összehúzódással és merevedéssel reagáltak a fájdalomra, úgyhogy az ízületek mintegy besültek, és már nem tudtam egy rendes lépést sem megtenni, csak „tipegni”. Isten gyógyításában hittem, és ha jött a gyülekezetbe olyan szolgáló vendég, aki felhívást tett a betegekért való imádkozásra, minden ilyen alkalmat kihasználtam.

Így történt ez egyszer Naszvadon is a friss, új imaházban. Paul Epton testvér volt gyülekezetünkben Angliából. Szolgálatában sok bizonyágot mondott olyan csodálatos gyógyulásokról, amelyeket Isten náluk cselekszik. Szolgálatá után megkértem, hogy imádkozzon értem. Én a szószék mögött álltam a pódiumon. Brenkus Jozsko testvérrrel, aki őt tolmácsolta, hozzám jöttek, és kézzel imádkoztak felettem. Ebben a pillanatban Isten ereje úgy átjárt, hogy éreztem, ahogy a merev ízületek, inak és izmok feloldódnak. Hangosan dicsőítettem az Urat, és egyre inkább átéreztem jelenlétét. Az izmok tovább engedtek. Bátorságot vettem és közöltem a gyülekezettel: „*Testvérek, valami történik velem!*” – és a pódiumon elkezdtem mindenki előtt félméteres magasságba ugrálni, ami azelőtt elképzelhetetlen volt. „*Csoda történt! Az Úr Jézus meggyógyított!*” Mindnyájan velem együtt örültek, és dicsőítették Istent.

A vendégeknek hamarosan sietniük kellett a repülőtérre. Ez az állapot, az izmok, inak feloldódása, csak két-három napig tartott, utána minden úgy volt, mint azelőtt. Néhányan vádoltak: „*Ez azért van, mert nem tartottál ki a hitben!*” Tudjátok, könnyű kritizálni. Én magam is kerestem az okot: „*Valóban, Uram, nem tartottam ki a hitben? Mit kellett volna tennem, hogy kitartsak a hitben, és gyógyulásom tartós legyen?*” Ezt a kérdést azóta már többször feltettem magamnak és Istennek. A következő választ fogadtam el: Isten megmutatta nekem hatalmát, és ezzel buzdította hitemet. Számomra azonban a csodálatos gyógyulás helyett más útja van, mert „*azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van.*” (Róm 8,28). Valóban, sokszor megtapasztaltam, hogy Isten egészségi állapotomból kifolyólag sok áldást tudott a felszínre hozni. Megtapasztaltam, hogy a betegség is lehet Isten rejtett áldásainak forrása, mert az Ő útjai nem a mi útjaink. Egészségi állapotom romlása később csípő-protézis beültetéséhez vezetett. Legyen hála Istennek az orvosokért is! Azóta lábaim nem fájnak. Van azonban egy szépséghibám, úgy járok, mit Jákob. Néhány év múlva ez is megszűnik, a mennyben új testet kapok. Nem sántikálok azonban „kétfelé” ☺ (1Kir 18,21), az Úr Jézust egyenesen követem.

Az Úr segített az Ige-szolgálatban is

Soha nem voltam valami beszédes típus, sőt, inkább visszahúzódo és szégyenlős, különösen a nyilvánosság előtt. Szegeden negyedéves koromban az intézetben megválasztottak a diákönkormányzat gazdasági felelősévé. A fél éves konferencián kb. 300 diák előtt fel kellett olvasnom egy féloldalas beszámolót. Emlékszem rá, olyan lámpalázam volt, hogy csak izzadtam és alig tudtam magamból hangot kiadni. Később, tánczenészi „karrierem” alatt tanultam és szoktam meg a nyilvánosság előtti fellépést. Őszintén szólva, ma is sokkal szívesebben éneklek és zenélek, mint prédikálok. Az sokkal kellemesebb, és kevésbé felelősségteljes.

Isten azonban elsősorban Igjének hirdetésére hívott el. Elhívott annak ellenére, hogy nincs semmilyen teológiai végzettségem. Megtérésem után Sárkány Mihály testvér, közösségünk akkori elnöke – ahogy később mondta, látott bennem Istentől való elhivatást – személyesen meghívott a szabadegyházak hároméves lelkészképző szemináriumára távúton. Mivel áttelepedtem Kassára, másfél év múlva e tanulmányaimat idő előtt befejeztem.

Az Úr elhívott a szolgálatba annak ellenére, hogy nemcsak nehézajkú, hanem idegen ajkú voltam és vagyok. Mózes is mentegetőzött: *„Miért éppen engem küldesz? Én nem tudok beszélni, nehéz ajkú vagyok! Küldj, akít akarsz!”* Naszvadon a magyar nyelvtudás szükséges volt, de túlnyomóan szlovákul kellett prédikálnom. A szlovák nyelvet azonban mindmáig tökéletesen nem tudtam megtanulni. Gyerekeim a vasárnapi ebédnél gyakran kritizáltak: *„Apuci, ezt nem jól mondtad!”* Közben észrevettem, hogy a magyart is tördelem. Mindennek ellenére hiszem, hogy azok, akik valóban cselekedni akarják Isten akaratát, prédikációimból megtudhatták, mit akart mondani a Lélek a gyülekezetnek. Hálás vagyok Istennek munkatársaimért, a gyülekezet vezetőségéért, akik befogadtak, és támogattak.

Az az „öreg ház”, amelyben laktunk, sok isteni áldásnak volt színhelye. Isten kegyelmet adott a szolgálathoz és lelki ébredést adott. Ez azzal kezdődött, hogy rendszeresen kezdtük látogatni az idős Opavský házaspárt. A testvér már 11 éve fekvőbeteg volt, akit felesége ápolt, ezért ritkán tudott lejönni istentiszteletre. Így mi jártunk el hozzájuk. Amikor náluk megjelentünk, rövid idő múlva ájtott a szomszédasszony is, Kollár néni, aki szerette hallgatni énekeinket, és elgondolkodva hallgatta beszélgetésünket. Hamarosan az Úr megnyitotta a szívét, befogadta az Úr Jézust a szívébe Megváltójául, és bemerítkezett. Rövid idő múlva követte két lánya és unokái.

Az Úr új megtérőket adott a gyülekezetbe, fiatalokat és időseket. A fiatalság nálunk, az „öreg házban” járt össze imádkozni, amelyek sokszor késő éjszakáig tartottak. Sokat énekeltünk és imádkoztunk különböző szükségletekért, főleg a Szent Lélek keresztségért, amit többen át is éltek. Örömünk határtalan volt, amikor láttuk Istent cselekedni.

Ebben az időben gyakran meglátogattott minket Pap Stefan testvér, a trencsényi gyülekezet mai pásztora, aki akkor még Jugoszláviában élt és gyakran járt Szlovákiába. Tanításai nagy áldásul voltak fiataljaink számára. Ezen kívül sokat segített nekünk a nyári és téli táborok szervezésében, lelki gondozásban és tanításban Lehotán, a szlovák paradicsomban, vagy Sziléziában. Az Úr összekötött minket egy lélekben, és sok közös élményünk volt a lelki szolgálatban. Az egyik legmeglepőbb élményünk az volt, amikor váratlanul bemutatta menyasszonyát, Jarkát Poprádról, akit még csak alig egy hónapja ismert meg. Stefan így egy kicsit mintha utánozta volna az én második hitből való „ugrásomat”.

Imaházunk története

Sok isteni áldás színhelye volt a régi imaház is, amelyet a testvérek még 1963-ban önerőből építettek, helyesebben, alakítottak át istállóból az egyik gyülekezeti tag, néhai Varga Erzsébet telkén. Nem volt ez abban az időben magától értetődő dolog, hiszen a gyülekezetnek állami engedélyre volt szüksége nemcsak a gyülekezeti terem bérléséhez, hanem az átalakításhoz szükséges önkéntesen összegyűjtött 1.865,- korona felhasználásához is.

Varga testvérnő halála után, 1977 augusztusában, mivel a hátrahagyott végrendeletet az állam nem ismerte el érvényesnek, az egész ház kerttel, telekkel együtt átkerült az állam tulajdonába, mindent lepecsételtek, és a gyülekezet egy fél évig még az imatermet sem használhatta. A testvérek megpróbálták kérvényezni az ingatlan megvételét, de a Helyi Nemzeti Bizottság Tanácsa a kérvényt elutasította.

Kaptak viszont engedélyt az imaterem újbóli használatához megfelelő havi bérleti díj fejében, ami 400,- koronát jelentett havonta egy 8x8 m-es teremért, és egy „hózzá ragasztott” kishelységért a gyermekfoglalkozások számára. Ugyanakkor a lakás bérlője havi 110,- koronáért használta az egész házat, udvart, műhelyt és a kert felét. A kert felét más idegenek használták.

1986-89 között több kísérlet volt egy-egy régi ház megvételére és imaházzá való átalakítására, de az akkori állami szervek minden javaslatot lesepretek az asztalról. Végül, 1989. november 16.-án, a csehszlovák „bársonyos” forradalom előestéjén, a naszvadi Helyi Nemzeti Bizottság Tanácsa határozatával hozzájárult ahhoz, hogy a gyülekezet visszavásárolja az egész ingatlant a meglévő „teherrel”, az ott lakó bérlővel, aránylag kedvező áron, ami 1990. év végéig meg is valósult. Egy fél év múlva a bérlő jobbnak látta a lakásból kiköltözni, és ezzel megnyílt a lehetőség az új imaház építésére, és a szolgálati lakás felújítására.

1991. szeptember 14.-én kezdődött el a régi imaház lebontása, szeptember 25.-én néhány gyülekezeti tag imaközösségben való részvételével volt a szimbolikus alapköletétel, és a bontástól pontosan 9 hónap múlva 1992. június 14.-én volt az új imaház ünnepélyes megnyitója.

Különösen csodálatos volt az utolsó éjszaka, amikor az utolsó simítások az országos férfiénekkar jelenlétében és segítségével történtek, akik azért jöttek egy nappal hamarabb, hogy a megnyitó ünnepségre gyakoroljanak. Ehelyett egy „félkésznek” látszó építkezésre jöttek dolgozni. Szombat este úgy látszott, hogy nem lesz lehetséges megtartani a megnyitó ünnepélyt, de mivel az építésvezető hozzájárulásával a meghívók Szlovákia-szerte már szét lettek küldve, egész éjszaka mindenki intenzíven dolgozott. Hajnali fél négyig zúgott a körfűrés, de reggel hét órára minden szépen elkészült, és kilenc órakor felcsendült a dicsőítő ének: *„Ez az a nap, ez az a nap, mit az Úr szerzett, mit az Úr szerzett...!”* Az építkezést a szentpéterei LACHOSTAV cég végezte a szlovákiai gyülekezetek testvériségének mintegy 1000 óra társadalmi munkájával.

Ezt az eseményt feleségem Emlékezései-ben olyan szépen írja le, hogy én sem írhatnám le szebben, ezért engedelmével inkább idézem:

„Az ifjúság, de az egész gyülekezet jelleme, áldozatkészsége és szeretete a legjobban az imaház építésénél mutatkozott meg. Isten lehetőséget nyitott egy új imaház felépítésére, és erre a munkára felbuzdított egy építkezési csapatot. Sokat imádkoztunk ezért, én is személyesen. Hittem, hogy az Úrnak van erre a célra egy embere, aki ennek a nagy munkának szervezését és kivitelezését el tudja végezni. Úgy is történt. Az egyik presbiter fiai építkezési vállalkozók voltak. Bár ez volt az első ilyen nagy méretű építkezésük, Isten adott nekik képességet, bölcsességet és bátorságot, hogy ezt a munkát el tudták végezni. Pontosán kilenc hónap alatt épült fel az imaház. Éppen annyi ideig tartott, mint amennyire egy gyermeknek van szüksége kifejlődni az anyaméhben, hogy megszülessen.

Milyen nagy lelkesedéssel jártak segíteni a serdülők, sőt a vasárnapi iskolás gyerekek is. Munkájukat nagy felelősséggel végezték. Az egyik család a gyülekezetből megengedte a gyerekeknek, hogy kertjüknek egy részét a gyülekezet számára megművelhessék. Még az építkezés megkezdése előtt egy egész szezonn át a gyerekek ültették, gondozták, kapálták, és végül leszedték a paprikát. Ők is hozzá akartak járulni az építkezéshez. Az így nyert összeget az imaház alapozásához ajánlották fel.

Amikor a fiúk, lányok hazajöttek az iskolából, szaladtak az építkezésre. Kezeiknek egy munka sem volt nehéz vagy túl piszkos, szívük kész volt mindenben segíteni. Hasonló módon élt az egész gyülekezet, az építkezésbe egész családok kapcsolódtak be.

Legjobban látszott ez szombaton, egy nappal az ünnepélyes megnyitó előtt. Az országos férfiénekkar eljött az ünnepségre, szombaton még próbálni akartak, de az imaház úgy nézett ki, mintha az építkezés kellős közepébe cseppentek volna bele. Énekpróba helyett falakat meszelték, festettek, a padokat ácsolták össze és kárpitozták, szőnyeget ragasztottak, a bejárati ajtókat szerelték össze, takarítottak. Több, mint ötven ember dolgozott több csoportban. Hajnalban fejezték be a munkát.

Azok, akik csak szombaton látták az imaházat, vasárnap reggel meg voltak hatódva, amikor az teljes szépségében ragyogott.

*Mindnyájan könnyes szemmel csodáltuk, szívünkben hálával, ajkunkon dicsérettel áldottuk Istent jóságáért. Nagy az Úr, Ő a mi Istenünk, Ő az, aki építi Jeruzsálemet, az Ő gyülekezetét! A férfi énekkar, és mi mindnyájan dicsőítő énekekkel ünnepeltük az Úr Jézust. Isten iránti tisztelet és hála töltötte be egész lényünket. **Ott, ahol szerető és Jézusért lángoló szívű emberek vannak, semmi sem lehetetlen!**"*

A bársonyos forradalom után

A bársonyos forradalom után a lelki felfrissülésnek egy új hulláma jött a gyülekezet életébe. Eddig elképzelhetetlen lehetőségek kínálkoztak az evangélium hirdetésére úgy a tereken, utcákon, kultúrházakban, mint evangelizációs sátorban. Szintén lehetőség nyílt a traktatusok osztására, keresztyén irodalom árusítására, amelyeket évekkal azelőtt illegális úton kaptunk Nyugatról. Azok az évek, amikor a nyugat-európai hívők szabadságukat, sőt életüket veszélyeztetve hozták a tiltott irodalmat, már csak nosztalgikus, vagy inkább kellemetlen emlékké váltak. Ifjúságunk felbuzdult és aktívan részt vállalt ebben a missziós szolgálatban. Nem szégyelltek fényes nappal a községben, vagy Érsekújvárbán ragasztós vederrel a kezükben járni az utcákat, és plakátokat ragasztani mindenhová, ahová csak lehetett. Akkor még lehetett akárhova, nem volt korlátozva. Eljött a szabadság, új kínálatok, új kihívások, új lehetőségek jöttek, de nemcsak az evangélium számára. Szerény plakátjaink fokozatosan elvesztek a politikai plakátok között, vagy azok között, amelyek diszkó partira invitáltak, illetőleg amelyek erotikus és jóslási szolgáltatásokat kínáltak. Ezek a szem számára sokkal attraktívabbak, csábítóbbak voltak.

Emlékszem az első szabad karácsonyra. Karácsony előestéjén eddig is minden évben jártunk kántálni, karácsonyi énekeket énekelni gyülekezeti tagjaink ablakai alá három-négy autóval Naszvadon, Imelyen és Udvardon. Hordtam magammal a szaxofont is, amelyik néha erős fagy esetén be is fagyott. A hideg ellenére nagy örömmel tettük. De összehasonlíthatatlanul nagyobb volt az öröm és eufória atmoszférája 1989 karácsonyán, amikor Érsekújvár utcáin énekeltük a karácsonyi énekeket. Úgy tűnt, az egész város kint van az utcán, és a hangulat hasonló volt a pozsonyi novemberi esték atmoszférájához. Az első szabad karácsony!

Az első szabad nyárra kezdtük megtenni az előkészületeket a komáromi és érsekújvári evangélikációkra. Szükséges volt felkészíteni a lelki tanácsadókat. Az első evangélikáció Érsekújvárbán volt, amelyre meghívtuk az országos férfi énekkart. Erre az alkalomra ingyen megkaptuk a főtéren levő KOVAK kultúrházat. Sőt hajlandók voltak a városi utcai megafonokon közvetíteni meghívónkat a férfi énekkar magnófelvételének kíséretében. Nem felejttem el azt a csodálatos érzést, amikor először hallottam Érsekújvár forgalmas utcáin, az egész városon át zengtek a férfi énekkar és Gabovics Jozsko csodálatosan szép melódiái. Hasonlóan volt Naszvadon is.

A következő évben nyáron rendeztük az első utcai evangélikációt Komáromban és Érsekújvárbán. Mirkó fiunk éppen Amerikába készült a Bibliaiskolába. Pap Stefan testvér közvetítésével megismerkedett néhány ifjúsági vezetővel a zürichi „Chrisliches Zentrum Buchegg“ gyülekezetből, akik fiatalok egy csoportjával eljöttek segíteni az utcai és sátorevangélikáció megrendezésében. Közülük az egyik fiatalember később megkérte Martinkának a kezét és elvitte magával Svájcba.

1992-ben Mirkó meghívására a „Curriers“ nevezetű missziós csoport látogatott hozzánk Amerikából a Bibliaiskolából, ahol Mirkó tanult. Így a zürichi és az amerikai ifjúsági csoportok segítségével öt éven át minden nyáron rendeztünk utcai és sátoros evangélikációkat, amelyeken sok ember meghallotta az evangéliumot.

Egyúttal az iskolákban is lehetőség nyílt az „Élet könyve” ezreinek szétosztására – ami Jézus élete a négy evangélium alapján kronologikus feldolgozásban – és az „Élet Könyve Klubja” címen, szimbolikus áron bérelt termekben megkezdődtek a fesztelen, kötetlen összejövetelek, ahol az emberek többet megtudhattak Istenről és többen megtértek az Úr Jézushoz.

Az érsekújvári gyülekezet kezdete és kialakulása

Így kezdődött a naszvadi gyülekezet missziós szolgálata Érsekújvárban. 1990 és 1997 között gyülekezetünk aktívan támogatója volt az érsekújvári misszióknak és segített az új gyülekezet alapításában.

Amikor Mirkó hazajött a Bibliaiskolából, új, nagyobb helységeket béreltünk, ahol vasárnap délutánonként megkezdődtek a rendszeres istentiszteletek. Ez egy áttörési pillanat volt az alakuló gyülekezet életében, amikor a klubszerű összejövetelek istentiszteletké transzformálódtak. Így lassan adottak voltak a feltételek az érsekújvári gyülekezet önállósulásához, amit a naszvadi gyülekezet nagyon megérezett. Mintegy húsz, főleg fiatal tag gyülekezetünkéből az új érsekújvári gyülekezethez csatlakozott, ami érthető is volt, hiszen ott is laktak. Az efféle kettéválás áldásos dolog.

A szaxofont nem akasztottam szögre

Megtérésem után hosszabb ideig nem játszottam a szaxofonon. A klarinét jobban megfelelt a gyülekezet atmoszférájának. Úgy tűnt, hogy hívó körökben a szaxofon túlságosan „világi” hangszernek számított. Igaz, hogy ezt így nekem senki nem mondta, de én magam is ezt így gondoltam. Úgy határoztam, hogy eladom. Felkerestem Budapesten több hangszerjavítót és kereskedőt, de azért az árért, amit kínáltak, sajnáltam megválni szaxofonomtól. Úgyhogy végül is nem adtam el.

Peresen a gyülekezetben volt egy mandolin-zenekar harmonika kísérettel, amelyikbe én is bekapcsolódtam. Később alakítottunk egy „menyegzői” zenekart. Poláček Jankó játszott a harmonikán, Klein Palkó gitáron, Farkas Sanyi nagybőgőn, Icsó Emil dobolt, én meg szaxofonoztam. Később hozzánk csatlakozott Kozák Tibi elektromos mandolinnal. A gyülekezetben nem játszottunk, hanem kimondottan csak menyegzőkön, de ott annál inkább. Azok voltak csak menyegzők! Öröm, vidámság és jó hangulat, alkohol nélkül! Szétsztottuk az énekes fűzeteket, és szünet nélkül egymás után eljátszottunk öt-hat éneket, mialatt mindenki énekelt és ritmusban tapsolt. Volt olyan év, amikor gyülekezeteinkben mintha „szétszakadt volna a zsák”, vagy nyolc menyegző volt. A kelet szlovákiai régióon kívül meghívtak minket a Galánta melletti Vágfarkasdra és a Pöstyén melletti Lehotára.

Kaptunk meghívást más egyházból is, az eperjesi Testvérgyülekezetből. Amikor a menyegző múltával, éjfél után úgy kettőkor autóval hazafelé mentünk Kassára, egész úton énekeltünk. Nagyon jó hangulatunk volt. Kassán az amfiteátrumnál megállítottak minket a rendőrök és kérdezték: „*Honnan jönnek?*” – „*Eperjesről, lagziból!*” – feleltük. A rendőrök a bajszuk alatt már titkon mosolyogtak és örültek a jó fogásnak, és ideadták nekem az alkoholszondát. Nem akartak hinni a szemüknek, amikor az nem színeződött el. Rámparancsolt: „*Szálljon ki!*” Lábam kissé el voltak zsibbadva – „*Hiszen alig áll a lábán!*” – és még egyszer ideadta a szondát. Megmagyaráztam neki, hogy egy alkohólnélküli keresztyén esküvőn voltunk zenélni, és absztinensek vagyunk. A rendőr csak csóválta a fejét, hogy ilyen is létezik? Igen, jó hangulatunk volt, de nem az édes bortól, hanem mert a Szent Lélek öröme volt a szívünkben.

Bocsássák meg nekem a többiek, bizonyára mindenki számára a saját menyegzője a legjobb, de számomra, mint külső szemlélő számára, a legjobb hangulat Lehotán, Kutlák Andrej és Bednár Vlaszticska menyegzőjén volt. Ehhez nagymértékben hozzájárult a vágújhelyi fiatalok színes és változatos programja is Gabovics Jozsko vezetésével. Sajnos, a kedves Vlaszticska röviddel az esküvő után súlyosan, egész életére megbetegedett.

Naszvadra jövetelünkör itt is mandolin-zenekar volt, és a fiatalokkal együtt az istentiszteleteken is sokat énekeltünk, míg én többnyire klarinéton játszottam. Közben változtak az idők, változott a keresztyén zene is. A gyülekezetekben egyre inkább elterjedtek a dicsőítő énekek, Isten dicsőítésének más formája. Bár már megvannak az éveim, a fiatalok között fiatalnak érzem magamat, és amíg bevesznek a partiba, szívesen csatlakozok hozzájuk. Azonban már nem azzal a régi 48 éves tenorszaxofonnal, hanem... - történt egy csoda, amelyikről majd beszámolok a következő fejezetben. Ez még elevenen emlékezetemben él, hiszen nem olyan túl régen történt.

Csodálatos meglepetések napja

2005 júniusának elején hirtelen bizonyos egészségi problémáim voltak, így június 12.-én nem mehettem el a gyülekezetbe, Milán azonban hajlandó volt „beugrani” és helyettesíteni.

A következő vasárnapra, június 19.-re Mirkó már régebben meghívott prédikálni az érsekújvári gyülekezetbe, úgymond az „apák napja” alkalmából. Ezt az ünnepet eddig szlovákiai gyülekezetekben nem ismertük, de mivel Mirkó szeret experimentálni, elfogadtam a meghívást. Hiszen az apai felelősség témája mindig aktuális, és az apákért, a jövőendő apákért imádkozni nagyon szükséges.

E hét szombatjára, június 18.-ra fiataljaink „retro”- találkoztót szerveztek az összes volt naszvadi és újvári fiatal számára, akik az elmúlt 20 év alatt látogatták az ifjúsági összejöveteleket.

Szombatom úgy déltájban, amikor éppen a vasárnapi prédikációra készültem, csengett a telefon, és Martinka hangját hallottam: „*Apuci, mit szólnátok hozzá, ha a hétvégére hazautaznék?*” Fejemben átvillant a gondolat: „*Még hogy mit szólnánk hozzá? Ha most indulna repülővel Zürichből, még időben odaérnék Pozsonyba a repülőtérrre.*”

És ezt válaszoltam: „*Természetesen, nagyon örülnénk. Mikor érkezel?*” Ő erre: „*Akkor nyisd ki az ajtót!*” Nem akartam megérteni, mit jelent ez, mire ő még egyszer: „*Nyisd ki az ajtót, itt állok az ajtó előtt!*” Kezdtem észhez térni a meglepetésből, és mondom Ankának: „*Martina itt áll az ajtó előtt!*”

Kibeszélhetetlen volt meglepetésünk. Martina mobil telefonjából telefonált az ajtónk előtt. Gyerekeink mind tudtak erről, sőt, Mirkó ment érte a repülőtérré Pozsonyba. Úgymond ő is a „retro” ifjúsági találkozóra jött haza.

Egyszer már régebben Martina, Mirkóval együtt, már valami hasonlót kieszelt. Röviddel Martina esküvője után történt, amikor még Naszvadon laktunk, hogy Mirkó jött hozzánk, és hívta Ankát az autóhoz, hogy van ott egy nagy csomag számára, segítsen kivenni. Az autóban egy nagykabát alól Martina bújt elő, aki Zürichből, csak úgy vonattal „hazaugrott” látogatóba, és Mirkó várta őt Győrben a vonatnál. Ők megbeszélték ezt, de nekünk senki nem árult el semmit. Most is sikerült nekik minket meglepni. De ez még semmi!

Másnap, vasárnap mindnyájan az érsekújvári gyülekezetben voltunk, ahol prédikáltam. Kellemes meglepetésünkre találkoztunk ott a régen nem látott Jíra családdal Csehországból, akik éppen a közeli Nagymegyeren voltak fürdőben. Az istentisztelet végén Mirkó közölte a gyülekezettel, hogy júliusban lesz 20 éve, hogy Kassáról Naszvadra költöztünk, és ebből az alkalomból délután 5 órakor ünnepi alkalom lesz Naszvadon. Közbeszólva mondom Mirkónak: „*Ez tévedés! Hiszen a beosztás szerint délután Naszvadon nekem van szolgálatom!*” Erre Mirkó: „*Az már nem érvényes. Minden el van intézve!*” Nem tudtam megérteni, mit akar ez jelenteni.

A következő meglepetés az volt, hogy Judkáék mindnyájunkat meghívtak ebédre, ahol ott voltak Jiráék is, akiktől megtudtuk, hogy látogatásuk fő oka a mi ünnepi évfordulónk, a fürdő csak másodlagos ok.

Azért, mert amikor 20 évvel ezelőtt búcsúztunk a kassai gyülekezettől, ők – mint fiatal hívők – éppen Kassán voltak, és nagyon meg voltak illetődve, amikor hallották történetünket.

Mi történik itt most tulajdonképpen? Megkérdeztem Mirkótól, hogy hogyan fog lezajlani a délutáni összejövetel, mit kell tennem, hiszen nekem kellene prédikálnom. „*Semmit, csak szépen leültök az első padba, és fogtok figyelni és hallgatni.*” – válaszolta Mirkó. Elérkezett az indulás ideje.

Naszvadon a vasárnap délelőtti istentiszteletekre mintegy 25 km-es körzetből járnak össze gyülekeztünk tagjai, míg a délutáni összejöveleteket már csak a naszvadiak látogatják, kb. 20 személy. Most, amikor megérkeztünk Naszvadra, meglepődve láttuk, hogy az udvar tele van autókkal. Mit akar ez jelenteni? Amikor beléptünk az imaházba, meglepetésünk tovább fokozódott. Az imaház zsúfolásig tele volt. Nem tudtam, de nem is mertem körülnézni, csak Ankával leültünk az első padra, mit az esküvőkön a jegyespár. Csak nászunkkal Lacho Jankóval és Arankával üdvözlöttük egymást, akik a közelünkben ültek. Még kezdésig volt egy pár perc, így óvatosan mégiscsak körülnéztem, és láttam, hogy sok testvér eljött erre az alkalomra az egész környékről, a naszvadi és a bagotai baptista gyülekezetekből is.

Megkezdődött a program, amit Mirkó Martinkával vezetett, de Juditka és Jojko is bekapcsolódott megemlékezésekkel, és az irántunk, valamint a gyülekezet iránti köszönetmondással. Megköszönték a gyülekezetnek, hogy szeretettel befogadtak minket. Jojko egy érdekes videó projektet is összeállított a múlt emlékeiről, amit levetített. Ezt követően a gyülekezet részéről állt elő három fiatal testvér, akik a gyülekezet nevében mondtak nekünk köszönetet: Gyurika Józsi a gyülekezet vezetősége részéről, Losonci Lubos ifjúsági vezető, és Vangel Stefán, aki Naszvadon nőtt fel, de most családjával Érsekújvárban lakik. A baptista gyülekezet nevében Hornyák Misko, majd a nyugat-szlovákiai gyülekezetek nevében Bajzik Emil kerületi elöljáró, azután Lacho Janko közösségünk püspöke, nászunk (Mártuska édesapja) köszöntött.

Közben virágcsokrokat, ajándéktárgyakat kaptunk úgy a gyülekezettől, mint néhány más személytől. Az ajándékok között volt feleségem akkor készülő könyve borítójának tervezete, amit Jojko készített, és az önkéntes szponzorok pénzbeli adománya a könyv kiadásához. Mirkó felolvasta a barátainktól, testvéreinktől, öcsém családjától e-mailen érkezett gratulációkat. A következő nagy meglepetés a Mamicskával való közvetlen telefonösszeköttetés volt, aki könnyekkel szemében köszöntött minket és az egybegyűlt ünneplő gyülekezetet, és akinek kedves és bölcs szavait mi is könnyekkel szemünkben hallgattuk.

Ez mind olyan hihetetlenül szép volt, és minden olyan csodálatosan szépen meg volt szervezve! Én csak azon csodálkoztam: hogyan tudták mindezt előttünk ilyen tökéletesen eltitkolni? Mindenki tudott erről az „összeesküvésről”, gyerekeink, az egész gyülekezet, csak mi ketten Ankával nem sejtettünk semmit. Sikerült, de tökéletesen. De ezzel még nem volt vége.

Meglepetésem tovább fokozódott, és könnyekig meg voltam hatódva, amikor Mirkó a csehországi testvérek részéről felkérte szólásra Cichy Sztasek testvért, a trinci gyülekezet pásztorát. Amikor előrejött, azon csodálkoztam, hogy-hogy eddig nem vettem észre, hiszen rendkívül koraós, fehér haja messziről világított. Talán már 18 év is eltelt, mióta utoljára találkoztunk. Azelőtt, még a totalitás alatt, sok áldott időt töltöttünk együtt, különböző titkos összejöveteleken a hegyekben, családi táborozásokon és konferenciákon vagy ifjúsági táborozáson náluk, Sziléziában, vagy nálunk, Lehotán. Személyes barátság fűzött minket össze. Isten jóságáról és hatalmáról való bizonyágtétele nagyon megérintett mindenkit, amikor elmondta, hogy az orvosok negatív prognózisa ellenére egészséges kisunokájuk született.

A Jíra családból Jirinka emlékezett vissza az időkre, amikor náluk, Sziléziában, a Bubik család kertjében éveken át titkos családi tábor volt, ahol őt a gyermekórákon Anka néni tanította, és este a tábortűznél nővére harmonika kísérete mellett Józsi bácsi szaxofonozott.

A meglepetések sorozata azonban még nem ért véget, sőt tovább fokozódott. Mirkó meglepett azzal, hogy megkért, hogy játsszak el a szaxofonon egy éneket, a hívó keresztyének egész világon ismert himnuszát: „*Nagy Istenem, ha nézem e világot, melyet teremtett szent <Legyen!> szavad...*” Megpróbáltam mentegetőzni, hogy ez a szaxofon már nagyon régi, rozoga, hiszen már majdcsak 45 éves. Azon kívül ki is van száradva, mert két vasárnap nem játszottam rajta, és nem tudom, hogy egyáltalán ki tud-e adni olyan hangot, amit hallgatni is lehet. Egy rövid „befűvés” után Mirkó zongorakíséréte mellett mégis eljátszottam az éneket.

Mielőtt leültem volna, már ott termett Martinka és valami kofferréteg tartott a kezében ezt mondva: „*Apuci, most próbáld meg ezzel! Játssz el még egyszer az éneket!*” Kinyitom a „koffert” és mit látok? Egy szép, új aranyozott alt szaxofon csillogott rám a tokjából. „*Apuci, ez a tied!*” – mondja Martinka. Úgy tűnt, mintha álmodnék. Nem akartam elhinni, hogy mindez igaz, hogy ez valóság. Amikor az ámulatból kissé felocsúdtam, eszembe jutott, hogy „*még egyszer el kell játszanom az éneket? Én azonban alt szaxofonon soha nem játszottam!*” A billentyűk elhelyezése ugyan azonos a tenorszaxofonéval, csak közelebb vannak egymáshoz, a hangolása viszont nem „Bé”, hanem „Esz”, és ez nagy különbség. Ennek ellenére úgy-ahogy eljátszottam az éneket, a hibákat mindenki elnézte nekem.

Az ünnepség után szívélyes ölelésekkel üdvözöltük egymást. Majd végre megtudtam ez „összeesküvés” titkát. Mirkó minden ismerősnek e-mailt küldött, mindenkit meghívott, és így szervezte meg az ünnepséget.

Így ért véget ez a gyönyörű meglepetésekkel és csodákkal teli nap.

Epilógus

ÉBEN-HÁÉZER –

Mindeddig megsegített minket az Úr!

Be kell vallanom, hogy az áldások mellett a gyülekezet éveken át harcolt benső problémákkal is. Hála legyen azonban Istennek, hogy idővel ezek a benső viszályok megszűntek, a testvéri viszonyok és a gyülekezet légköre lényegesen javult, de a gyülekezetre pillanatnyilag a stagnálás állapota a jellemző. Hiszem azonban, hogy Isten nem felejtkezett meg rólunk, a szlovákiai Apostoli egyház egyetlen falusi gyülekezetéről, és gyülekezetünknek van jövője, és Istennek számunkra is van félretett áldása. A Szent Lélek fuvallatának bizonyos jelét már érezni lehet.

Nem régen töltöttem be 68. életéveimet. Bár egészségi állapotom az utóbbi időben romlott, szeretnék még valamilyen módon szolgálni Isten dicsőségére és embertársaim javára. Azonban a fő felelősség „stafétabotját” 24 év után a múlt év szeptemberében már átadtam egy – hiszem, hogy Istentől elhívott – fiatalabb testvérnek, aki a hitnek ezt a kalandos útját kész folytatni.

Amikor 60 éves lettem, sokat foglalkoztatott a gondolat, hogy ismervén főleg fizikai korlátozottságaimat, szívesen átadnám a pásztori szolgálat fő felelősségét egy fiatalabb, rugalmasabb testvérnek. Sokat imádkoztam ezért, valamint a gyülekezet és a közösségünk vezetősége elé is tártam e szükségét. Hogy szándékunk komolyságát kinyilvánítsuk, elköltöztünk Érsekújvárra, ahol vettünk egy lakást, hogy az imaháznál levő szolgálati lakást felszabadítsuk, és egy szükséges rekonstrukció által előkészíthessük a következő pásztor családja számára.

Sajnos, egy dolgot nem sikerült megvalósítanom a 24 év alatt, nem tudtam gyülekezetünkől senkit felnevelni utódomnak. Volt ugyan egy fiatal, aki Istentől elhívást érzett a lelki szolgálatra, és csodálatos isteni vezetés és gondoskodás által kijutott egy nagyon jó amerikai bibliaiskolába 3 évre, de amikor hazajött, nem sokáig maradt a naszvadi gyülekezetben, hanem hamarosan az Érsekújvárbán alakult gyülekezetnek lett a pásztorja. Ő Mirkó fiam. Példáját követte még két fiatal testvér, akik Mirkó ajánlására szintén felvételt nyertek arra a bibliaiskolára, de annak elvégzése után Amerikában maradtak és ott családot alapítottak.

Közösségünk vezetői azt mondták nekem: *„Sajnos, nem tudunk senkiről, aki elvállalná a naszvadi gyülekezet pásztorlását. Józsi testvér, próbáld te keresni magad helyett valakit.”* Így imádkozó szívvel, Isten akaratát keresve, megszólítottam néhány fiatal testvért, akik a lelki szolgálat különböző területein aktívak, de azt válaszolták, hogy nem élték át Isten hívását erre a szolgálatra. Sajnos, gondolom, hogy ez másfelé is így van, kevés a lelki munkás. A munka sok, az aratni való sok, a munkás kevés! Nem vagyok híve annak, hogy valaki friss teológiai diplomával a kezében mindjárt lelkipásztori szolgálatba álljon. A teológiai főiskolákon általában az elméleti, akadémiai ismeretekre helyezik a fő hangsúlyt, adnak diplomát, titulust, de kevés az olyan bibliaiskola, ahol a lelkigondozás, a Szent Lélek munkája, ereje, vezetése és annak ajándékaival való gyakorlati szolgálat összhangban lenne az elméleti ismeretekkel. Sajnos, sok fiatal testvér a középiskola elvégzése után azért jelentkezik a teológiára, mert nincs esélye munkát kapni, és a főiskolák közül oda legkönnyebb bejutni. Elvégzik a teológiát, hogy diplomájuk legyen, de nem vállalják az egyházi szolgálatot, hanem a civil élet területén keresik karrierjük érvényesülését. Tehát nem könnyű dolog ma átadott életű prédikátort, pásztorral találkozni. Nem lehet azt csak úgy „a szögről lekasztani”. Legalábbis nálunk. Sokan imádkozunk az ébredésért és várjuk azt. Hiszem, hogy Isten azért nem ad tömeges ébredést nálunk, mert gyülekezeteink nincsenek felkészülve a megtérő bűnösök befogadására és a lelki csecsemők gondozására. Ezért aktuális az Úr Jézus felhívása, hogy: *„kérjétek azért az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába.”* (Lk 10,2).

Hittem azonban, hogy az „aratás Urának” van megoldása, Ő már tudja, ki lesz a naszvadi gyülekezet pásztorja, még ha én nem is tudom.

2008 áprilisában történt, hogy gyülekezetünkben vendégül láttuk a Teen Challenge (Dávid Wilkerson által alapított kábítószeresekkel foglalkozó alapítvány) szlovákiai központjának lakóit annak igazgatójával, Krajčovič (krajcsovics) Jarkoval. Ez a központ Közösségünk karitatív intézményeként működik kábítószer-függő férfiak számára, és minden évben egyszer-kétszer meglátogatnak néhány gyülekezetet, ahol többen közülük bizonytságot tesznek életükről és az Úr Jézus szabadításáról. Ez alkalommal mindig tartunk számukra gyűjtést. Ezen kívül – mivelhogy Naszvad környéke Szlovákiában a paprika és paradicsom hazája – minden évben ellátjuk őket palántákkal, amiket kertjükben természetnek. Tehát ez alkalommal is meglátogattak minket, némelyek bizonytságot tettek, Jarko pedig szolgált Igével. Eddig még nem hallottam őt prédikálni, de szolgálata nagyon megtetszett. A gyülekezet vezetősége megbízott, hogy szólítsam meg őt is, amit egy kicsit halogattam. Úgy láttam ugyanis, hogy az a szolgálat, amit a Teen Challenge-ben végez, számára testre szabott, és olyan végzettséggel rendelkezik, amit az állami előírások e pozíció betöltéséhez megkövetelnek. Szeptemberben azonban ismét jelentkeztek, hogy szeretnének még egyszer eljönni a fiúkkal Naszvadra. Ez alkalommal szolgálata még inkább meggyőzőtt és az istentisztelet után megkérdeztem, hogy el tudná-e képzelni magát a naszvadi gyülekezet pásztoraként? Nagyon meglepődött, és azt válaszolta, hogy fognak imádkozni feleségével ezért a dologért. Egy hónap múlva jelentkezett, hogy családjával szeretnének eljönni vasárnapra a gyülekezetbe. Most is szolgált és istentisztelet után meghívtuk őket hozzánk ebédre. Ebéd közben elárulták, hogy nagyon komolyan gondolják, hogy elfogadják a meghívást Naszvadra, csak komoly gondot jelent az, hogy neki is gondoskodni kell az utódjáról. Isten azonban ezt is elrendezte.

Majd a gyülekezet elé tártuk az ügyet és a gyülekezet is egyhangúan elfogadta őt. 40 km-re levő lakhelyükről vasárnaponként rendszeresen kezdtek járni a gyülekezetbe, rendszeresen beosztottam igeosztáltra, megismerkedtek a tagokkal, akik meghívták őket ebédre. Mi is lélekben, nézeteinkben egyre közelebb kerültünk egymáshoz, és megkezdődött a „staféta-váltás”. 10 hónapig „futottunk” így együtt, amikor elérkezett a „váltás” pillanata. 2009. szeptember 13.-án volt a hivatalos beiktatása. Előtte egy héttel azonban a gyülekezet számunkra egy „búcsú pikniket” szervezett, amely a 20 éves évfordulót megközelítő nagyon megható élmény és meglepetés volt számunkra a kedves testvérektől. Most is sikerült mindent tökéletesen eltitkolniuk előttünk. Ez a búcsú azonban nem jelenti azt, hogy megválnak a gyülekezettől, továbbra is a naszvadi gyülekezet a lelki otthonunk. Továbbra is szaxofonozok a dicsőítő csoportban, továbbra is a gyülekezet vezetőségének tagja vagyok. A különbség csak annyi, hogy most Jarko oszt be engem igeosztáltra, és nem én őt ☺. A beiktató ünnepségen a gyülekezetünkben mindig szívesen látott országos férfiénekkar szolgált. Külön kiváltságot jelentett számomra, hogy befogadtak maguk közé, és szaxofonon játszhattam velük. A beiktatást közösségünk püspöke, Lacho Ján végezte.

Azóta már több, mint egy félév eltelt, és egyre inkább látom, hogy jó választás volt és az Úr megáldja Jarko szolgálatát. Felesége, Jolánka, nagyon kedves fiatalasszony, két fiúgyermek édesanyja, akik 6 és 8 évesek. Jolánka tud magyarul, Jarko nem tud, de ma ez már nem okoz gondot. 25 évvel ezelőtt kívánatos volt a magyar nyelvtudás, de azóta több szlovák taggal szaporodott gyülekezetünk és a magyar nemzetiségűek is tudnak szlovákul. A sátán a politikusokat gyakran felhasználja nemzetiségi ellentétek szítására, de hála legyen Istennek, a mindennapi életben a lakosság között ez nem egészen így van. Különösen Isten gyermekei között, akik között *„nincs zsidó, sem görög; (magyar, szlovák... stb.), nincs szolga, sem szabad; nincs férfi, sem nő; mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban.”* (Gal 3,28). *„Most pedig a Krisztus Jézusban ti, kik egykor távol voltatok, közel valókká lettetek a Krisztus vére által..., Aki lerontotta a közbevetett választófalat.”* (Ef 2,13-14).

Mielőtt befejezném könyvem írását, szeretnék még köszönetet mondani szeretett feleségemnek, aki eltúrta a számítógép előtt töltött sok-sok óráimat, akkor is, amikor az unokákkal kellett foglalkoznia, mert én belemerültem az írásba. Ugye, ismeritek? Ilyen a nagymamák sorsa – a gyerekek hozzák az unokákat, mert ezt kell elintézni, azt kell elintézni... Persze, a nagymamák örülnek az unokáknak. Természetesen a nagyapák is. Én is szeretem őket, ők is engem, de néha úgy van, ahogy tréfásan mondani szokták: „Örülünk, ha jönnek, de még inkább, ha már készülnek hazamenni!”

Persze, csak visszakapjuk azt, amit mi tettünk feleségem szüleivel. Ahogy említettem, nekik hét gyermekük volt, köztük 4 kamaszkorú fiú, és a gyerekeinkkel egykorú kis Mártuska. Mi Kassán laktunk, de a rendszeres gyülekezeti alkalmakon kívül szombatoként jártunk énekkari próbára Peresre, ahol – ha talán valaki már elfelejtette volna – szüleink udvarában volt az imaház. Persze, nem csak mi jöttünk, hanem a sógoromé is három gyerekkel. El lehet képzelni azt a zsvajt, amit a rendelkezésre álló egy szobában az akkor 10 év körüli Jankó sógorom felügyeletére bízott 6-8 gyerkőc okozott. Visszagondolva, sokszor nagyon kimerítő lehetett ez a nagymamának, de vállalta. Itt is érvényes az állítólag Mátyás királynak tulajdonított legenda tanulsága egy bölcs szegény emberrel való találkozásáról, aki 3 garast keresett naponta, ebből egyet törlesztett, a másiktól élt, a harmadikat pedig kölcsön adta. Az egyik „garas” azt jelenti, amit visszaadunk szüleinknek. A másik azt, amelyikből élünk, és a harmadik, amelyiket gyermekeinkbe, a jövő generációba invesztálunk. Tehát mi is most visszakapjuk azt, amit tettünk feleségem szüleivel. Tesszük ezt örömmel, de egyúttal invesztálunk is gyermekeinkbe, unokáinkba.

A nagymamák különösen szeretnek az unokákkal törődni. De nemcsak az unokákkal. Isten ezt az ösztönt belehelyezte a nők szívébe. Valahol olvastam, hogy az asszonyi nem természetes tulajdonsága, hogy mindig gondoskodni akar valakiról. Így az asszonyok férjeikről, az édesanyák a gyerekeikről, a nagymamák az unokákról. Ha egy nőnek nincs kiről gondoskodnia, nagyon egyedül érzi magát.

Ha nincs se férje, se gyermeke, akkor is gondoskodni akar, esetleg az állatokról, kutyusról, macskáról, vagy talán a parkbeli galambokról és verebekről. Én is ilyen verebecske vagyok. Feleségem nagy szeretettel gondoskodik, gondoskodott rólam, különösen akkor, amikor ágyhoz voltam kötve. Ebben a korban márpedig úgy van, hogy hol egyikünk, hol másikunk van ráutalva a másik segítségére, gondoskodására. Ha egyiknek vannak egészségi problémái, a másik jól érzi magát, Isten megerősíti, és ez fordítva is így van. Hála legyen Istennek feleségemért, pedig neki is kijutott az életben a betegségek közül. Csak egyet említek, a legnehezebbet.

Ahogy írtam, feleségem nagy türelemmel viselte a számítógép előtt töltött óráimat. Hadd említsem meg azonban, hogy ez azzal kezdődött, hogy az első könyvet ő írta, először csak kézírással egy füzetbe, amit később én írtam fel számítógépre. Ugyanis amikor életének és egyúttal családjának legkritikusabb időszakán Isten őt átsegítette, a depressziót legyőzve, belekezdett leírni csak a szűk rokonság – testvérei, gyermekeink és unokáink – számára visszaemlékezéseit. Senki se gondolta, hogy könyv is lesz belőle, azonban később gyermekeink és néhány hívó testvér unszolására 2007 nyarán, szlovák nyelven könyv formájában is kiadtuk.

Úgy történt, hogy 2003 februárjában éppen terveztük, hogy 31 éves házassági évfordulónk alkalmából kettesben elmegyünk egy étterembe vacsorázni. Két nappal azelőtt azonban egy orvosi ellenőrzés során vastagbélrákot állapítottak meg nála. Az orvos telefonon azonnal elintézte a fekhelyet a sebészetben, és másnap már be kellett feküdnie a kórházba. Ez a diagnózis számunkra túlságosan kegyetlenül hangzott. Amikor kijött a rendelőből, ahogyan írja: „*Úgy éreztem magam, mintha valaki egy nagy kalapáccsal fejbe vert volna. Zúgott a fejem és mintha valami szorította volna. Nem volt félelmem, csak óriási üresség érzete és az a gondolat, hogy mostantól az egész életem megváltozik.*” Én a parkolóhelyen vártam rá az autóban. Láttam rajta, hogy valami baj van, és kérdeztem, hogy mi történt? Annyit mondott: „*Rákom van!*” Mindketten, mintha le lettünk volna forrázva, szavakra képtelenül ültünk egy ideig az autóban. Én is úgy éreztem magam, mintha valaki egy nagy kalapáccsal fejbe vert volna.

A „rák” szó hallatára minden ember megdöbben. Azonban teljesen más a helyzet, ha valaki hozzánk közelálló betegszik meg rákban.

Már előre úgy volt terveztük, hogy az orvostól Judkákéhoz megyünk, mert Rebekát akartuk elvinni magunkhoz egy hétre. Mivel Ankának másnap be kellett feküdnie a kórházba, így legalább egy éjszakára elvittük. Rebeka akkor nem egészen három éves volt. Már tisztán tudott beszélni, és szeretett énekelni. Azon a délutánon az Úr úgy felhasználta, mint egy kis angyalt! Mindig Anka sarkában volt, egy lépést se tett nélküle. Sokat nevetgélt és szüntelen azt akarta, hogy játsszanak valamit. Késő este feleségem becsomagolta a kórházba szükséges dolgokat, majd lefeküdtünk. Reggel a kórházban megerősítették a diagnózist, és kezdték felkészíteni az operációra.

A kórházi ágyon visszaemlékezett újév reggeli álmára, és eszébe jutott egy bibliai vers: *„Az én Uram, az Úr semmit sem tesz addig, míg tikkát ki nem jelenti szolgáinak, a prófétáknak.”* (Am 3,7). Azt álmodta, hogy kórházban volt, és az ágya mellett állt egy orvos fehér köpenyben, aki mondta neki, hogy nagyon beteg, ezért kolosztómiát, vastagbél kivételést kellett rajta véghezvinniük. Az események gyorsan peregtek, az újabb orvosi vizsgálatok is megerősítették a diagnózist, és két hét múlva megtörtént az operáció. Az álom szó szerint beteljesedett.

Közben sokat imádkoztunk érte, és kértük az gyülekezetek imatámogatását is. Szívünket Isten iránti bizalom, remény töltötte be, de – hadd valljam be – egy bizonyos mértékű aggodalom is. Hittük azonban, hogy Isten mindenről tud, és minden az Ő ellenőrzése alatt történik. Amíg az operációra készült, kérte az Urat, hogy tisztítsa meg szívét mindentől, ami őt Istentől távol tartaná. Vele együtt imádkoztunk a kórházi osztály előcsarnokában. A 4 éves Tobi kezeit rátéve külön nagyon meghatóan imádkozott nagymamájáért. Utána Mirkó felkereste irodájában a főorvost. Nem azért, hogy pénzt kínáljon fel neki, hanem megkérdezte tőle, hogy imádkozhat-e érte, hogy Isten vezesse a kezeit az operáció közben. A főorvos nagyon finom lelkű ember, amihez bizonyára hozzájárult az is, hogy felesége is rákban halt meg.

Hála az Úrnak, az operáció komplikáció nélkül zajlott le. Bár nagy fájdalmai voltak, ott voltak az áldozatkész nővérek és orvosok, akik nagyon lelkiismeretesen ápolták és segítették enyhíteni fájdalmait. Mellette álltunk mi is, a család, Martinka is hazajött Svájcból. De a legfontosabb az volt, hogy ott volt mellette a Legfőbb Orvos. Amikor kissé megerősödött, Mirkó hozott egy halmaz e-mailt, amit a hívó testvérektől kapott, akik érte, értünk imádkoztak.

Ebben a betegségben Isten sok új tapasztalattal ajándékozta meg. A kórteremben együtt volt olyan betegekkel, akik hasonló komoly operáción mentek keresztül, vagy éppen arra vártak. Fájdalmában is tudott többeknek Isten szeretetéről beszélni. Elbocsájtása előtti napon ugyanazzal a diagnózissal jött a szobába egy fiatalasszony, akinek egy ötéves kisfia volt otthon. Másnap műtötték. Ebben a helyzetében nyitott szívvel hallgatta Anka bizonyágtételét Isten szeretetéről és arról, ahogy neki segített. Végül megkérte Ankát, hogy imádkozzon érte. Majd az operáció után újból együtt imádkoztak, és megköszönték Istennek a segítséget.

Az operáció után két hónappal sugárkezelésen kellett még átesni, amely őt nagyon legyengítette. Az ősz közeledtével még nehezebb napok következtek, kezdett depresszióba esni. Ezt eddig nem ismerte. De most szomorúság és gyengeség fogta el. Nem tudtuk, mennyi idő van még az életéből. Még csak ötvenkét éves volt, és vágyta még látni, ahogy növekednek kis unokáink, akikkel Isten minket megáldott.

Istennek legyen hála, hogy megmutatta a depresszió ellenszerét, ami a hálaadás és a dicsőítés. Ez lelkünk számára a legjobb orvosság! Ezen kívül a depresszió legyőzéséhez nagyban segített az is, hogy belekezdett visszaemlékezéseinek megírására. Még a kórházban azért imádkozott, hogy Isten mutassa meg, miért hosszabbította meg életét, mert nem akarja haszontalanul eltölteni a kegyelemből kapott éveket. Amikor az operációt követő sugárkezelés utáni gyengeségből kezdett erősödni, Isten vágyat adott szívébe, hogy leírja azokat a bizonyságokat, amiket az Úr engedett neki megtapasztalni gyermekkorában, a házasságban és a lelki szolgálatban, mint Isten áldásának bizonyosságait.

Hálát adunk Istennek minden átélt új napért. Hálások vagyunk Istennek, hogy súlyos betegségéből őt így felerősítette. Annál is inkább, mert azóta már 7 és fél év telt el és a ráknak nyoma sincs. Isten nemcsak hogy a minden napra szükséges erőt adja meg, hanem sokkal többet! Így hát érthető, hogy miért szeret annyira az unokákkal foglalkozni. Ez a hendikep egy bizonyos higiéniai korlátozottsággal jár ugyan, de mit számít, ha testileg vannak némi korlátozásaink, fogyatkozásaink? Az a fontos, hogy a szívünk szabad, örömmel teli, és vannak körülöttünk emberek, akik segítenek hordozni az élet terheit. Sokkal nagyobb tragédia az, ha az emberek, bár fizikailag erősek és egészségesek, de meg vannak kötözve a bűnnek különböző kötelékével, és el vannak távolodva az élet forrásától, Istentől!

Ezért mondjuk hálával: „*ÉBEN-HÁÉZER – Mindeddig megsegített minket az Úr!*” (1Sam 7,12)

Végezetül, drága gyermekeim, nektek mondom, szeressétek az Úr Jézust teljes szívetekből! Ebben van az üdvösség, és ebben rejlik az áldott élet titka. Az idős János apostol, a szeretet apostola, gyakran írja leveleiben: „*Fiacskáim, szeressétek egymást!*” Milyen nagyobb vágya lehetne egy apának, mint az, hogy gyermekei szeressék az Urat, szeressék egymást, és az igazság megismerésének ezt az örökségét tovább adják saját gyermekeiknek. Milyen nagyobb vágya lehetne egy gyülekezet pásztorának, mint az, hogy a hívők, a gyülekezet tagjai szeressék az Urat, szeressék egymást, és az igazság megismerésének ezt az örökségét tovább adják saját gyermekeiknek. De nemcsak nekik, hanem szomszédjaiknak, rokonaiknak és munkatársaiknak. „*Úgy fénylíjék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.*” (Mt 5,16). Hadd terjedjen így Isten országa – Naszvadon is!

A 23. Zsoltár 6. verse ezt mondja: „*Bizonyára jóságod és kegyelmed követnek engem életem minden napján, s az Úr házában lakozom hosszú ideig.*” Igen, Isten jósága és kegyelme követte egész életünket, és a vágyam a Zsolt. 27,4: „*Egyet kérek az Úrtól, azért esedezem: hogy lakhassam az Úr házában életemnek minden idejében; hogy nézhessem az Úrnak szépségét és gyönyörködhessem az Ő templomában.*”. Ámen!

Köszönetnyilvánítás

Ezúton szeretnék köszönetet mondani kedves Zöldi Józsefné, pécsi testvérnőnek, aki könyvem elektronikus változatának elolvasása után nagyon szívére vette annak nyomtatott könyv formájában való kiadását. Köszönöm, hogy hajlandó volt sok órát eltölteni annak helyesírási, nyelvtani és stilisztikai korrektúrázásával, majd azt körleveleiben propagálni és elősegíteni annak terjesztését. Kívánom, hogy Isten áldja meg Magdi testvérnőnket áldozatkészségéért!

Természetesen, legnagyobb hálám illeti Alkotómat, Teremtőmet, Megváltómat és életem Urát, aki mindedig e kegyelemmel és áldásokkal teljes úton végigvezetett. Nélküle nemcsak, hogy e könyv nem születhetett volna meg, de Alkotóm, Teremtőm nélkül én sem léteznék. Sok ember vallja, hogy ha rajtuk múltott volna, nem születtek volna meg. Én örülök, hogy megteremtett, hogy létezem, hogy megszülettem, még ha születési hibával is, mert így az örök dicsőség vár rám! Ha nem születtem volna meg, nem lenne esélyem sem erre az örök dicsőségre. De kedves barátom, a menny a Te számodra is nyitva áll!

Teremtőm nélkül nem születtem volna meg, Megváltóm nélkül pedig nem születtem volna újjá, és az Ő golgotai váltságshalála nélkül nem lennék megváltva. Ezért Ő az én életem Ura és Királya, Akit hála és dicsőség illet mindörökké! Kívánom, hogy az Ő áldása, Szent Lelkének kenete és szeretetének ereje kísérje e könyvet és érintse meg annak minden olvasóját!

Befejezésül

Kedves olvasó! Köszönöm, hogy végigolvastad életem történetét. Bizonyára nem bántad meg, és nem is unatkoztál. Meg vagyok győződve, hogy e sorok által Isten Szent Lelke nem egyszer megszólított, és igyekezett Téged is meggyőzni arról, hogy amit a Biblia mond, az igazság.

Lehet, hogy számodra ezek az Istenről való dolgok újak, mert az elmúlt – bár már 20 éve elmúlt – negyven év alatt a társadalom erősen meg volt, de még ma is meg van bélyegezve az ateista nevelés által, az ún. „tudományos” materializmus és a darwini evolúciós fejlődésmélet ideológiájával. Az utóbbi 20 évet viszont a „posztmodernizmus” és az igazi „demokráciának” egyfelől a liberalizmus és anarchizmus, másfelől a totalitás, a diktatúra közötti állandó keresése jellemzi. Ugyanilyen zűrzavar, káosz van a vallásos világban is, amelynek labirintusában rendkívül nehéz tájékozódni.

A régmúlt időkben az igazság monopóliumára és a vallási, de úgyszintén a politikai irányzat meghatározására is, a tévedhetetlen vallási hierarchia tartott igényt, amelyik ma nosztalgiával igyekszik ezt az elveszített befolyását és politikai hatalmát visszaszerezni. Ma azonban különösen a különböző keleti vallások, szekták és filozófiák előrenyomulásában nagy konkurenciára talált. Az intézményes, ceremoniális keresztyénség – az Úr Jézus szavai szerint – sajnos, olyanná vált, mint a só, amelyik elveszítette ízét, és nem képes a társadalom számára az élet értelmének releváns alternatíváját kínálni, ezért *„nem jó semmire, csak hogy kidobják és eltapossák az emberek.”* (Mt 5,13). **Ez viszont nem jelenti azt, hogy már jó só sem létezik!**

Lehet, hogy az életben már sok sebet kaptál, s talán az egyházban is csalódtál, mondván: *„hiszen a papok is vizet prédikálnak, és bort isznak!”*

Lehetséges, hogy Istenre is e csalódások és sebek prizmáján keresztül nézel, és mindez eltántorított és elkedvetlenített attól, hogy Isten dolgaival komolyabban foglalkozzál. Szíved mélyén azonban bizonyára te is érzed azt az ürességet, amelyet én is éreztem, és gondolod magadban: *„Mégis kell lenni Valakinek, Aki ezt az ürességet betölti!”*

Csalódásaid, sebeid, fásultságod és közönyösséged ellenére tudd meg, hogy **Isten létezik, és Ő Téged feltétel nélkül szeret.** Az egész Biblia üzenetének központi verse a Jn 3,16: *„Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy ha valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”*

Nyilvánvaló dolog, hogy az ember bűnös lény. De nem azért bűnös, mert vétkezik, hanem fordítva: azért vétkezik, mert bűnös. A BŰN, a megromlott, önző emberi természet ott lakozik az ember szívében. A Biblia azt tanítja, hogy Ádám és Éva engedetlensége által minden ember már megromlott, bűnös természettel jön erre a világra. Minden ember Istentől elszakítva, a szellemi halál állapotában van és menthetetlenül az örök kárhozat felé tart. Nem igazságtalanság ez? Bűnhódni mások engedetlenségéért? Ha azonban őszinték vagyunk, be kell ismernünk, hogy mi is naponta sokasítjuk személyes vétkeinket. Azért, mert őszüleinktől generációkon át mindnyájan örököltük ezt a megromlott, bűnös természetet. Mindenki, még a legjobb és legigazságosabb ember is be kell, hogy ismerje, hogy naponta elkövet legalább három kis bűnt. Ha pedig Isten mércéje szerint értékelnénk, ez sokszorosan többet tenne ki. De maradjunk a három kis bűnnél naponta. Mennyi ez egy év alatt? Mennyi ez 50 év alatt? Mennyi ez egy emberélet alatt? És hogy van mindez elrendezve? Az ember saját szemeiben vagy mások szemeiben lehet jó, becsületes, igazságos, de hogyan áll meg a szent Isten előtt, akinek létét egész életében ignorálta és tagadta? Hátha mégis igaz lenne? Márpedig igaz! Mit tegyek a sok összegyűlt „kis” bűnimmel? Mit tegyek bűneim és utálatosságaim eme nagy batyujával? Hol tegyem le ezt a terhet? Jó tudnod, hogy mit kell tenned, ha majd egyszer megnyílik a Te szemed is, és meglátod magad meztelenségét és szennyességét, úgy, ahogyan Isten lát téged: *„Hogyan állhatok meg a Szent Isten ítélőszéke előtt?”*

A Biblia azt mondja, hogy Isten igazságos ítélete, a bűnnek zsoldja a halál és az örök kárhozat. Isten kegyelmének Jézus Krisztusban felkínált ajándéka viszont a bűnbocsánat és az örök élet. (Róm 6,23).

Egyetlen vallás, egyetlen keleti vagy nyugati filozófia, semmilyen misztikus gyakorlat sem képes megoldást adni az emberiség legnagyobb problémájának, a BŰN problémájának megoldására. Éspedig néhány ok miatt:

1) Sem Buddha, sem Mohamed, sem Konfucius nem állította magáról, hogy Isten, vagy Istennel egyenlő, hanem csak egyedül Jézus Krisztus. Ha valaki valami hasonlót állít magáról, az vagy csaló, vagy örült, vagy pedig valóban az, akinek magát kijelenti. Kortársai (Jozefus Flavius), még ellenségei is (Pilátus) elismerték, hogy nem volt sem örült, sem csaló, sőt a beszédeiben rejlő isteni bölcsesség és életének erkölcsi tisztasága arról tanúskodnak, hogy valóban az volt, akinek magát állította: Isten Fia, a világ Megváltója. Még ádáz ellenségei sem tudtak rábizonyítani semmi bűnt. Amit hirdetett, azt élte is.

2) Sem Buddha, sem Mohamed, sem Konfucius nem halt meg a Te bűneidért, hanem csak az Úr Jézus Krisztus.

3) Sem Buddha, sem Mohamed, sem Konfucius nem támadt fel halottaiból, hanem csak az Úr Jézus Krisztus, ezzel is bebizonyítván, hogy Ő Isten. Születése, élete, kereszthalála és feltámadása történelmi tény, amelynek bizonyítására most itt nincs megfelelő és elégséges hely. Buddha és Mohamed maradványait ereklyeként tisztelik, Jézus sírja azonban üres! Ha az izraeli nép akkori vallásos vezetői be akarták volna bizonyítani, amit állítottak, hogy Jézus testét a tanítványok ellopták, könnyűszerrel megtehették volna. Azonban tehetetlenek voltak.

4) A vallások többsége tulajdonképpen nem is vallás (még a buddhizmus sem!), hanem bizonyos életfilozófia, mert azokban semmiféle személyes isten vagy istenség nem szerepel. Az iszlám vallásban ugyan szerepel egy személyes isten, de hasonlítsd azt össze a Biblia Istenével, Jézus Krisztus Atyjával, és meglátod a különbséget.

5) A hinduizmusról és más politeista és animista vallásról nem is beszélek, mert ezeknek több millió istenségeik létezése a józan ész számára teljesen elfogadhatatlan. Ők ugyan hisznek bennük, de sajnos, életkörülményeik bizonyítják ezen istenségek abszurditását.

6) Egy vallás sem ad megoldást a bűn és a bűnbocsánat problémájára. Minden vallásban az embernek kell saját magát megmentenie, üdvözítenie, megjobbitania, hogy különböző vallásos előírások és ceremóniák betartásával elnyerje az istenség tetszését, és kiérdemelje a halál utáni boldogság állapotát, ami tulajdonképpen lehetetlen. Más vallások a végtelen reinkarnáció sorozatlánc elméletében próbálnak nyújtani hamis reménységet a bizonytalan „nirvána” eléréséhez. A Biblia azonban minden egyes ember személyes felelősségéről beszél: Istennél „...*elvégezett dolog, hogy az emberek egyszerű meghaljanak, azután az ítélet*” (Zsid 9,27).

Az üdvösséget, az örök életet senki semmilyen módon nem tudja kiérdemelni. Ez Isten kegyelmének ajándéka, amelyet Isten ad azoknak, akik Jézus Krisztus áldozatának elégséges voltát hit által magukévá teszik, elfogadják. Senki nem képes érdemeinek annyi jó pontját összegyűjteni, hogy az üdvösséget, az Isten dicsőségében való örök életet megérdemlje. Ez Isten ajándéka, amelynek elfogadásának csak két feltétele van: 1) Térj meg, tarts őszinte bűnbánatot! Őszintén bánd meg Isten előtt bűneidet, eltékozolt éveidet, és 2) Higgy Jézus Krisztusban! Isten elkészített egy helyet, ahol a bűneit bánó bűnös találkozhat Istennel, és átélheti bűneinek bocsánatát. Ez a hely lélekben a golgotai kereszt tövében van, ahol lehull a teher. Ott Te is leteheted bűneid batyuját, és könnyű szívvel járhatsz tovább az előtted levő keskeny úton. Hidd el, hogy Jézus Krisztus golgotai áldozata a Te bűneid bocsánatára is teljesen elégséges!

Az igazi üdvözítő hit Jézus Krisztus ama nagy SZERETETÉNEK felismerése, amely Őt arra készítette, hogy látva minket, bűnösöket, Téged és engem, önként otthagyja a menny dicsőségét és gazdagságát, tudva azt, mi vár Reá, lejjön a Földre, szegénnyé, emberré legyen, és végül kínos és gyalázatos módon, mint Istennek ártatlan engesztelő áldozati Báránya, helyettem és helyetted elszenvedje bűneink méltó büntetését a golgotai kereszten.

Isten igazságos és büngyűlölő, szent Isten. Alapelvéhez tartozik, hogy a bűn meg legyen büntetve. Az igazságosság ugyanis megköveteli az elégtételt. Isten azonban szeretet is, Aki nem akarja, hogy mi, bűnös emberek, örökre elkárhozzunk. Ezért szeretetből feláldozta engesztelő áldozatul saját egyszülött Fiát, hogy ha valaki hisz Őbenne, el ne vesszen az örök kárhozatban, hanem örök élete legyen Isten dicsóságában (Jn 3,16). Ez az örömhír sokak számára ugyan bolondság, de a mi számunkra Isten üdvözítő ereje.

Ha ezt Te is valóban elhiszed, ha megismered az Úr Jézus nagy szeretetét, és átéled bűnbocsánatát, szíved hálára gerjed azzal a vággyal, hogy szeretetét viszonzad. Ily módon az Ő Szent Lelke által tebenned, a szívedben munkálkodó szeretete fog Téged tovább vezetni, formálni és segíteni, hogy Isten szerinti életet élj az Ő dicsóságára. Ezért higgy Benne, és fogadd be Őt szívedbe, életedbe, mint Megváltódat és életed Urát!

Az igazság megismerése nagyon fontos dolog. Hiszen mindenkinek nem lehet igaza! Nem lehet igaza az ateistának is és a hívő embernek is. Közülük csak az egyiknek van igaza! Az igazság megismeréséhez teljes, elsősorban önmagunkkal szembeni őszinteségre van szükség. Utóvégre a bölcs ember nem akarja ignorálni az igazságot, és nem akar tovább járni a helytelen, téves vagy hamis úton. Az Úr Jézus azt mondta, hogy az igazság ismerete megszabadít. Amíg az ember nem ismeri az igazságot, nem képes ebben a világban – főleg szellemi dolgokban – tájékozódni, tévelyeg és tapogatódzik, nem tudja, honnan hová megy, miért él a földön, és mi lesz azután... Ez gyakran egy céltalan élet, sokszor értelem és életkedv nélkül. Különösen, amikor közeledik az öregkor és a földi vándorút vége, fokozatosan minden elveszíti fényét és csillogását, értelmét.

Drága Barátom! Az Úr Jézus most Téged is hív, hogy Őt kövesd. Szeretnélek buzdítani, ne tétovázz döntené Jézus mellett, és kilépni, hogy Őt kövesd! Ne szégyelld Őt megvallani barátaid előtt sem, akik szemében talán az istenhit olyan valami, ami nem méltó és nem illő a mai modern kultúremler számára.

Nem úgy van! Csak tekints vissza a történelem nagy tudósaira, akik őszinte Krisztus-hívó és Őt követő emberek voltak. Végy tanulságot a történelemből, amely arról tanúskodik, hogy az istentelenség és erkölcstelenség minden időben törvényszerűen a társadalom bomlásához és nagy világbirodalmak, civilizációk elmúlásához vezetett. Szeretettel szeretnék kérni, légy őszinte önmagadhoz, és fordulj el a sötétségtől a világosság felé, fordulj el a hitetlenségtől a hit felé, fordulj oda szerető Istenedhez, térj meg Hozzá teljes szíveddel és örülj annak az üdvösségnek, amit Ő Jézus Krisztusban a Te számodra is elkészített! Isten áldja meg életedet!

Ha szeretnél reagálni erre a felhívásra, és e szavakkal egyetértesz, mondd el ezt az egyszerű imát:

„Drága Istenem, Tehozzád jövök, mert megbocsátásra van szükségem, és vágyakozom arra, hogy rendezem a dolgaimat Veled. Megvallom, hogy vétkeztem Ellened, sokáig elutasítottalak, ignoráltam szeretetedet, de most hiszem, hogy Fiad, Jézus Krisztus értem is meghalt a kereszten, elhordozta bűneim büntetését, és feltámadt a halálból, hogy megigazulhassak, és az Őbenne való hit által új teremtés, Isten gyermeke legyek. Kérlek, bocsásd meg minden bűnömet, és tisztítsd meg szívemet minden tisztátalanságtól! Úr Jézus, köszönöm, hogy meghaltál értem a golgotai kereszten. Köszönöm, hogy a Te áldozatod, a Te kihullott véred teljesen elégséges minden bűnöm eltörlésére. Úgy döntöttem, hogy elfordulok a bűntől, befogadlak Téged szívembe, mint Megváltómat és életem Urát. Formáld életemet Szent Lelked által olyanná, amilyenné Te akarod. Téged akarok követni egész életemben. Megvallom, hogy Te vagy az én Üdvözítőm és Uram. Kérlek, töltsd be szívemet Szent Lelked erejével, és adj erőt, hogy hű legyek! Alávetem magamat uralmadnak.

Hit által elfogadom a bűnbocsánatot és az örök élet ajándékát. Köszönöm, Úr Jézus, hogy megmentettél engem, és hogy az életembe jöttél! Most, hogy bűnbánatot tartottam, elhiszem, hogy Te nekem megbocsátottál. Azért, mert te hű és igaz vagy, Aki megtartja ígéretét. Köszönöm, hogy ráállhatok erre a kősziklára. Köszönöm a bűnbocsánatot! Köszönöm a kegyelmet! Köszönöm az örök életet! Köszönöm, hogy mostantól Isten gyermeke lehetek. Ámen!”

Végezetül négy tanács a lelki növekedéshez:

- 1) Olvasd naponta a Bibliát! A Biblia Isten beszéde, lelki táplálék, amelyre naponta szükséged van. A Bibliából ismerheted meg a lelki élet igazságait, Isten útjait és akaratát életed számára.
- 2) Imádkozzál naponta saját szavaiddal, de szüntelen keresd lélekedben, gondolatban az Istennel való kapcsolatot. Az imádság a lélek lélegzetvétele. Bátorkodj Istentől kérni. Az imameghallgatás által hited növekedni fog.
- 3) Ne szégyelld megvallani az embereknek, hogy hiszel Jézusban. Ez által megerősödsz hitedben, és másokat is Hozzá vezethetsz. Hitedet azonban legjobban megváltozott új életed bizonyítja.
- 4) Keresd élőhitű keresztyének közösségét, ahol a teljes Bibliát hirdetik. A gyülekezet a te új lelki családod. Egészséges gyülekezeti élet nélkül lelki életed elsorvad.

Függelék

A Szentírás fontos hitelvi igazságai

- 1) **Hiszünk a Szentírás isteni ihletettségében.** Hisszük, hogy a Biblia az Ószövetség és Újszövetség kánoni iratainak gyűjteménye, az egyetlen hitelesen megírt Isten Igéje. Hiszünk a Biblia Istentől való ihletettségében, teljes megbízhatóságában és a keresztyén hit valamint életgyakorlat minden területére érvényes legfelsőbb tekintélyében. A Biblia 66 kanonikus könyve (az apokrif iratok kivételével) Isten csalhatatlan, abszolút, teljes és elégséges kinyilatkoztatása az ember számára az üdvösség, a keresztyén hit, életgyakorlat, hitnézeti és erkölcsi tanítás területén. Hisszük, hogy a Biblia nemcsak tartalmazza Isten beszédét, hanem úgy, ahogy van, Istennek a Szent Lélek által ihletett beszéde. Hisszük, hogy Isten soha nem ad semmilyen újabb kijelentést, amely ellentétben lenne a Bibliával.
- 2) **Hiszünk egy igaz élő Istenben,** mennynek és földnek Teremtőjében, Aki szent, örökkévaló, mindenütt jelenlévő, mindent tudó, mindent látó, változatlan, szuverén, igazságos, de szerető, kegyelmes, hosszan tűró, minden emberi érzéket felülmúló Egy Isteni Lény három személyben - Atya, Fiú és Szent Lélek. Isten szellem ezért semmilyen módon nem ábrázolható. Isteni tisztelet és imádat egyedül Őt illeti meg. **Hiszünk Jézus Krisztus istenségében,** teljes isteni lényegűségében, Aki csodálatos módon szűztől születve, önként, ideiglenesen valódi, de nem bűnös emberi természetet, testet vett magára. Hiszünk bűntelen életében, csodálatos földi szolgálatában, váltságshalálában, helyettes engesztelő áldozatában, testben való feltámadásában, győzelmes mennybemenetelében, értünk való szüntelen közbenjárásában és második eljövételében. Hisszük, hogy Jézus Krisztus, Isten Fia a világ egyetlen Üdvözítője, Megváltója, és az egyetlen közbenjáró az ember és Isten között.

Hiszünk a Szent Lélek isteni személy voltában, Aki Jézus Krisztus egyedüli földi helytartója és munkájának folytatója. Ő az, Aki a bűnöst meggyózi az igazságról és a bűneiről, és a hívőket újjászüli, a bűnbocsánat és üdvösség felől biztosítja, megszenteli és a szolgálatra erejével felruházza. Ő az, Aki Jézus Krisztus igazi Egyházát egyesíti, megszenteli, és mint menyasszonyt „a Bárány menyegzőjére” elkészíti.

- 3) **Az ember bűnesete és általános bűnössége.** Hisszük, hogy az ember jónak és bűntelennek volt teremtve. Mivelhogy azonban önkéntes döntésével megszegte Isten tilalmát, ez számára az Istentől való elszakadást, a szellemi halál állapotát jelentette. Az első emberpár bűnesetének következményei (megromlott, önző, bűnös természet, gyűlölködés, bűnözés, minden nyomorúság, háborúk, betegség, fizikai halál, stb.), mint valami átok az egész emberiségre kiterjedt. Ennek az állapotnak a következménye Isten ítélete és rettenetes, mérhetetlen örökké tartó személyes gyötrelm, örök halál, kárhozat, pokol.
- 4) **Az üdvösség szükségessége.** Elveszett állapota miatt az embernek szüksége van szabadulásra, üdvösségre és az Istennel való megbékélésre. Saját magát semmiképpen meg nem mentheti. Az emberi jócselekedetek az üdvösség kiérdemléséhez túl kevesek, az emberi öngazság a szent Isten szemeiben olyan, mint a szennyes ruha. Isten azonban elküldte egyszülött Fiát, Aki egyetlen tökéletes engesztelő áldozatával lehetőséget adott az embernek, hogy az első ember bűnesetének következményeitől megszabaduljon, Isten gyermekévé váljon, és üdvössége, örök élete legyen Isten dicsőségében. Isten szeretetének ezt az áldozatát és ezt a szabadulási lehetőséget azonban mindenkinek személyesen kell elfogadnia. Nincs más út Istenhez és az örök élethez. Hitetlenség és e kegyelmi lehetőség megvetése és elutasítása, az átok és a szellemi halál állapotában maradást jelenti, amelynek a fizikai halál utáni végső következménye az örök halál, kárhozat. Hisszük, hogy az ember lelke a test halála után azonnal tudatos állapotban az üdvözültek, illetve az elkárhozottak számára kijelölt helyre jut. A Biblia nem ismeri a tisztítóútz fogalmát!

- 5) **Az üdvösség elfogadása.** Az üdvösség Isten kegyelmi ajándéka, amely kizárólagosan Jézus Krisztus váltságahalálában való személyes hiten alapszik. A bűnbocsánat be lett biztosítva Jézus Krisztus engesztelő vére által minden bűnös számára, aki bűnbánattal elfordul a bűnös életmódtól és Jézus Krisztust személyes Üdvözítőjének és élete Urának szívébe befogadja.

Isten szeretetének ezt az áldozatát és ezt a szabadulási lehetőséget mindenkinek személyesen kell elfogadnia:

- ⇒ Ószinte bűnbánattal, igazi megtéréssel,
- ⇒ Személyes hittel, Jézus Krisztusnak elfogadásával:
 - *személyes Üdvözítőül*, azaz, hittel elfogadni Jézus Krisztus áldozatának elégséges voltát, és hit által elfogadni és átélni a bűnbocsánatot,
 - *élete Urául, Akinck* (Igéjének és Szent Lelkének) szeretetből és hálából életátadással, bizalommal és teljes ráhagyatkozással, önként alárendeli életét.
- ⇒ Személyes döntés által Jézus követőjévé, bibliai keresztyénné lenni,
- ⇒ Személyes vallástétellel a bibliai vízkeresztségben alámerítkezéssel. (Az eredeti görög szó *baptizó* vízbe való bemelegítést jelent).

- 6) **Az üdvösség elfogadásának és a keresztyén életnek alaplépései:**

a) A bűnbánat az üdvösség feltétele. Ez a Szent Léleknek a bűnről való meggyőzése által kiváltott, az elkövetett vétkek és az istentelen életmód miatti ószinte bánkódást, és a bűntől való tudatos elfordulást jelenti. Az emberek iránt megnyilvánul a bűnök megvallásával, bocsánatkéréssel és az esetleges károk lehetőség szerinti megtérítésével. Igazi, Biblia szerinti bűnismeret nélkül nem lehetséges igazi bűnbánatot tartani.

b) A megtérés a bűnbánat folytatása és tartós, maradandó következménye. A gondolkodás és életstílus gyökeres, alapvető megváltozása, minden felismert bűntől, hitetlenségtől való tudatos elfordulás. Istennel és emberekkel való, egyszeri általános életrendezés.

c) A megigazulás Isten kegyelmének műve. Az az állapot, amelyet az őszinte bűnbánatot tartó személy a Jézus Krisztus megtisztító vérében való hit általi bűnbocsánat átélése után elnyer, és arról benső bizonyosságot nyer. Isten az őszinte bűnbánatot tartó és megtérő bűnöst igazzá nyilvánítja, és továbbá úgy tekint rá, mintha soha nem vétkezett volna.

d) Újjászületés. Azokat, akik Jézus Krisztust személyes Megváltójuknak és Uruknak elfogadták, Isten gyermekeivé fogadja. Ezt az átváltozást nevezi a Biblia újjászületésnek, amely nélkül senki nem láthatja meg Isten országát. Az újjászületés Isten Igéjének („a hit Isten Igéjének hallásából van”) és a Szent Lélek megtermékenyítő, új, isteni életet adó erejének együttműködése az ember szívében, életében. *„Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az, a régiek elmúltak, íme, minden újjá lett!”* (2Kor 5,17).

- ⇒ Az újjászületett hívők Krisztus Egyházát alkotják. A nem újjászületett ún. „keresztyének” a szó bibliai értelmében nem keresztyének.
- ⇒ Az újjászületett hívők életében felismerhetően jelen vannak a megtérés gyümölcsei: mindenki által látható alapvető életváltozás és a Szent Lélek gyümölcse (Mt 3,7-8, Gal 5,22-24).
- ⇒ Az újjászületett hívőknek az Igeolvasás és imádság által Istennel személyes kapcsolatuk van.
- ⇒ Az újjászületett hívők őrizkednek a bűntől és naponta egyre inkább megszentelődnek.
- ⇒ Az újjászületett hívők szeretik az Úr Jézust és szeretik egymást, (sőt ellenségeiket is).
- ⇒ Az újjászületett hívők egyetemes papságot alkotnak. Szükségük van a rendszeres testvéri közösségre és kihasználják az alkalmakat, hogy részt vehessenek a testvéri közösségben, ahol Istent imádják, dicsőítik, kölcsönösen egymást bizonyágtételeikkel buzdítják, építik, tapasztalataikat egymással kölcsönösen megosztják, és vágyakozva várnak a Szent Lélek erejének és ajándékainak megnyilatkozására.
- ⇒ Az újjászületett hívők vágyakoznak a Szent Lélekkel teljes életre.

⇒ Az újjászületett hívók küldetése a világban, hogy világossággul és sóul legyenek a társadalomban és hirdessék az evangéliumot.

⇒ Az újjászületett hívók Jézus Krisztus visszajövetelének állandó várásában élnek.

c) Vízkereszttség bemerítkezéssel. Hisszük, hogy azoknak, akik bűnbánatot tartva megtértek és a Jézus Krisztusban való hit által újjászülettek, szükséges bibliai módon, vízbe való alámerítéssel megkeresztelkedniük (Mt 28,19; Mk 16,16). Ezáltal bizonyosságot tesznek a világ felé arról, hogy Krisztussal együtt meghaltak, és Vele együtt feltámadtak egy új életre. Az első keresztyének nem ismerték a „kereszttség” („baptizó”), szónak más jelentését, és a vízkeresztységnek más formáját, mint vízbe való teljes bemerítést.

f) Szentlélek kereszttség az újjászületéstől eltérő, azt követő lelki megtapasztalás. Isten ígérete ez minden újjászületett hívó számára, amit mindenki hit által elfogadhat. Megnyilatkozását követi a nyelveken szólás, ugyanúgy, ahogy kezdetben, Pünkösdkor: „*kezdték nyelveken szólni, ahogy a Szent Lélek adta nekik szólniuk*”. Hisszük, hogy a Szent Lélek kereszttség a bizonyágtévő keresztyéni élethez és szolgálathoz való mennyei erővel való felruházás céljából adatik.

g) Megszentelődés. Hisszük, hogy a megszentelődés a bűntől való megtisztulást, a világ szellemétől és életstílusától való elkülönülést, elszakadást, elválasztódást, valamint az Istennek való odaszentelődést jelenti. Gyakorlatilag megkülönböztetünk egyszeri, (a megtéréskor való azonnali, helyzeti, pozícióbeli) és állandóan növekvő (progresszív) megszentelődést.

7) **Az egyház és küldetése.** Hisszük, hogy az Egyház Krisztus teste, amely magába foglal minden megtért és újjászületett keresztyént, a szentek közössége, ahol Isten Szent Lelke által jelen van. Az Egyház Isten országa jelenlétének bizonyossága a jelenvaló világ számára. Hisszük, hogy az Egyház küldetése dicsőítenie Istent, hirdetni az evangéliumot, az üdvösségről, és annak útjáról szóló örömhírt minden embernek, tanítani és felkészíteni a hívőket a szolgálatra, és keresztyéni irgalmasságot tanúsítani minden szenvedővel szemben.

- 8) **A Szent Lélek ajándékai és Krisztus ajándékai az egyház számára.** Hiszünk a Szent Lélek kilenc kegyelmi ajándékának (1Kor 12) jelenkori működésében és Krisztus szolgálati ajándékaiban (Ef 4,11-13) az Egyház építése és az evangélium terjedése céljából.
- 9) **Isten gyógyítása.** Hiszük, hogy az Ó- és Újszövetség úgy jelenti ki Istent, mint Aki csodálatosan gyógyít. Istennek eme cselekedete az Ő szeretetének, betegek iránti szánalmának és hatalmának megnyilatkozása. Hiszük, hogy Jézus Krisztus földi szolgálata során csodálatosan gyógyította a betegeket, és e szolgálata az Egyházban a Szent Lélek által ma is folytatódik ima, kézzel, olajjal való megkenés és a Szent Lélek ajándékai által (Ézs 53,4-5, Mt 10,18, Mk 16,17-18, Jk 5,14-16, Zsid 13,8). Nem vetjük meg az orvostudományt, de hiszük és megtapasztaljuk, hogy Isten gyógyít olyan betegségeket is, amelyekkel szemben az orvostudomány tanácstalan. Hiszük, hogy Jézus Krisztus gyógyítja az ember lelkét is, és megszabadítja mindenféle démoni megkötöttségből.
- 10) **Az Úrvacsora.** Hiszük, hogy az Úrvacsorával való éleést Jézus Krisztus hagyta meg mindenkori tanítványai számára szenvedésének és halálának emlékére, egészen addig, amíg visszajön. A kenyér és a bor emlékeztetnek Isten Bárányának értünk megtörtetett testére és bűneinkért kifolyt vérére. Az Úrvacsorában csak rendezett életű újjászületett keresztyének részesülhetnek.
- 11) **Hiszünk Jézus Krisztus hamari, személyes visszajövetelében.** Jézus Krisztus eljövételét megelőzi az első feltámadás és a nagy nyomorúság ideje. Az első feltámadás az addig elhunyt újjászületett hívők feltámadása, és az akkor élő hűséges, Szent Lélekkel teljes keresztyéneknek ezzel egyidejű elragadtatása és átváltozása lesz az Úr eléje, a levegőégbe, a Bárány menyegzőjére. A nagy nyomorúság az Antikrisztusnak, mint világdiktátornak rövid ideig tartó uralma, és Isten haragja poharainak az elragadtatás utáni, földre való kitöltetésének ideje lesz.

Az Antikrisztus uralmát Jézus Krisztusnak mindenki számára látható visszajövele vet véget, amikor visszatérő (azelőtt elragadott és átváltozott, megdicsőült) szentjeivel együtt megkezd a földön ezeréves békeuralmát. A Szentírás szerint ez időre a sátán meg lesz kötözve. Az ezer év elteltével lesz a második feltámadás és az utolsó ítélet. Ez az esemény az emberek tudatában úgy él, mint a „világ vége”.

- 12) **A második feltámadás és az utolsó ítélet.** Hisszük az egész emberiség testben való feltámadását, Isten igazságos ítéletét, azoknak örök boldogságát, akik igaz módon hittek Jézus Krisztusban, és örök gyötrellemmel való büntetését azoknak, akiknek nevei nem találtnak beírva az Élet könyvében.

Tóth József: HÁRMAS UGRÁS AZ ISMERETLENBE

Életem három nagy hitből való „ejtőernyős ugrása“

Emlékezéseim – bizonyágtétel

TARTALOM:

A (szerző – mint) fordító előszava	3
Bevezetés és ajánlás	4
Előszó	5
Hivatalos önéletrajzom	7

GYERMEK- ÉS FIATALKOROM 9

A családi ház és a rokonság	11
Isten iránti éhségem, és azok, akik hatással voltak rám	15
Győri József	15
Sárkány Győző	16
„Keresztmama”	17
Édesanyám	18
Szeged	19
Tánczenészi „karrierem”	20
Ugrás a mocsárba és ki a mocsárból – Isten kegyelme és megtérésem	21
Intermezzo	27
Üresség a szívben	28

ELSŐ BÁTOR „EJTŐERNYŐS” UGRÁSOM – Jézus követése

Hogyan hallotta meg Isten kétségbeesett kiáltásomat	31
Harcaim és döntésem	36
...Aki inkább szereti atyját és anyját...	39
Isten tanít szolgálni	40

A hit szilárd alapja	41
„Azért, amiképpen vettétek a Krisztus Jézust, az Urat, akképpen járjatok Őbenne!” (Kol 2,6)	44
Szent Lélek keresztség	46
Isten tanított győzedelmeskedni a kísértéseken	47
Mutasd fel igazolványodat!	49
Érettségi találkozó	50
Bemerítkezés – avagy vízkeresztség	51
Szüleim hozzám való viszonyulásának megváltozása	56
A fejezet végeztével...	56

MÁSODIK „EJTŐERNYŐS” UGRÁSOM – Házasságkötés

Az előző fejezet folytatása	58
Nem jó az embernek egyedül lenni – ezt Isten mondta	59
Néhány gondolat a házasságról	59
Hogyan vezetett engem Isten a házasság útján	62
Életemben először egy hívó menyezőn	64
Kigyullad a zöld lámpa	65
Szokatlan lánykérés	66
Ne utánozzatok minket, de egy dolog fontos: „Az Úrtól lett ez!”	66
Nem könnyű kezdet Szlovákiában	68
Szaporodás a családban	70
Munkahely – itt is felmutatom igazolványomat	71
Majdnem kidobtak munkahelyemről – én megelőztem őket	72
Lakás vagy autó? – is..., is..., plusz harmadik gyermek	73
A szülői feladatok kezdete	74
Családunk ma – 2010 közepén	75
Szolgálatom a kassai gyülekezetben	76

HARMADIK „EJTŐERNYŐS” UGRÁS – Prédikátori szolgálat

Az előző fejezet folytatása	77
Minden azzal kezdődött, hogy hallottunk egy hírt	78
Amit fülbe súglatok, azt a házak tetején fogják hirdetni.	80
Isten egyengette előttünk az utat, mert...	81
... Neki szüksége volt egy számárra	81
A számár eloldatik	82
Isten gondoskodott lakásról	83
Isten gondoskodott munkahelyről is	83
Ima gyógyulásokért – Isten erejének érintése	85
Az Úr segített az Ige-szolgálatban is	92
Imaházunk története	94
A bársonyos forradalom után	97
Az érsekújvári gyülekezet kezdete és kialakulása	99
A szaxofont nem akasztottam szögre	99
Csodálatos meglepetések napja	101
ÉBEN-HÁÉZER – Mindeddig megsegített minket az Úr!	106
Köszönetnyilvánítás	115
Befejezésül	116
Függelék	123